ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 13ης Ιουλίου 2011 *

Στην υπόθεση T-151/07,

Kone Oyj, με έδρα το Ελσίνκι (Φινλανδία),

Kone GmbH, με έδρα το Ανόβερο (Γερμανία),

Kone BV, με έδρα το Voorburg (Κάτω Χώρες),

εκπροσωπούμενες από τους T. Vinje, solicitor, D. Paemen, J. Schindler, B. Nijs, A. Tomtsis, δικηγόρους, J. Flynn, QC, και D. Scannell, barrister,

προσφεύγουσες,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους É. Gippini Fournier και R. Sauer,

καθής,

με αντικείμενο αίτηση περί ακυρώσεως της αποφάσεως C(2007) 512 τελικό της Επιτροπής, της 21ης Φεβρουαρίου 2007, σχετικά με διαδικασία δυνάμει του άρθρου 81 [ΕΚ] (υπόθεση COMP/E-1/38.823 – Ανελκυστήρες και κυλιόμενες κλίμακες), ή, επικουρικώς, περί μειώσεως του ποσού των προστίμων που επιβλήθηκαν στις προσφεύγουσες,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. E. Martins Ribeiro (εισηγήτρια), πρόεδρο, N. Wahl και A. Dittrich, δικαστές,

γραμματέας: K. Andová, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 16ης Οκτωβρίου 2009,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η παρούσα υπόθεση αφορά αίτηση περί ακυρώσεως της αποφάσεως C(2007) 512 τελικό της Επιτροπής, της 21ης Φεβρουαρίου 2007, σχετικά με διαδικασία δυνάμει του άρθρου 81 [ΕΚ] (υπόθεση COMP/E-1/38.823 Ανελκυστήρες και κυλιόμενες κλίμακες) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), περίληψη της οποίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* της 26ης Μαρτίου 2008 (ΕΕ C 75, σ. 19), ή, επικουρικώς, περί μειώσεως του ποσού των προστίμων που επιβλήθηκαν στις προσφεύγουσες.

2 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έκρινε ότι οι ακόλουθες εταιρίες παρέβησαν το άρθρο 81 ΕΚ:

— η Kone Belgium SA, η Kone GmbH (στο εξής: Kone Γερμανίας), η Kone Luxembourg Sàrl, η Kone BV Liften en Roltrappen (στο εξής: Kone Κάτω Χωρών) και η Kone Oyj (στο εξής: KC) (στο εξής, από κοινού ή χωριστά: Kone),

— η Otis SA, η Otis GmbH & Co. OHG (στο εξής: Otis Γερμανίας), η General Technic-Otis Sàrl, η General Technic Sàrl, η Otis BV (στο εξής: Otis Κάτω Χωρών), η Otis Elevator Company (στο εξής: OEC) και η United Technologies Corporation (στο εξής: UTC) (στο εξής, από κοινού ή χωριστά: Otis),

— η Schindler SA, η Schindler Deutschland Holding GmbH (στο εξής: Schindler Γερμανίας), η Schindler Sàrl, η Schindler Liften BV (στο εξής: Schindler Κάτω Χωρών) και η Schindler Holding Ltd (στο εξής: Schindler Holding) (στο εξής, από κοινού ή χωριστά: Schindler),

— η ThyssenKrupp Liften Ascenseurs NV, η ThyssenKrupp Aufzüge GmbH (στο εξής: TKA), η ThyssenKrupp Fahrtreppen GmbH (στο εξής: TKF), η ThyssenKrupp Elevator AG (στο εξής: TKE), η ThyssenKrupp AG (στο εξής: TKAG), η ThyssenKrupp Ascenseurs Luxembourg Sàrl και η ThyssenKrupp Liften BV (στο εξής: TKL) (στο εξής, από κοινού ή χωριστά: ThyssenKrupp), και

— η Mitsubishi Elevator Europe BV (στο εξής: MEE).

3 Η KC, μία από τις προσφεύγουσες στην παρούσα υπόθεση, αποτελεί επιχείρηση μηχανουργικών συντηρήσεων και κατασκευών, με έδρα τη Φινλανδία, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα της πωλήσεως, κατασκευής, εγκαταστάσεως και εκσυγχρονισμού ανελκυστήρων, κυλιόμενων κλιμάκων και αυτόματων θυρών κτιρίων μέσω εθνικών θυγατρικών. Αυτές είναι, κυρίως, η Kone Γερμανίας στη Γερμανία και η Kone Κάτω Χωρών στις Κάτω Χώρες (αιτιολογικές σκέψεις 15, 18 και 20 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

Διοικητική διαδικασία

Έρευνα της Επιτροπής

4 Κατά τη διάρκεια του θέρους του 2003, διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με την ενδεχόμενη ύπαρξη συμπράξεως μεταξύ των τεσσάρων κύριων Ευρωπαίων κατασκευαστών ανελκυστήρων και κυλιόμενων κλιμάκων που ασκούσαν τις δραστηριότητές τους στο έδαφος της Ένωσης, ήτοι της Kone, της Otis, της Schindler και της ThyssenKrupp (αιτιολογικές σκέψεις 3 και 91 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

Γερμανία

5 Από τις 28 Ιανουαρίου 2004 και κατά τη διάρκεια του Μαρτίου του 2004, η Επιτροπή, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων [81 ΕΚ] και [82 ΕΚ] (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25), διεξήγαγε επιτόπιους ελέγχους, μεταξύ άλλων, στις εγκαταστάσεις των θυγατρικών της Otis και της ThyssenKrupp στη Γερμανία (αιτιολογικές σκέψεις 104 και 106 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

6 Στις 12 και στις 18 Φεβρουαρίου 2004, η Kone συμπλήρωσε την αίτηση που είχε υποβάλει δυνάμει της ανακοινώσεως της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ 2002, C 45, σ. 3) (στο εξής: ανακοίνωση του 2002 για τη συνεργασία) στις 2 Φεβρουαρίου 2004 όσον αφορά το Βέλγιο με πληροφορίες σχετικές με τη Γερμανία. Ομοίως, η Otis, μεταξύ της 23ης Μαρτίου 2004 και της 25ης Φεβρουαρίου 2005, συμπλήρωσε την αντίστοιχη αίτησή της, της 11ης Μαρτίου 2004, όσον αφορά το Βέλγιο με πληροφορίες σχετικές με τη Γερμανία. Η Schindler υπέβαλε, στις 25 Νοεμβρίου 2004, αίτηση δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία που περιείχε πληροφορίες σχετικές με τη Γερμανία, η οποία συμπληρώθηκε μεταξύ Δεκεμβρίου 2004 και Φεβρουαρίου 2005. Εν τέλει, στις 18 Δεκεμβρίου 2005, η ThyssenKrupp κατέθεσε στην Επιτροπή αίτηση που αφορούσε τη Γερμανία, επίσης βάσει της εν λόγω ανακοινώσεως (αιτιολογικές σκέψεις 105, 107, 112 και 114 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

7 Μεταξύ Σεπτεμβρίου και Νοεμβρίου 2004, η Επιτροπή απέστειλε επίσης αιτήσεις παροχής πληροφοριών, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18 του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 [ΕΚ] και 82 [ΕΚ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), στις επιχειρήσεις που μετείχαν στην παράβαση στη Γερμανία, σε πολλούς πελάτες στο εν λόγω κράτος μέλος και στις ενώσεις VDMA, VFA και VMA (αιτιολογικές σκέψεις 110, 111 και 113 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

Κάτω Χώρες

8 Στις 11 Μαρτίου 2004, η Otis υπέβαλε αίτηση, δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, όσον αφορά τις Κάτω Χώρες, αίτηση η οποία συμπληρώθηκε στις 15 και 17 Μαρτίου 2004. Στις 28 Απριλίου 2004 υπεβλήθη αίτηση δυνάμει της ίδιας ανακοινώσεως και από την ThyssenKrupp, η οποία επίσης συμπληρώθηκε μεταγενέστερα κατ' επανάληψη. Τέλος, στις 19 Ιουλίου 2004, η Kone συμπλήρωσε την από 2 Φεβρουαρίου 2004 αίτησή της, όσον αφορά το Βέλγιο, με πληροφορίες σχετικές με τις Κάτω Χώρες (αιτιολογικές σκέψεις 127, 129 και 130 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

9 Στις 27 Ιουλίου 2004, χορηγήθηκε στην Otis απαλλαγή υπό όρους κατ' εφαρμογήν του σημείου 8, στοιχείο α΄, της εν λόγω ανακοινώσεως (αιτιολογική σκέψη 131 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

10 Από τις 28 Απριλίου 2004, η Επιτροπή, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 17, διεξήγαγε επιτόπιους ελέγχους, μεταξύ άλλων, στις εγκαταστάσεις των θυγατρικών της Kone, της Schindler, της ThyssenKrupp και της MEE στις Κάτω Χώρες καθώς και στις εγκαταστάσεις της ενώσεως Boschduin (αιτιολογική σκέψη 128 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

11 Τον Σεπτέμβριο του 2004, η Επιτροπή απέστειλε αιτήσεις παροχής πληροφοριών, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18 του κανονισμού 1/2003, στις επιχειρήσεις που μετείχαν στην παράβαση στις Κάτω Χώρες, σε πολλούς πελάτες στο εν λόγω κράτος μέλος και στις ενώσεις VLR και Boschduin (αιτιολογικές σκέψεις 133 και 134 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

Ανακοίνωση των αιτιάσεων

12 Στις 7 Οκτωβρίου 2005, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση των αιτιάσεων απευθυνόμενη, μεταξύ άλλων, στις προαναφερθείσες στη σκέψη 2 ανωτέρω εταιρίες. Όλοι οι αποδέκτες της ανακοινώσεως των αιτιάσεων υπέβαλαν γραπτές παρατηρήσεις προς απάντηση στις αιτιάσεις που είχε διατυπώσει η Επιτροπή (αιτιολογικές σκέψεις 135 και 137 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

13 Επ' ακροατηρίου συζήτηση δεν διεξήχθη, δεδομένου ότι κανένας από τους αποδέκτες της ανακοινώσεως των αιτιάσεων δεν υπέβαλε σχετικό αίτημα (αιτιολογική σκέψη 138 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

Προσβαλλόμενη απόφαση

14 Στις 21 Φεβρουαρίου 2007, η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία διαπίστωσε ότι οι εταιρίες προς τις οποίες η απόφαση αυτή απευθύνεται είχαν μετάσχει σε τέσσερις ενιαίες, σύνθετες και διαρκείς παραβάσεις του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ εντός τεσσάρων κρατών μελών, συνιστάμενες στην κατανομή αγορών, μέσω συμφωνιών ή συμπράξεων περί αναθέσεως δημοσίων έργων και συμβάσεων με αντικείμενο την πώληση, την εγκατάσταση, τη συντήρηση και τον εκσυγχρονισμό ανελκυστήρων και κυλιόμενων κλιμάκων (αιτιολογική σκέψη 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

15 Όσον αφορά τους αποδέκτες της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή έκρινε ότι, πλην των θυγατρικών των οικείων εταιριών στο Βέλγιο, στη Γερμανία, στο Λουξεμβούργο και στις Κάτω Χώρες, οι μητρικές εταιρίες των εν λόγω θυγατρικών έπρεπε να θεωρηθούν εις ολόκληρον υπεύθυνες για τις παραβάσεις του άρθρου 81 ΕΚ που είχαν διαπράξει οι αντίστοιχες θυγατρικές τους, για τον λόγο ότι είχαν τη δυνατότητα να ασκούν αποφασιστική επιρροή στην εμπορική τους πολιτική κατά τη διάρκεια της παραβάσεως και ότι ευλόγως μπορούσε να υποτεθεί ότι χρησιμοποίησαν την εξουσία τους αυτή (αιτιολογικές σκέψεις 608, 615, 622, 627 και 634 έως 641 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Οι μητρικές εταιρίες της ΜΕΕ δεν θεωρήθηκαν εις ολόκληρον υπεύθυνες για τη συμπεριφορά της θυγατρικής τους, για τον λόγο ότι δεν κατέστη δυνατό να αποδειχθεί ότι είχαν ασκήσει αποφασιστική επιρροή στη συμπεριφορά της εταιρίας αυτής (αιτιολογική σκέψη 643 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

16 Για τον υπολογισμό των ποσών των προστίμων, η Επιτροπή εφάρμοσε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, τη μεθοδολογία που εκτίθεται με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, και του άρθρου 65, παράγραφος 5, [ΑΧ] (ΕΕ

1998, C 9, σ. 3, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές του 1998). Η Επιτροπή εξέτασε επίσης αν, και κατά πόσο, οι οικείες επιχειρήσεις ικανοποιούσαν τις προβλεπόμενες στην ανακοίνωση του 2002 για τη συνεργασία απαιτήσεις.

17 Η Επιτροπή χαρακτήρισε τις παραβάσεις ως «πολύ σοβαρές» λαμβανομένης υπόψη της φύσεώς τους και του γεγονότος ότι καθεμία από αυτές κάλυπτε το σύνολο του εδάφους ενός κράτους μέλους (του Βελγίου, της Γερμανίας, του Λουξεμβούργου ή των Κάτω Χωρών), έστω και αν ο πραγματικός τους αντίκτυπος δεν μπορούσε να εκτιμηθεί (αιτιολογική σκέψη 671 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

18 Η Επιτροπή, προκειμένου να λάβει υπόψη την πραγματική οικονομική δυνατότητα των οικείων επιχειρήσεων να προξενήσουν σημαντική ζημία στον ανταγωνισμό, προέβη, για κάθε χώρα, σε κατάταξη των εν λόγω επιχειρήσεων σε διάφορες κατηγορίες αναλόγως του κύκλου εργασιών που καθεμία είχε πραγματοποιήσει στην αγορά των ανελκυστήρων ή/και των κυλιόμενων κλιμάκων, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των υπηρεσιών συντηρήσεως και εκσυγχρονισμού (αιτιολογικές σκέψεις 672 και 673 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

19 Όσον αφορά τη σύμπραξη στη Γερμανία, η Kone, η Otis και η ThyssenKrupp κατετάγησαν στην πρώτη κατηγορία, στην οποία το αρχικό ποσό του προστίμου ανερχόταν στα 70 000 000 ευρώ. Η Schindler κατετάγη στη δεύτερη κατηγορία, στην οποία το αρχικό ποσό του προστίμου ανερχόταν στα 17 000 000 ευρώ (αιτιολογικές σκέψεις 676 έως 679 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Εφαρμόστηκε δε πολλαπλασιαστικός συντελεστής 1,7 στο αρχικό ποσό του επιβαλλόμενου στην Otis προστίμου και πολλαπλασιαστικός συντελεστής 2 στο αρχικό ποσό του επιβαλλόμενου στην ThyssenKrupp προστίμου, προκειμένου να ληφθούν υπόψη το μέγεθος και οι πόροι των εταιριών αυτών σε παγκόσμια κλίμακα, με αποτέλεσμα τα αρχικά ποσά των προστίμων τους να αυξηθούν στα 119 000 000 ευρώ και στα 140 000 000 ευρώ αντιστοίχως (αιτιολογικές σκέψεις 690 και 691 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Δεδομένου ότι η παράβαση που διέπραξαν η Kone, η Otis και η ThyssenKrupp διήρκεσε οκτώ έτη και τέσσερις μήνες (από την 1η Αυγούστου 1995 έως τις 5 Δεκεμβρίου 2003), η Επιτροπή προσαύξησε το αρχικό ποσό του προστίμου των οικείων επιχειρήσεων κατά 80 %. Δεδομένου ότι η παράβαση που διέπραξε η Schindler διήρκεσε πέντε έτη και τέσσερις μήνες (από την 1η Αυγούστου 1995 έως τις 6 Δεκεμβρίου 2000), η Επιτροπή προσαύξησε το αρχικό ποσό του προστίμου της επιχειρήσεως αυτής κατά 50 %.

Επομένως, το βασικό ποσό του προστίμου καθορίστηκε στα 126 000 000 ευρώ για την Kone, στα 214 200 000 ευρώ για την Otis, στα 25 500 000 ευρώ για τη Schindler και στα 252 000 000 ευρώ για την ThyssenKrupp (αιτιολογικές σκέψεις 693 και 696 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Η Επιτροπή έκρινε ότι η ThyssenKrupp πρέπει να θεωρηθεί υπότροπος και προσαύξησε περαιτέρω το πρόστιμό της κατά 50 % λόγω της επιβαρυντικής αυτής περιστάσεως (αιτιολογικές σκέψεις 697 έως 707 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Δεν διαπιστώθηκε η συνδρομή καμίας ελαφρυντικής περιστάσεως προς όφελος των οικείων επιχειρήσεων (αιτιολογικές σκέψεις 727 έως 729, 735, 736, 742 έως 744, 749, 750 και 753 έως 755 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Στην Kone χορηγήθηκε, αφενός, η ανώτατη απαλλαγή του 50 % από τα πρόστιμα την οποία προβλέπει το σημείο 23, στοιχείο β΄, πρώτο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία και, αφετέρου, μείωση του ποσού του προστίμου της τάξεως του 1 %, λόγω μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών. Στην Otis χορηγήθηκε, αφενός, μείωση του ποσού του προστίμου της τάξεως του 25 %, εντός των προβλεπόμενων ορίων του σημείου 23, στοιχείο β΄, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, της εν λόγω ανακοινώσεως, και, αφετέρου, μείωση του ποσού του προστίμου της τάξεως του 1 %, λόγω μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών. Στη Schindler χορηγήθηκε, αφενός, μείωση του ποσού του προστίμου της τάξεως του 15 %, εντός των προβλεπόμενων ορίων του σημείου 23, στοιχείο β΄, πρώτο εδάφιο, τρίτη περίπτωση, της εν λόγω ανακοινώσεως, και, αφετέρου, μείωση του ποσού του προστίμου της τάξεως του 1 %, λόγω μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών. Στην ThyssenKrupp χορηγήθηκε μείωση του ποσού του προστίμου της τάξεως του 1 %, λόγω μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών (αιτιολογικές σκέψεις 778 έως 813 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

20 Όσον αφορά τη σύμπραξη στις Κάτω Χώρες, η Kone κατετάγη στην πρώτη κατηγορία, στην οποία το αρχικό ποσό του προστίμου ανερχόταν στα 55 000 000 ευρώ. Η Otis κατετάγη στη δεύτερη κατηγορία, στην οποία το αρχικό ποσό του προστίμου ανερχόταν στα 41 000 000 ευρώ. Η Schindler κατετάγη στην τρίτη κατηγορία, στην οποία το αρχικό ποσό του προστίμου ανερχόταν στα 24 500 000 ευρώ. Η ThyssenKrupp και η ΜΕΕ κατετάγησαν στην τέταρτη κατηγορία, στην οποία το αρχικό ποσό του προστίμου ανερχόταν στα 8 500 000 ευρώ (αιτιολογικές σκέψεις 684 και 685 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Εφαρμόστηκε δε πολλαπλασιαστικός συντελεστής 1,7 στο αρχικό ποσό του επιβαλλόμενου στην Otis προστίμου και πολλαπλασιαστικός συντελεστής 2 στο αρχικό ποσό του επιβαλλόμενου στην ThyssenKrupp προστίμου, προκειμένου να ληφθούν υπόψη το μέγεθος και οι πόροι των εταιριών αυτών σε παγκόσμια κλίμακα, με αποτέλεσμα τα αρχικά ποσά των προστίμων τους να αυξηθούν στα 69 700 000 ευρώ και στα 17 000 000 ευρώ αντιστοίχως (αιτιολογικές σκέψεις 690

και 691 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Δεδομένου ότι η παράβαση που διέπραξαν η Otis και η ThyssenKrupp διήρκεσε πέντε έτη και δέκα μήνες (από τις 15 Απριλίου 1998 έως τις 5 Μαρτίου 2004), η Επιτροπή προσαύξησε το αρχικό ποσό του προστίμου των οικείων επιχειρήσεων κατά 55 %. Δεδομένου ότι η παράβαση που διέπραξαν η Kone και η Schindler διήρκεσε τέσσερα έτη και εννέα μήνες (από την 1η Ιουνίου 1999 έως τις 5 Μαρτίου 2004), η Επιτροπή προσαύξησε το αρχικό ποσό του προστίμου των οικείων επιχειρήσεων κατά 45 %. Δεδομένου ότι η παράβαση που διέπραξε η ΜΕΕ διήρκεσε τέσσερα έτη και ένα μήνα (από τις 11 Ιανουαρίου 2000 έως τις 5 Μαρτίου 2004), η Επιτροπή προσαύξησε το αρχικό ποσό του προστίμου της επιχειρήσεως αυτής κατά 40 %. Επομένως, το βασικό ποσό του προστίμου καθορίστηκε στα 79 750 000 ευρώ για την Kone, στα 108 035 000 ευρώ για την Otis, στα 35 525 000 ευρώ για τη Schindler, στα 26 350 000 ευρώ για την ThyssenKrupp και στα 11 900 000 ευρώ για την ΜΕΕ (αιτιολογικές σκέψεις 695 και 696 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Η Επιτροπή έκρινε ότι η ThyssenKrupp πρέπει να θεωρηθεί υπότροπος και προσαύξησε περαιτέρω το πρόστιμό της κατά 50 % λόγω της επιβαρυντικής αυτής περιστάσεως (αιτιολογικές σκέψεις 697, 698 και 715 έως 720 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Δεν διαπιστώθηκε η συνδρομή καμίας ελαφρυντικής περιστάσεως προς όφελος των οικείων επιχειρήσεων (αιτιολογικές σκέψεις 724 έως 726, 731, 732, 737, 739 έως 741, 745 έως 748 και 751 έως 755 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Κατ' εφαρμογήν της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, στην Otis χορηγήθηκε πλήρης απαλλαγή από τα πρόστιμα. Στην ThyssenKrupp χορηγήθηκε, αφενός, μείωση του ποσού του προστίμου της τάξεως του 40 %, εντός των προβλεπόμενων ορίων του σημείου 23, στοιχείο β', πρώτο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, της εν λόγω ανακοινώσεως, και, αφετέρου, μείωση του ποσού του προστίμου της τάξεως του 1 %, λόγω μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών. Στις Schindler και ΜΕΕ χορηγήθηκε μείωση του ποσού του προστίμου της τάξεως του 1 %, λόγω μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών (αιτιολογικές σκέψεις 836 έως 855 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

21 Το διατακτικό της προσβαλλομένης αποφάσεως έχει ως εξής:

«*Άρθρο πρώτο*

[…]

2. Όσον αφορά τη Γερμανία, οι ακόλουθες επιχειρήσεις παραβίασαν το άρθρο 81 [ΕΚ], συμφωνώντας, ανά τακτά χρονικά διαστήματα και από κοινού, κατά τη διάρκεια των προσδιοριζόμενων περιόδων, στο πλαίσιο συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών σε εθνικό επίπεδο σχετικών με ανελκυστήρες και κυλιόμενες κλίμακες, να καταμερίζουν τις αγορές, να κατανέμουν μεταξύ τους δημόσιους και ιδιωτικούς διαγωνισμούς και άλλες συμβάσεις βάσει προκαθορισμένων ποσοστών σε σχέση με την πώληση και εγκατάσταση:

— η Kone: η [KC] και η [Kone Γερμανίας]: από την 1η Αυγούστου 1995 έως τις 5 Δεκεμβρίου 2003·

— η Otis: η [UTC], η [OEC] και η [Otis Γερμανίας]: από την 1η Αυγούστου 1995 έως τις 5 Δεκεμβρίου 2003·

— η Schindler: η Schindler Holding […] και η [Schindler Γερμανίας]: από την 1η Αυγούστου 1995 έως τις 6 Δεκεμβρίου 2000· και

— η ThyssenKrupp: η [TKAG], η [TKE], η [TKA] και η [TKF]: από την 1η Αυγούστου 1995 έως τις 5 Δεκεμβρίου 2003.

[…]

4. Όσον αφορά τις Κάτω Χώρες, οι ακόλουθες επιχειρήσεις παραβίασαν το άρθρο 81 [ΕΚ], συμφωνώντας, ανά τακτά χρονικά διαστήματα και από κοινού, κατά τη διάρκεια των προσδιοριζόμενων περιόδων, στο πλαίσιο συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών σε εθνικό επίπεδο σχετικών με ανελκυστήρες και κυλιόμενες κλίμακες, να καταμερίζουν τις αγορές, να κατανέμουν μεταξύ τους δημόσιους και ιδιωτικούς διαγωνισμούς και άλλες συμβάσεις βάσει προκαθορισμένων ποσοστών όσον αφορά την πώληση και εγκατάσταση, και να μην υιοθετούν ανταγωνιστική συμπεριφορά σε σχέση με τις συμβάσεις συντηρήσεως και εκσυγχρονισμού:

— η Kone: η [KC] και η [Kone Κάτω Χωρών]: από την 1η Ιουνίου 1999 έως τις 5 Μαρτίου 2004·

— η Otis: η [UTC], η [OEC] και η [Otis Κάτω Χωρών]: από τις 15 Απριλίου 1998 έως τις 5 Μαρτίου 2004·

— η Schindler: η Schindler Holding […] και η [Schindler Κάτω Χωρών]: από την 1η Ιουνίου 1999 έως τις 5 Μαρτίου 2004·

— η ThyssenKrupp: η [TKAG] και η [TKL]: από τις 15 Απριλίου 1998 έως τις 5 Μαρτίου 2004· και

— η [ΜΕΕ]: από τις 11 Ιανουαρίου 2000 έως τις 5 Μαρτίου 2004.

Άρθρο 2

[…]

2. Για τις διαπραχθείσες στη Γερμανία παραβάσεις του άρθρου 1, παράγραφος 2, επιβάλλονται τα ακόλουθα πρόστιμα:

— στην Kone: στις [KC] και [Kone Γερμανίας], εις ολόκληρον: 62 370 000 ευρώ·

— στην Otis: στις [UTC], [OEC] και [Otis Γερμανίας], εις ολόκληρον: 159 043 500 ευρώ·

— στη Schindler: στις Schindler Holding […] και [Schindler Γερμανίας], εις ολόκληρον: 21 458 250 ευρώ· και

— στην ThyssenKrupp: στις [TKAG], [TKE], [TKA] και [TKF], εις ολόκληρον: 374 220 000 ευρώ.

[…]

4. Για τις διαπραχθείσες στις Κάτω Χώρες παραβάσεις του άρθρου 1, παράγραφος 4, επιβάλλονται τα ακόλουθα πρόστιμα:

— στην Kone: στις [KC] και [Kone Κάτω Χωρών], εις ολόκληρον: 79 750 000 ευρώ·

— στην Otis: στις [UTC], [OEC] και [Otis Κάτω Χωρών], εις ολόκληρον: 0 ευρώ·

— στη Schindler: στις Schindler Holding […] και [Schindler Κάτω Χωρών], εις ολόκληρον: 35 169 750 ευρώ·

— στην ThyssenKrupp: στις [TKAG] και [TKL], εις ολόκληρον: 23 477 850 ευρώ· και

— στη [MEE]: 1 841 400 ευρώ.

[…]»

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

22 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του τότε Πρωτοδικείου στις 8 Μαΐου 2007, οι προσφεύγουσες, ήτοι η KC, η Kone Γερμανίας και η Kone Κάτω Χωρών, άσκησαν την υπό κρίση προσφυγή.

23 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το τότε Πρωτοδικείο (όγδοο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και, στο πλαίσιο λήψεως μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 64 του Κανονισμού του Διαδικασίας, έθεσε γραπτώς μία ερώτηση στις προσφεύγουσες και ζήτησε από τους διαδίκους να προσκομίσουν έγγραφα. Οι προσφεύγουσες δεν απάντησαν εμπροθέσμως στην ερώτηση του Πρωτοδικείου, πλην όμως απάντησαν σε αυτή με έγγραφο της 10ης Σεπτεμβρίου 2009. Με το έγγραφο αυτό, καθώς και με έγγραφο της 28ης Σεπτεμβρίου 2009, οι προσφεύγουσες επισήμαναν ότι ορισμένα δεδομένα είχαν εμπιστευτικό χαρακτήρα και ζήτησαν να μην περιληφθούν αυτά στις δημοσιεύσεις του τότε Πρωτοδικείου. Οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν εμπροθέσμως στο αίτημα προσκομίσεως εγγράφων.

24 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 16ης Οκτωβρίου 2009.

25 Με διάταξη της 14ης Οκτωβρίου 2009, το Πρωτοδικείο ζήτησε από την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 65, στοιχείο β΄, το άρθρο 66, παράγραφος 1, και το άρθρο 67, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, να προσκομίσουν έγγραφα τα οποία το εν λόγω θεσμικό όργανο είχε χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικά. Η Επιτροπή ανταποκρίθηκε εμπροθέσμως στο αίτημα αυτό. Το Πρωτοδικείο έκρινε ότι τα εν λόγω έγγραφα δεν ήσαν αναγκαία για την επίλυση της διαφοράς, καθόσον αυτά είχαν καταρτιστεί στην Επιτροπή, χωρίς να κοινοποιηθούν στις προσφεύγουσες, και η προφορική διαδικασία ολοκληρώθηκε.

26 Οι προσφεύγουσες ζητούν από το νυν Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει το άρθρο 2, παράγραφος 2, της προσβαλλομένης αποφάσεως, με το οποίο επιβλήθηκε πρόστιμο στην KC και στην Kone Γερμανίας και είτε να μην επιβληθεί καθόλου πρόστιμο ή να επιβληθεί πρόστιμο χαμηλότερο από το καθορισθέν στην προσβαλλόμενη απόφαση·

— να ακυρώσει το άρθρο 2, παράγραφος 4, της προσβαλλομένης αποφάσεως, με το οποίο επιβλήθηκε πρόστιμο στην KC και στην Kone Κάτω Χωρών και να καθορίστεί μικρότερο πρόστιμο από το καθορισθέν στην προσβαλλόμενη απόφαση·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

27 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

28 Οι προσφεύγουσες θέτουν υπό αμφισβήτηση, αφενός, τη νομιμότητα του άρθρου 2, παράγραφος 2, της προσβαλλομένης αποφάσεως, με το οποίο επιβλήθηκαν πρόστιμα στις οικείες επιχειρήσεις για τις παραβάσεις που διεπράχθησαν στη Γερμανία και, αφετέρου, τη νομιμότητα του άρθρου 2, παράγραφος 4, της προσβαλλομένης αποφάσεως με το οποίο επιβλήθηκαν πρόστιμα στις οικείες επιχειρήσεις για τις παραβάσεις που διεπράχθησαν στις Κάτω Χώρες.

29 Προς τον σκοπό αυτόν, οι προσφεύγουσες προβάλλουν τρεις λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από παραβίαση των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998 και της αρχής της αναλογικότητας κατά τον καθορισμό του αρχικού ποσού των προστίμων. Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως αντλείται από παράβαση της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, από παραβίαση των αρχών της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ίσης μεταχειρίσεως και από προσβολή των δικαιωμάτων

άμυνας. Ο τρίτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από παραβίαση των αρχών της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ίσης μεταχειρίσεως κατά τον καθορισμό του ποσού μειώσεως των προστίμων που χορηγήθηκε λόγω συνεργασίας πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παραβίαση των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998 και της αρχής της αναλογικότητας κατά τον καθορισμό του αρχικού ποσού των προστίμων

30 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή προέβη σε εσφαλμένη εφαρμογή των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998 και παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας κατά τον καθορισμό του αρχικού ποσού των προστίμων που επιβλήθηκαν για τις παραβάσεις που διεπράχθησαν στη Γερμανία και στις Κάτω Χώρες.

31 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η Επιτροπή έχει ευρεία διακριτική εξουσία όσον αφορά τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων. Η μέθοδος αυτή, της οποίας το περίγραμμα δίνουν οι κατευθυντήριες γραμμές του 1998, έχει διάφορα στοιχεία ευελιξίας τα οποία παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να ασκεί την διακριτική της εξουσία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Σεπτεμβρίου 2009, C-322/07 P, C-327/07 P και C-338/07 P, Papierfabrik August Koehler κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-7191, σκέψη 112 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

32 Η σοβαρότητα των παραβάσεων του δικαίου του ανταγωνισμού της Ένωσης πρέπει να αποδεικνύεται βάσει ικανού αριθμού στοιχείων όπως είναι, μεταξύ άλλων, τα ιδιαίτερα περιστατικά της υποθέσεως, το πλαίσιό της και ο αποτρεπτικός χαρακτήρας των προστίμων, τούτο δε χωρίς να υφίσταται δεσμευτικός ή εξαντλητικός κατάλογος κριτηρίων που πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνονται υπόψη (αποφάσεις

του Δικαστηρίου της 19ης Μαρτίου 2009, C-510/06 P, Archer Daniels Midland κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-1843, σκέψη 72, και της 3ης Σεπτεμβρίου 2009, C-534/07 P, Prym και Prym Consumer κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-7415, σκέψη 54).

33 Όπως εκτέθηκε στη σκέψη 16 ανωτέρω, η Επιτροπή εν προκειμένω καθόρισε το ποσό των προστίμων εφαρμόζοντας τη μέθοδο που προβλέπουν οι κατευθυντήριες γραμμές του 1998.

34 Καίτοι οι κατευθυντήριες γραμμές του 1998 δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως κανόνας δικαίου τον οποίο οφείλει να τηρεί σε κάθε περίπτωση η διοίκηση, εντούτοις περιέχουν κανόνα συμπεριφοράς που υποδεικνύει την ακολουθητέα τακτική, από την οποία η διοίκηση δεν μπορεί να παρεκκλίνει σε κάποια συγκεκριμένη περίπτωση χωρίς να προσδιορίσει τους σχετικούς λόγους που πρέπει να συμβιβάζονται με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Ιουνίου 2005, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. I-5425, σκέψη 209 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Οκτωβρίου 2008, T-73/04, Carbone-Lorraine κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-2661, σκέψη 70).

35 Η Επιτροπή, θεσπίζοντας τέτοιους κανόνες συμπεριφοράς και αναγγέλλοντας με τη δημοσίευσή τους ότι θα τους εφαρμόζει εφεξής στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής αυτών, αυτοπεριορίστηκε κατά την άσκηση της διακριτικής της εξουσίας και δεν μπορεί να αποκλίνει από τους κανόνες αυτούς, διότι άλλως θα βρεθεί αντιμέτωπη με τις συνέπειες της παραβιάσεως γενικών αρχών του δικαίου, όπως είναι η ίση μεταχείριση ή η προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης (βλ. προπαρατεθείσα στη σκέψη 34 ανωτέρω απόφαση Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 211 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία· προπαρατεθείσα στη σκέψη 34 ανωτέρω απόφαση Carbone-Lorraine κατά Επιτροπής, σκέψη 71).

36 Εξάλλου, οι κατευθυντήριες γραμμές του 1998 καθορίζουν κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο τη μέθοδο που η Επιτροπή αυτοδεσμεύτηκε να ακολουθεί όσον αφορά τον καθορισμό του ύψους των προστίμων και κατοχυρώνουν, κατά συνέπεια, την ασφάλεια δικαίου των επιχειρήσεων (βλ. προπαρατεθείσα στη σκέψη 34 ανωτέρω απόφαση Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 211 και 213).

37 Εν τέλει, υπενθυμίζεται ότι οι κατευθυντήριες γραμμές του 1998 προβλέπουν, πρώτον, την εκτίμηση αυτής καθεαυτήν της σοβαρότητας της παραβάσεως, βάσει της οποίας καθορίζεται ένα γενικό αρχικό ποσό (σημείο 1 Α, δεύτερο εδάφιο). Δεύτερον, η σοβαρότητα αναλύεται σε σχέση με τη φύση των διαπραχθεισών παραβάσεων και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της συγκεκριμένης επιχειρήσεως, ιδίως το μέγεθος και τη θέση της στην οικεία αγορά, πράγμα που δύναται να οδηγήσει στη στάθμιση του αρχικού ποσού, στην κατάταξη των επιχειρήσεων σε κατηγορίες και στον καθορισμό ενός ειδικού αρχικού ποσού (σημείο 1 Α, τρίτο έως έβδομο εδάφιο).

38 Εν προκειμένω, όσον αφορά την εκτίμηση της σοβαρότητας των παραβάσεων που πραγματοποιήθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή εξέτασε παραλλήλως τις τέσσερις παραβάσεις που διαπιστώθηκαν με το άρθρο 1 της εν λόγω αποφάσεως, για τον λόγο ότι αυτές «παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά» (αιτιολογική σκέψη 657 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

39 Κατ' αρχάς, όσον αφορά τη φύση των παραβάσεων, η Επιτροπή, με τις αιτιολογικές σκέψεις 658 και 659 της προσβαλλομένης αποφάσεως, παρέχει τις ακόλουθες διευκρινίσεις:

«658 Οι παραβάσεις που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας αποφάσεως συνίστανται κυρίως σε κρυφή συνεννόηση μεταξύ ανταγωνιστών με σκοπό, αφενός, την κατανομή των αγορών ή την παγίωση των μεριδίων της αγοράς μέσω της μεταξύ τους κατανομής των έργων αγοράς και εγκαταστάσεως νέων ανελκυστήρων και κυλιόμενων κλιμάκων και, αφετέρου, την αποχή από τον ανταγωνισμό όσον αφορά τη συντήρηση και τον εκσυγχρονισμό ανελκυστήρων και κυλιόμενων κλιμάκων (τα ανωτέρω δεν ισχύουν για τη Γερμανία, όπου η δραστηριότητα συντηρήσεως και εκσυγχρονισμού δεν αποτέλεσε αντικείμενο συζητήσεων μεταξύ των μελών της συμπράξεως). Οι οριζόντιοι αυτοί περιορισμοί καταλέγονται, ως εκ της φύσεώς τους, μεταξύ των σοβαρότερων παραβάσεων του άρθρου 81 [ΕΚ]. Οι παραβάσεις στην υπόθεση αυτή στέρησαν τεχνητά από τους πελάτες τα πλεονεκτήματα που θα μπορούσαν να έχουν αποκτήσει υπό συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού κατά τη διαδικασία υποβολής προσφορών. Έχει επίσης ενδιαφέρον να επισημανθεί ότι ορισμένα από τα εικονικά έργα αποτελούσαν δημόσιες συμβάσεις χρηματοδοτούμενες από τους φόρους και πραγματοποιούμενες ακριβώς με σκοπό την υποβολή ανταγωνιστικών προσφορών, και οι οποίες, μεταξύ άλλων, παρουσίαζαν ικανοποιητική σχέση κόστους-οφέλους.

659 Για την αξιολόγηση της σοβαρότητας μιας παραβάσεως, τα στοιχεία που έχουν σχέση με τον σκοπό της είναι κατά γενικό κανόνα σημαντικότερα από εκείνα που έχουν σχέση με τα αποτελέσματά της, ειδικότερα όταν συμφωνίες, όπως στην υπό κρίση υπόθεση, αφορούν πολύ σοβαρές παραβάσεις, όπως είναι ο καθορισμός των τιμών και η κατανομή της αγοράς. Τα αποτελέσματα μιας συμφωνίας αποτελούν γενικώς μη αποφασιστικό κριτήριο για την αξιολόγηση της σοβαρότητας μιας παραβάσεως.»

40 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι «δεν επιχείρησε να αποδείξει τα συγκεκριμένα αποτελέσματα της παραβάσεως, διότι, ελλείψει των παραβάσεων, [θα ήταν] αδύνατο να καθοριστούν με επαρκή βεβαιότητα οι σχετικές με τον ανταγωνισμό εφαρμοστέες παράμετροι (τιμές, εμπορικοί όροι, ποιότητα, καινοτομία και άλλοι)» (αιτιολογική σκέψη 660 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Εντούτοις, το εν λόγω θεσμικό όργανο εκτιμά ότι «[ε]ίναι […] προφανές ότι οι παραβάσεις είχαν πραγματικό αντίκτυπο» και διευκρινίζει συναφώς ότι «[τ]ο γεγονός ότι οι διάφορες αντίθετες προς τον ανταγωνισμό συμφωνίες εφαρμόστηκαν από τα μέλη της συμπράξεως υποδηλώνει αυτό και μόνο την ύπαρξη αντίκτυπου στην αγορά, ακόμη και αν είναι δυσχερές να εκτιμηθεί το πραγματικό αποτέλεσμα, δεδομένου ότι είναι άγνωστο, μεταξύ άλλων, αν και πόσα άλλα έργα αποτέλεσαν αντικείμενο νοθευμένων διαγωνισμών, καθώς και πόσα έργα ανατέθηκαν κατόπιν συμφωνίας περί κατανομής μεταξύ των μελών της συμπράξεως χωρίς να καταστούν αναγκαίες οι μεταξύ τους επαφές» (αιτιολογική σκέψη 660 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Με την ίδια αιτιολογική σκέψη, η Επιτροπή προσθέτει ότι «[τ]ο υψηλό άθροισμα των μεριδίων των ανταγωνιστών συνηγορεί υπέρ της υπάρξεως πιθανών αποτελεσμάτων αντίθετων προς τον ανταγωνισμό και [ότι] η σχετική σταθερότητα αυτών των μεριδίων αγοράς καθ' όλη τη διάρκεια των παραβάσεων επιβεβαιώνει τα αποτελέσματα αυτά».

41 Περαιτέρω, με τις αιτιολογικές σκέψεις 661 έως 669 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή απαντά στα επιχειρήματα που προέβαλαν οι προσφεύγουσες κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας προς απόδειξη του μειωμένου αντίκτυπου των παραβάσεων στην αγορά.

42 Όσον αφορά την έκταση της σχετικής γεωγραφικής αγοράς, η Επιτροπή υποστηρίζει, με την αιτιολογική σκέψη 670 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι «[ο]ι συμπράξεις που αποτελούν αντικείμενο της [προσβαλλομένης] αποφάσεως κάλυπταν αντιστοίχως το σύνολο του εδάφους του Βελγίου, της Γερμανίας, του Λουξεμβούργου και των Κάτω Χωρών», και ότι «[π]ροκύπτει σαφώς από τη νομολογία ότι μια εθνική γεωγραφική αγορά που εκτείνεται στο σύνολο της επικράτειας κράτους μέλους αντιπροσωπεύει ήδη αφ' εαυτής ουσιώδες τμήμα της κοινής αγοράς».

43 Εν τέλει, με την αιτιολογική σκέψη 671 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισημαίνει ότι «κάθε αποδέκτης της εν λόγω αποφάσεως διέπραξε μία ή περισσότερες πολύ σοβαρές παραβάσεις του άρθρου 81 ΕΚ [...] [λ]αμβανομένων υπόψη της φύσεως των παραβάσεων και του γεγονότος ότι καθεμία από τις παραβάσεις αυτές κάλυπτε το σύνολο του εδάφους ενός κράτους μέλους (ήτοι του Βελγίου, της Γερμανίας, του Λουξεμβούργου ή των Κάτω Χωρών)». Η Επιτροπή καταλήγει ότι «οι παράγοντες αυτοί είναι τέτοιας σημασίας ώστε οι παραβάσεις να πρέπει να θεωρηθούν πολύ σοβαρές έστω και αν ο πραγματικός τους αντίκτυπος δεν μπορεί να εκτιμηθεί».

44 Κατ' αρχάς, όσον αφορά την παράβαση στη Γερμανία, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν λαμβάνει υπόψη τις διαπιστώσεις της Επιτροπής κατά τις οποίες η σύμπραξη στη Γερμανία δεν αφορούσε όλα τα έργα ανελκυστήρων. Συγκεκριμένα, η επηρεασθείσα από τη σύμπραξη αγορά περιελάμβανε αποκλειστικώς τα έργα ανελκυστήρων αξίας μεγαλύτερης του ενός εκατομμυρίου ευρώ, ήτοι περίπου το 20 έως 30 % του συνόλου της αγοράς των ανελκυστήρων, πράγμα το οποίο επιβεβαίωσαν η Kone, η Otis και η ThyssenKrupp με τις αιτήσεις τους περί μη επιβολής προστίμου (αιτιολογικές σκέψεις 281 και 664 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Με το υπόμνημά τους απαντήσεως, οι προσφεύγουσες επισήμαναν επίσης ότι από τη σύγκριση μεταξύ, αφενός, του γενικού αρχικού ποσού του προστίμου που καθορίστηκε για την παράβαση στη Γερμανία και, αφετέρου, των αντίστοιχων ποσών που καθορίστηκαν για τις παραβάσεις στις Κάτω Χώρες και στο Βέλγιο επιβεβαιώνεται ότι το αρχικό ποσό που καθορίστηκε για τη σύμπραξη στη Γερμανία ήταν δυσανάλογα υψηλό, στον βαθμό που, αντιθέτως προς τη σύμπραξη στη Γερμανία, οι συμπράξεις στο Βέλγιο και στις Κάτω Χώρες αφορούσαν το σύνολο της αγοράς των ανελκυστήρων.

45 Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν τη νομιμότητα της μεθοδολογίας που εκτίθεται στο σημείο 1 Α των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998 για τον καθορισμό των γενικών αρχικών ποσών των προστίμων. Όμως, η εν λόγω μεθοδολογία εκφράζει μια ενιαία αντιμετώπιση σύμφωνα με την οποία το γενικό αρχικό ποσό του προστίμου, που συναρτάται με τη σοβαρότητα της παραβάσεως, υπολογίζεται με βάση τον χαρακτήρα και τη γεωγραφική έκταση της παραβάσεως, καθώς και τον συγκεκριμένο αντίκτυπο επί της αγοράς, εφόσον αυτός είναι δυνατό να εκτιμηθεί (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 15ης Μαρτίου 2006, T-15/02, BASF κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-497, σκέψη 134, και της 6ης Μαΐου 2009, T-116/04, Wieland-Werke κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. II-1087, σκέψη 62).

46 Εξάλλου, το μέγεθος της οικείας αγοράς, κατ' αρχήν, δεν αποτελεί υποχρεωτικό στοιχείο, αλλά απλώς ενδεικτικό, μεταξύ άλλων, στοιχείο προς εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως, η δε Επιτροπή ουδόλως υποχρεούται, κατά τη νομολογία, να προβαίνει σε οριοθέτηση της οικείας αγοράς ή σε εκτίμηση του μεγέθους της οσάκις ο σκοπός της επίμαχης παραβάσεως είναι αντίθετος προς τους κανόνες του ανταγωνισμού (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 32 ανωτέρω απόφαση Prym και Prym Consumer κατά Επιτροπής, σκέψεις 55 και 64, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Σεπτεμβρίου 2009, Τ-161/05, Hoechst κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. II-3555, σκέψη 109). Επομένως, για τον καθορισμό του γενικού αρχικού ποσού του προστίμου, η Επιτροπή δύναται, χωρίς ωστόσο να είναι υποχρεωμένη, να λαμβάνει υπόψη την αξία της αγοράς στην οποία συντελείται η παράβαση (βλ., συναφώς, αποφάσεις BASF κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, σκέψη 134, και Wieland-Werke κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, σκέψη 63 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Πράγματι, οι κατευθυντήριες γραμμές του 1998 δεν προβλέπουν ότι το ποσό των προστίμων υπολογίζεται με βάση τον συνολικό κύκλο εργασιών ή τον κύκλο εργασιών που πραγματοποίησαν οι επιχειρήσεις στη σχετική αγορά, αλλά ούτε αποκλείουν να λαμβάνονται υπόψη, κατά την επιμέτρηση του ποσού του προστίμου, τέτοιοι κύκλοι εργασιών, προκειμένου να τηρηθούν οι γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης και όταν το επιβάλλουν οι περιστάσεις (απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 2003, Τ-224/00, Archer Daniels Midland και Archer Daniels Midland Ingredients κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-2597, σκέψη 187).

47 Ως εκ τούτου, το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι το γενικό αρχικό ποσό του προστίμου που καθορίστηκε για τη σύμπραξη στη Γερμανία έπρεπε να αντανακλά το φερόμενο ως περιορισμένο μέγεθος της οικείας αγοράς στηρίζεται σε εσφαλμένη προκείμενη και πρέπει να απορριφθεί.

48 Εν προκειμένω, όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, στις σκέψεις 38 έως 43, η Επιτροπή, κατά τον καθορισμό της σοβαρότητας της παραβάσεως έλαβε υπόψη τη φύση της παραβάσεως και την έκταση της σχετικής γεωγραφικής αγοράς.

49 Αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, από την αιτιολογική σκέψη 664 της προσβαλλομένης αποφάσεως, στην οποία η Επιτροπή εξετάζει το επιχείρημα των Kone και Otis σχετικά με τον φερόμενο ως περιορισμένης κλίμακας αντίκτυπο της παραβάσεως, προκύπτει ότι οι συμφωνίες στη Γερμανία δεν επηρέασαν μόνο την

αγορά των κυλιόμενων κλιμάκων και τα έργα ανελκυστήρων αξίας μεγαλύτερης του ενός εκατομμυρίου ευρώ, δεδομένου ότι η Επιτροπή έκρινε ότι ήταν πιθανό «ότι οι δραστηριότητες της συμπράξεως στα έργα ανελκυστήρων αξίας μεγαλύτερης του ενός εκατομμυρίου ευρώ, που περιλαμβάνουν τους ανελκυστήρες μεγάλης ταχύτητας και μεγάλης αξίας, άσκησαν επιρροή στη λειτουργία του υπολοίπου τμήματος της αγοράς των ανελκυστήρων». Στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη, η Επιτροπή επισήμανε επίσης ότι η συνολική αξία ενός έργου έχει μεγαλύτερη βαρύτητα από τον αριθμό και το είδος των ανελκυστήρων, ότι ήταν ανέφικτο να αποδειχθούν τα ακριβή αποτελέσματα της παραβάσεως και ότι από τα πραγματικά περιστατικά είχε προδήλως αποδειχθεί ότι πρόθεση των μερών δεν ήταν να αποκλείσουν ορισμένα είδη προϊόντων, αλλά να επιτύχουν συμφωνία για τα έργα ως προς τα οποία ο ανταγωνισμός μπορούσε να εξαλειφθεί ευκολότερα.

50 Υπενθυμίζεται επίσης ότι, με την αίτησή της δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία όσον αφορά τη Γερμανία, η Kone ανέφερε ειδικώς ότι [*εμπιστευτικό*] [1] (βλ. επίσης την αιτιολογική σκέψη 256 της προσβαλλομένης αποφάσεως), πράγμα που τείνει μάλλον να επιβεβαιώσει ότι η σύμπραξη είχε ως αντικείμενο την παγίωση των μεριδίων επί του συνόλου της αγοράς των ανελκυστήρων. Όπως υπογραμμίζει η Επιτροπή, η ύπαρξη ρητής συνεννοήσεως για έργα αξίας μεγαλύτερης του ενός εκατομμυρίου ευρώ αποκλείει την ανάπτυξη επιθετικού ανταγωνισμού για έργα μικρότερης αξίας. Εξάλλου, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 241 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η οποία δεν αμφισβητείται από τις προσφεύγουσες, η ThyssenKrupp δήλωσε επίσης ότι σε εξαιρετικές περιπτώσεις εξετάζονταν και έργα πολύ μικρού μεγέθους. Επομένως, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα των προσφευγουσών κατά το οποίο, όσον αφορά τα έργα ανελκυστήρων, η σύμπραξη αφορούσε μόνον το 20 έως 30 % της γερμανικής αγοράς.

51 Εξάλλου, όσον αφορά τη σύμπραξη στη Γερμανία, παρατηρείται ότι, μολονότι η Επιτροπή δεν επιχείρησε να αποδείξει τα συγκεκριμένα αποτελέσματα της παραβάσεως (αιτιολογική σκέψη 660 της προσβαλλομένης αποφάσεως), εντούτοις καθόρισε μειωμένο αρχικό ποσό προκειμένου να λάβει υπόψη, προς όφελος των οικείων επιχειρήσεων, το ενδεχόμενο οι συμπράξεις να μην επηρέασαν άμεσα το σύνολο της αγοράς των ανελκυστήρων. Επομένως, όπως επισημαίνει η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 664 της προσβαλλομένης αποφάσεως, απαντώντας στα επιχειρήματα ορισμένων

1 – Μη δημοσιευόμενα εμπιστευτικά στοιχεία.

μετεχόντων στη σύμπραξη κατά τα οποία, όσον αφορά τους ανελκυστήρες, η σύμπραξη αφορούσε μόνον τους ανελκυστήρες μεγάλης ταχύτητας, το θεσμικό αυτό όργανο έλαβε όντως υπόψη, κατά τον καθορισμό του αρχικού ποσού του προστίμου, «το γεγονός ότι οι δραστηριότητες της συμπράξεως ενδέχεται να μην επηρέασαν άμεσα το σύνολο της αγοράς των ανελκυστήρων». Συγκεκριμένα, προκύπτει ότι το αρχικό ποσό του προστίμου για τη σύμπραξη στη Γερμανία καθορίστηκε σε χαμηλότερο επίπεδο από εκείνα που εφαρμόστηκαν για τις λοιπές συμπράξεις τις οποίες αφορά η προσβαλλόμενη απόφαση (βλ. σκέψη 55 κατωτέρω).

52 Επιπλέον, έστω και αν υποτεθεί ότι, όσον αφορά τους ανελκυστήρες, η σύμπραξη στη Γερμανία επηρέασε μόνον τα έργα ανελκυστήρων αξίας μεγαλύτερης του ενός εκατομμυρίου ευρώ, γεγονός που δεν αποδείχθηκε από τις προσφεύγουσες και διαψεύδεται εξάλλου από ορισμένες δηλώσεις της ThyssenKrupp (βλ. σκέψη 50 ανωτέρω), το αρχικό ποσό του προστίμου θα ήταν δικαιολογημένο ακόμη και αν είχε συγκριθεί προς τα αντίστοιχα ποσά που καθορίστηκαν για τις άλλες συμπράξεις. Προς τούτο, επισημαίνεται ότι η γεωγραφική αγορά την οποία αφορούσε η σύμπραξη στη Γερμανία ήταν σαφώς πιο εκτεταμένη από τις γεωγραφικές αγορές τις οποίες αφορούσαν οι άλλες συμπράξεις.

53 Εξάλλου, υπογραμμίζεται ότι το γεγονός ότι το μέγεθος της επίδικης αγοράς ήταν περιορισμένο, ακόμη και αν αληθεύει, είναι μικρότερης σημασίας σε σχέση με το σύνολο των λοιπών στοιχείων από τα οποία αποδεικνύεται η σοβαρότητα της παραβάσεως, τα οποία εκτέθηκαν στις αιτιολογικές σκέψεις 657 έως 671 της προσβαλλομένης αποφάσεως και προαναφέρθηκαν ανωτέρω, στις σκέψεις 38 έως 43 (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, Τ-322/01, Roquette Frères κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-3137, σκέψη 151).

54 Εν τέλει, έστω και αν υποτεθεί ότι η Επιτροπή οφείλει, όταν διαπιστώνει πλείονες σοβαρότατες παραβάσεις με μία και την αυτή απόφαση, να διασφαλίζει κάποια συνέπεια μεταξύ των γενικών αρχικών ποσών που λαμβάνει ως βάση και του μεγέθους των διαφόρων αγορών που επηρεάστηκαν από τη σύμπραξη, στην προκειμένη περίπτωση, από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι το γενικό αρχικό ποσό που καθορίστηκε για τη σύμπραξη στη Γερμανία είναι δυσανάλογο σε σχέση με τα γενικά αρχικά ποσά που καθορίστηκαν για τις συμπράξεις στο Βέλγιο και στις Κάτω Χώρες.

55 Συγκεκριμένα, από την εξέταση των σχετικών στοιχείων προκύπτει ότι η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος των σχετικών αγορών, καθόρισε γενικά αρχικά ποσά για τις παραβάσεις που διεπράχθησαν στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη κατά τρόπο εύλογο και συνεπή, χωρίς, ωστόσο, να χρησιμοποιήσει συγκεκριμένο μαθηματικό τύπο, πράγμα που δεν υποχρεούτο, εν πάση περιπτώσει, να πράξει (βλ. σκέψεις 45 έως 47 ανωτέρω). Αφενός, για τη σαφώς μεγαλύτερη αγορά, ήτοι εκείνη της Γερμανίας, η οποία αντιπροσωπεύει 576 εκατομμύρια ευρώ, το γενικό αρχικό ποσό καθορίστηκε στα 70 εκατομμύρια ευρώ. Αφετέρου, για τις δύο επόμενες πιο σημαντικές, από άποψη μεγέθους, αγορές, ήτοι εκείνες των Κάτω Χωρών και του Βελγίου, οι οποίες αντιπροσωπεύουν 363 εκατομμύρια ευρώ και 254 εκατομμύρια ευρώ, αντιστοίχως, το γενικό αρχικό ποσό καθορίστηκε στα 55 εκατομμύρια ευρώ και στα 40 εκατομμύρια ευρώ, αντιστοίχως.

56 Υπό τις συνθήκες αυτές και λαμβανομένης υπόψη της λογικής που διέπει τη μεθοδολογία που προβλέπεται στο σημείο 1 Α των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998, η οποία ουδόλως υποχρεώνει την Επιτροπή να συνεκτιμήσει, κατά τον καθορισμό του γενικού αρχικού ποσού του προστίμου, το μέγεθος της επηρεασθείσας από την παράβαση αγοράς και πολλώ μάλλον δεν επιβάλλει στην Επιτροπή να καθορίσει το εν λόγω ποσό σύμφωνα με ένα σταθερό ποσοστό του ολικού κύκλου εργασιών της αγοράς (βλ., συναφώς, απόφαση BASF κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, σκέψη 134), το γενικό αρχικό ποσό του προστίμου που καθορίστηκε για την παράβαση στη Γερμανία δεν μπορεί να θεωρηθεί ως δυσανάλογο σε σχέση με τα γενικά αρχικά ποσά που καθορίστηκαν για τις παραβάσεις στο Βέλγιο και στις Κάτω Χώρες.

57 Δεύτερον, όσον αφορά τη σοβαρότητα της παραβάσεως που διεπράχθη στις Κάτω Χώρες, η Kone υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή πρέπει να συνεκτιμήσει τον χαρακτήρα της ίδιας της παραβάσεως, τον πραγματικό της αντίκτυπο επί της αγοράς, εφόσον αυτός είναι δυνατό να εκτιμηθεί, καθώς και την έκταση της γεωγραφικής αγοράς αναφοράς.

58 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή κατέληξε εσφαλμένως στο συμπέρασμα ότι η παράβαση στις Κάτω Χώρες είχε την ίδια φύση με εκείνη των παραβάσεων που διεπράχθησαν στο Βέλγιο, στη Γερμανία και στο Λουξεμβούργο, πράγμα που συνιστά πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως και προσβολή της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως. Συναφώς, προβάλλουν ότι, πρώτον, στα εν λόγω κράτη μέλη, οι συμφωνίες συνήφθησαν γενικώς σε επίπεδο ανώτερων διευθυντικών στελεχών. Δεύτερον, η ανάθεση των έργων στηριζόταν στην εκ των προτέρων συμφωνηθείσα μεταξύ των μετεχόντων στη σύμπραξη κατανομή της αγοράς η οποία αποσκοπούσε στην παγίωση

των οικείων μεριδίων της αγοράς. Τρίτον, τηρούνταν κατάλογοι έργων. Εξάλλου, οι μετέχοντες είχαν λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο για να αποκρύψουν την παράνομη συμπεριφορά τους. Τέταρτον, οι παραβάσεις στο Βέλγιο και στο Λουξεμβούργο αφορούσαν κάθε έργο ή/και σύμβαση, η δε παράβαση στη Γερμανία αφορούσε κάθε έργο αξίας υπερβαίνουσας ορισμένο ποσό. Πέμπτον, στο Βέλγιο εφαρμοζόταν σύστημα αποζημιώσεως για το δίκτυο «υπηρεσίες». Ουδεμία από τις ανωτέρω περιστάσεις συνέτρεχε όσον αφορά την παράβαση στις Κάτω Χώρες.

59 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι εν λόγω περιστάσεις, έστω και αν αληθεύουν, δεν είναι ικανές να θέσουν υπό αμφισβήτηση την εκτίμηση της Επιτροπής όσον αφορά τη φύση της παραβάσεως που διαπιστώθηκε στις Κάτω Χώρες, η οποία εκτέθηκε στην αιτιολογική σκέψη 658 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, η παράβαση που διεπράχθη στις Κάτω Χώρες, όπως και εκείνες που διεπράχθησαν στο Βέλγιο, στη Γερμανία και στο Λουξεμβούργο, συνίστατο κυρίως σε κρυφή συνεννόηση μεταξύ ανταγωνιστών με σκοπό, αφενός, την κατανομή των αγορών ή την παγίωση των μεριδίων της αγοράς μέσω της μεταξύ τους κατανομής των έργων αγοράς και εγκαταστάσεως νέων ανελκυστήρων και κυλιόμενων κλιμάκων και, αφετέρου, την αποχή από τον ανταγωνισμό όσον αφορά τη συντήρηση και τον εκσυγχρονισμό ανελκυστήρων και κυλιόμενων κλιμάκων (τα ανωτέρω δεν ισχύουν για τη Γερμανία, όπου η δραστηριότητα συντηρήσεως και εκσυγχρονισμού δεν αποτέλεσε αντικείμενο συζητήσεων μεταξύ των μελών της συμπράξεως). Οι οριζόντιοι αυτοί περιορισμοί καταλέγονται, ως εκ της φύσεώς τους, μεταξύ των σοβαρότερων παραβάσεων του άρθρου 81 ΕΚ (αιτιολογική σκέψη 658 της προσβαλλομένης αποφάσεως), πράγμα που προκύπτει σαφώς από το σημείο 1 Α των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998, το οποίο χαρακτηρίζει τις παραβάσεις αυτού του είδους ως «πολύ σοβαρές».

60 Κατά τις προσφεύγουσες, η παράβαση στις Κάτω Χώρες είχε μικρότερο αντίκτυπο επί της αγοράς απ' ό,τι οι συμπράξεις στο Βέλγιο, στη Γερμανία και στο Λουξεμβούργο. Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, ο αντίκτυπος επί της αγοράς μπορούσε να επιμετρηθεί σε γενικό επίπεδο, διά της συγκρίσεως της αξίας των επίμαχων έργων με τη συνολική αξία της αγοράς. Εξάλλου, η Otis, η ThyssenKrupp και η Kone υποστηρίζουν ότι το μερίδιο της αγοράς που επηρεάστηκε από τη σύμπραξη ήταν μικρότερο του 10 %. Επικουρικώς, η Kone προβάλλει ότι, λαμβανομένων υπόψη, αφενός, των αποδεικτικών στοιχείων και, αφετέρου, της φύσεως της παραβάσεως και του αντίκτυπού της επί της αγοράς, η Επιτροπή έπρεπε να χαρακτηρίσει την παράβαση

στις Κάτω Χώρες ως «σοβαρή» και όχι ως «πολύ σοβαρή» και, επομένως, έπρεπε να μειώσει το αρχικό ποσό του προστίμου για την παράβαση αυτή.

61 Κατά το σημείο 1 Α, πρώτο εδάφιο, των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998, η Επιτροπή οφείλει, στο πλαίσιο αξιολογήσεως της σοβαρότητας της παραβάσεως, να εξετάζει τον πραγματικό αντίκτυπο επί της αγοράς μόνον εφόσον προκύπτει ότι ο αντίκτυπος αυτός δύναται να εκτιμηθεί (βλ. προπαρατεθείσα στη σκέψη 32 ανωτέρω απόφαση Prym και Prym Consumer κατά Επιτροπής, σκέψη 74 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία· αποφάσεις του Πρωτοδικείου Archer Daniels Midland και Archer Daniels Midland Ingredients κατά Επιτροπής, σκέψη 46 ανωτέρω, σκέψη 143, και της 5ης Απριλίου 2006, T-279/02, Degussa κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-897, σκέψη 216).

62 Κατά πάγια νομολογία, για να εκτιμήσει τον συγκεκριμένο αντίκτυπο μιας παραβάσεως στην αγορά, η Επιτροπή οφείλει να χρησιμοποιήσει ως μέτρο τον ανταγωνισμό που θα υφίστατο υπό κανονικές συνθήκες αν δεν είχε διαπραχθεί η παράβαση (βλ., προπαρατεθείσα στη σκέψη 34 ανωτέρω απόφαση Carbone-Lorraine κατά Επιτροπής, σκέψη 83 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

63 Εν προκειμένω, η Επιτροπή υποστηρίζει, στην αιτιολογική σκέψη 660 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι «[το εν λόγω θεσμικό όργανο] δεν επιχείρησε να αποδείξει τα συγκεκριμένα αποτελέσματα της παραβάσεως, διότι [ήταν] αδύνατο να καθοριστούν με επαρκή βεβαιότητα οι σχετικές με τον ανταγωνισμό παράμετροι (τιμές, εμπορικοί όροι, ποιότητα, καινοτομία και άλλοι) που θα είχαν εφαρμοστεί αν δεν είχαν διαπραχθεί οι παραβάσεις». Μολονότι η Επιτροπή εκτιμά, στην αιτιολογική σκέψη 660 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι, δεδομένου ότι οι συμπράξεις τέθηκαν σε εφαρμογή, είναι προφανές ότι είχαν πραγματικό αντίκτυπο επί της αγοράς, και μολονότι η Επιτροπή απέρριψε, με τις αιτιολογικές σκέψεις 661 έως 669, τα επιχειρήματα που προέβαλαν οι οικείες επιχειρήσεις για να αποδείξουν τα περιορισμένης κλίμακας αποτελέσματα των συμπράξεων, εντούτοις διαπιστώνεται ότι, στην προσβαλλόμενη απόφαση, για την εκτίμηση της σοβαρότητας των παραβάσεων δεν ελήφθη υπόψη ο ενδεχόμενος αντίκτυπός τους στην αγορά.

64 Ως εκ τούτου, η Επιτροπή, στην αιτιολογική σκέψη 671 της προσβαλλομένης αποφάσεως, στηρίζει το συμπέρασμά της σχετικά με την εκτίμηση της σοβαρότητας των παραβάσεων μόνο στη συνεκτίμηση του χαρακτήρα των εν λόγω παραβάσεων και της γεωγραφικής τους εκτάσεως. Συγκεκριμένα, στην αιτιολογική αυτή σκέψη, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι «[λ]αμβανομένων υπόψη της φύσεως

των παραβάσεων και του γεγονότος ότι καθεμία από τις παραβάσεις αυτές κάλυπτε το σύνολο του εδάφους ενός κράτους μέλους (ήτοι του Βελγίου, της Γερμανίας, του Λουξεμβούργου ή των Κάτω Χωρών) […], [διαπιστώνεται ότι] κάθε αποδέκτης της εν λόγω αποφάσεως διέπραξε μία ή περισσότερες πολύ σοβαρές παραβάσεις του άρθρου 81 ΕΚ».

65 Όσον αφορά το επιχείρημα κατά το οποίο ο αντίκτυπος επί της αγοράς μπορούσε να επιμετρηθεί σε γενικό επίπεδο, διά της συγκρίσεως της αξίας των επίμαχων προϊόντων με τη συνολική αξία της αγοράς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες δεν παρέχουν διευκρινίσεις επί του τρόπου με τον οποίο θα έπρεπε να επιμετρηθεί ο αντίκτυπος αυτός. Συναφώς, οι προσφεύγουσες παραπέμπουν, με το υπόμνημά τους απαντήσεως, στις εξηγήσεις που παρέσχε η Kone με την απάντησή της στην κοινοποίηση των αιτιάσεων. Χωρίς να χρειάζεται να κριθεί το παραδεκτό της εν λόγω επιχειρηματολογίας, η οποία περιλαμβάνεται σε παράρτημα του δικογράφου της προσφυγής, πρέπει να τονιστεί ότι οι προσφεύγουσες περιορίζονται να επικαλεστούν τον περιορισμένο αντίκτυπο της συμπράξεως επί της αγοράς των Κάτω Χωρών, παραπέμποντας στις σχετικές δηλώσεις των οικείων επιχειρήσεων, κατά τις οποίες η σύμπραξη είχε ως αντικείμενο περιορισμένο μόνον αριθμό έργων. Όπως επισημαίνει η Επιτροπή, οι εν λόγω δηλώσεις δεν συνεπάγονται ότι ο αντίκτυπος επί της αγοράς μπορούσε να επιμετρηθεί, δεδομένου ότι η έκταση της συμπράξεως ήταν άγνωστη. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή επισήμανε, επί παραδείγματι, στην αιτιολογική σκέψη 384 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι προσφεύγουσες ουδόλως αμφισβήτησαν ότι «ουδεμία ανάγκη υπήρχε να κατανεμηθούν όλα τα έργα στο πλαίσιο της συμπράξεως στις Κάτω Χώρες, καθόσον οι οικείες επιχειρήσεις έπρεπε να συνεννοούνται μόνον ως προς τα έργα που δεν είχαν ανατεθεί αυτομάτως σε μία εξ αυτών λόγω παγιωμένης σχέσης με υφιστάμενο πελάτη». Εξάλλου, τα επιχειρήματα των προσφευγουσών δεν αναιρούν το συμπέρασμα της Επιτροπής που μνημονεύεται στην αιτιολογική σκέψη 660 της προσβαλλομένης αποφάσεως, κατά το οποίο ήταν αδύνατο να καθοριστούν με επαρκή βεβαιότητα οι σχετικές με τον ανταγωνισμό παράμετροι (τιμές, εμπορικοί όροι, ποιότητα, καινοτομία και άλλοι) που θα είχαν εφαρμοστεί αν δεν είχαν διαπραχθεί οι παραβάσεις (βλ. σκέψεις 62 και 63 ανωτέρω).

66 Εν πάση περιπτώσει, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα επιχειρήματα των προσφευγουσών δεν αναιρούν τον χαρακτηρισμό της συμπράξεως που διεπράχθη στις Κάτω Χώρες ως «πολύ σοβαρής».

67 Ως εκ τούτου, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι παραβάσεις που διαπιστώθηκαν με την προσβαλλόμενη απόφαση καταλέγονται, ως εκ της φύσεώς τους, μεταξύ των σοβαρότερων παραβάσεων του άρθρου 81 ΕΚ, καθόσον συνίσταντο σε «κρυφή συνεννόηση μεταξύ ανταγωνιστών με σκοπό, αφενός, την κατανομή των αγορών ή την παγίωση των μεριδίων της αγοράς μέσω της μεταξύ τους κατανομής των έργων αγοράς και εγκαταστάσεως νέων ανελκυστήρων και/ή κυλιόμενων κλιμάκων και, αφετέρου, την αποχή από τον ανταγωνισμό όσον αφορά τη συντήρηση και τον εκσυγχρονισμό ανελκυστήρων και κυλιόμενων κλιμάκων (τα ανωτέρω δεν ισχύουν για τη Γερμανία, όπου η δραστηριότητα συντηρήσεως και εκσυγχρονισμού δεν αποτέλεσε αντικείμενο συζητήσεων μεταξύ των μελών της συμπράξεως)» (αιτιολογική σκέψη 658 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Συναφώς, οι κατευθυντήριες γραμμές του 1998 προβλέπουν ότι οι «πολύ σοβαρές» παραβάσεις στηρίζονται κυρίως σε οριζόντιους περιορισμούς υπό μορφήν καρτέλ τιμών και σε ποσοστώσεις κατανομής αγορών ή σε άλλη πρακτική θίγουσα την άρτια λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Οι εν λόγω παραβάσεις περιλαμβάνονται επίσης στα παραδείγματα συμπράξεων τις οποίες το άρθρο 81, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, ΕΚ έχει ρητώς κηρύξει ασύμβατες με την κοινή αγορά. Πέραν της σοβαρής στρεβλώσεως του ανταγωνισμού που προκαλούν οι εν λόγω συμπράξεις, στο μέτρο που υποχρεώνουν τα συμβαλλόμενα μέρη να εξυπηρετούν χωριστές αγορές οι οποίες συχνά οριοθετούνται από τα εθνικά σύνορα, προκαλούν απομόνωση των εν λόγω αγορών, υποσκάπτοντας με τον τρόπο αυτό την επίτευξη του κύριου σκοπού της Συνθήκης ΕΚ, ήτοι τη δημιουργία ενιαίας κοινοτικής αγοράς. Επιπλέον, παραβάσεις τέτοιου είδους, ιδίως όταν πρόκειται για οριζόντιες συμπράξεις, χαρακτηρίζονται από τη νομολογία ως «πολύ σοβαρές» ή ως «κατάφωρες» (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 6ης Απριλίου 1995, T-148/89, Tréfilunion κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1063, σκέψη 109· της 15ης Σεπτεμβρίου 1998, T-374/94, T-375/94, T-384/94 και T-388/94, European Night Services κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3141, σκέψη 136, και της 18ης Ιουλίου 2005, T-241/01, Scandinavian Airlines System κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-2917, σκέψη 85).

68 Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία, το αποτέλεσμα μιας αντικείμενης στον ανταγωνισμό πρακτικής δεν αποτελεί καθοριστικό κριτήριο για την εκτίμηση της σοβαρότητας των παραβάσεων. Στοιχεία αφορώντα το ζήτημα της προθέσεως μπορεί να έχουν μεγαλύτερη σημασία από εκείνα που αφορούν τις επιπτώσεις, κυρίως όταν πρόκειται για εγγενώς σοβαρές παραβάσεις όπως είναι η κατανομή των αγορών (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 2ας Οκτωβρίου 2003, C-194/99 P, Thyssen Stahl κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-10821, σκέψη 118, και Prym και Prym Consumer κατά Επιτροπής, σκέψη 32 ανωτέρω, σκέψη 96· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου

2001, Τ-45/98 και Τ-47/98, Krupp Thyssen Stainless και Acciai speciali Terni κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-3757, σκέψη 199, και Degussa κατά Επιτροπής, σκέψη 61 ανωτέρω, σκέψη 251).

69 Επομένως, η φύση της παραβάσεως διαδραματίζει πρωτεύοντα ρόλο, ιδίως όσον αφορά τον χαρακτηρισμό των παραβάσεων ως «πολύ σοβαρών». Από την περιγραφή των πολύ σοβαρών παραβάσεων στις κατευθυντήριες γραμμές του 1998 προκύπτει ότι συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές που αποσκοπούν, ιδίως, όπως εν προκειμένω, στην κατανομή αγορών μπορούν να χαρακτηριστούν, βάσει της φύσεώς τους και μόνον, ως «πολύ σοβαρές», χωρίς να απαιτείται να έχουν οι συμπεριφορές αυτές κάποιον ιδιαίτερο αντίκτυπο στην αγορά ή να επηρεάζουν συγκεκριμένη γεωγραφική έκταση (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Δικαστηρίου Prym και Prym Consumer κατά Επιτροπής, σκέψη 32 ανωτέρω, σκέψη 75, και της 24ης Σεπτεμβρίου 2009, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P και C-137/07 P, Erste Bank der österreichischen Sparkassen κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-8681, σκέψη 103). Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται από το ότι, ενώ η περιγραφή των σοβαρών παραβάσεων αναφέρεται ρητώς στον αντίκτυπο στην αγορά και στα αποτελέσματα σε εκτεταμένες ζώνες της κοινής αγοράς, η περιγραφή των πολύ σοβαρών παραβάσεων, αντιθέτως, δεν απαιτεί να υπάρχει συγκεκριμένος αντίκτυπος στην αγορά ή συνέπειες σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Οκτωβρίου 2008, Τ-69/04, Schunk και Schunk Kohlenstoff-Technik κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-2567, σκέψη 171 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

70 Επομένως, η Επιτροπή ορθώς εκτίμησε ότι, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της, η παράβαση στις Κάτω Χώρες ήταν, ως εκ της φύσεώς της, πολύ σοβαρή.

71 Βάσει όλων των προεκτεθέντων, ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση της ανακοινώσεως του 2002, από παραβίαση των αρχών της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ίσης μεταχειρίσεως και από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας

72 Οι προσφεύγουσες υπενθυμίζουν ότι υπέβαλαν αιτήσεις ζητώντας να τους χορηγηθεί απαλλαγή από τα πρόστιμα ή μείωση του ποσού των προστίμων τους δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία. Εντούτοις, η Επιτροπή παρέβη τις διατάξεις της ανακοινώσεως αυτής κατά την εκτίμηση της ποιότητας και της χρησιμότητας της συνεργασίας τους. Επίσης, κατά τις προσφεύγουσες, η Επιτροπή διέψευσε τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη τους και προσέβαλε τα δικαιώματά τους άμυνας. Εν τέλει, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως κατά τον προσδιορισμό της μειώσεως του προστίμου που έπρεπε να τους χορηγηθεί δυνάμει της εν λόγω ανακοινώσεως.

Επί της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία

73 Επισημαίνεται ότι, με την ανακοίνωση του 2002 για τη συνεργασία, η Επιτροπή καθόρισε τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται μαζί της κατά τη διάρκεια της έρευνάς της σχετικά με ορισμένη σύμπραξη μπορούν να τύχουν απαλλαγής από το πρόστιμο ή μειώσεως του ποσού του προστίμου το οποίο άλλως θα έπρεπε να καταβάλουν.

74 Κατ' αρχάς, το σημείο 8 του τμήματος Α της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία προβλέπει τα εξής:

«Η Επιτροπή θα χορηγεί σε μια επιχείρηση απαλλαγή από επιβολή προστίμου, που σε άλλη περίπτωση θα της επιβαλλόταν, αν:

α) η επιχείρηση παρουσιάσει πρώτη αποδεικτικά στοιχεία τα οποία κατά την άποψη της Επιτροπής μπορούν να της επιτρέψουν να λάβει απόφαση για την έναρξη της διαδικασίας έρευνας κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού αριθ. 17, όσον αφορά μια πιθανολογούμενη σύμπραξη (καρτέλ) που επηρεάζει την Κοινότητα, ή

β) η επιχείρηση παρουσιάσει πρώτη αποδεικτικά στοιχεία τα οποία κατά την άποψη της Επιτροπής της επιτρέπουν να διαπιστώσει μια παράβαση του άρθρου 81 [ΕΚ] όσον αφορά μια πιθανολογούμενη σύμπραξη (καρτέλ) που επηρεάζει την Κοινότητα.»

75 Εν συνεχεία, η ανακοίνωση του 2002 για τη συνεργασία ορίζει, στο σημείο 20 του τμήματος Β, ότι «[ο]ι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις [απαλλαγής από το πρόστιμο] που περιέχονται στο τμήμα Α ανωτέρω μπορούν να είναι επιλέξιμες για μείωση προστίμου που θα τους επιβαλλόταν διαφορετικά» και, στο σημείο 21 του ιδίου τμήματος, ότι «[γ]ια να πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις, μια επιχείρηση πρέπει να υποβάλει στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την πιθανολογούμενη παράβαση που αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή και πρέπει να διακόψει την ανάμειξή της στην πιθανολογούμενη παράβαση το αργότερο κατά τη χρονική στιγμή που υποβάλλει τις αποδείξεις».

76 Όσον αφορά την έννοια της προστιθέμενης αξίας, το σημείο 22 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία διευκρινίζει τα ακόλουθα:

«Η έννοια της “προστιθέμενης αξίας” αναφέρεται στον βαθμό στον οποίο τα παρεχόμενα αποδεικτικά στοιχεία ενισχύουν, από την ίδια τη φύση τους ή/και την έκταση

των λεπτομερειών τους, την ικανότητα της Επιτροπής να αποδείξει τα εν λόγω περιστατικά. Κατά την εκτίμηση αυτή, η Επιτροπή θα θεωρήσει κατά κανόνα ότι τα γραπτά αποδεικτικά στοιχεία που χρονολογούνται από τη χρονική περίοδο την οποία αφορούν τα πραγματικά περιστατικά έχουν μεγαλύτερη αξία από τα μεταγενέστερα αποδεικτικά στοιχεία. Επίσης, τα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρονται άμεσα στα εν λόγω πραγματικά περιστατικά θα θεωρούνται κατά κανόνα ότι έχουν μεγαλύτερη αξία από εκείνα που αναφέρονται έμμεσα μόνο σε αυτά.»

77 Το σημείο 23, στοιχείο β΄, πρώτο εδάφιο, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία προβλέπει κατάταξη σε τρεις κατηγορίες όσον αφορά τη μείωση των προστίμων:

«— πρώτη επιχείρηση που πληροί τους όρους [του σημείου] 21: μείωση 30-50 %,

— δεύτερη επιχείρηση που πληροί τους όρους [του σημείου] 21: μείωση 20-30 %,

— επόμενες επιχειρήσεις που πληρούν τους όρους [του σημείου] 21: μείωση μέχρι 20 %.»

78 Το σημείο 23, στοιχείο β΄, δεύτερο εδάφιο, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία έχει ως εξής:

«Προκειμένου να προσδιορίσει το επίπεδο της μείωσης του προστίμου εντός των παραπάνω ορίων, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη της τη χρονική στιγμή κατά την οποία τα αποδεικτικά στοιχεία που πληρούν την προϋπόθεση [του σημείου] 21 υποβλήθηκαν και τον βαθμό της "προστιθέμενης αξίας" που αυτά τα στοιχεία αντιπροσωπεύουν. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να λάβει υπόψη της τον βαθμό και τη διάρκεια της συνεργασίας της επιχειρήσεως μετά την ημερομηνία υποβολής των αποδεικτικών στοιχείων.»

79 Εν τέλει, το σημείο 23, στοιχείο β΄, τελευταίο εδάφιο, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία προβλέπει τα ακόλουθα:

«[Ε]άν μια επιχείρηση παράσχει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με πραγματικά περιστατικά τα οποία αγνοούσε προηγουμένως η Επιτροπή και τα οποία έχουν άμεση σχέση με τη βαρύτητα ή τη διάρκεια της πιθανολογούμενης σύμπραξης (καρτέλ), η Επιτροπή δεν θα λάβει υπόψη τα στοιχεία αυτά κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου που θα επιβάλει στην επιχείρηση που παρέσχε τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία.»

Επί του περιθωρίου εκτιμήσεως που διαθέτει η Επιτροπή και του ελέγχου που ασκεί ο δικαστής της Ένωσης

80 Πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, το οποίο συνιστά τη νομική βάση για την επιβολή των προστίμων σε περίπτωση παραβάσεως των κανόνων του δικαίου του ανταγωνισμού της Ένωσης, παρέχει στην Επιτροπή περιθώριο εκτιμήσεως κατά τον καθορισμό των προστίμων (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 21ης Οκτωβρίου 1997, Τ-229/94, Deutsche Bahn κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. ΙΙ-1689, σκέψη 127), το οποίο εντάσσεται, μεταξύ άλλων, στη γενική πολιτική της σε θέματα ανταγωνισμού (απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιουνίου 1983, 100/80 έως 103/80, Musique Diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1825, σκέψεις 105 και 109). Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου να διασφαλίσει τη διαφάνεια και τον αντικειμενικό χαρακτήρα των αποφάσεών της περί προστίμων, η Επιτροπή θέσπισε και δημοσίευσε την ανακοίνωση του 2002 για τη συνεργασία. Πρόκειται για ένα έγγραφο προοριζόμενο να διευκρινίσει, τηρουμένων των υπέρτερων κανόνων δικαίου, τα κριτήρια που πρόκειται να εφαρμόσει στο πλαίσιο της ασκήσεως της διακριτικής εξουσίας που διαθέτει· εντεύθεν προκύπτει ένας αυτοπεριορισμός της εξουσίας αυτής (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Απριλίου 1998, Τ-214/95, Vlaams Gewest κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. ΙΙ-717, σκέψη 89), στον βαθμό που εναπόκειται στην Επιτροπή να συμμορφωθεί προς τους κατευθυντήριους κανόνες που η ίδια επέβαλε στον εαυτό της (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 1996, Τ-380/94, AIUFFASS και AKT κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. ΙΙ-2169, σκέψη 57).

81 Ο αυτοπεριορισμός της διακριτικής εξουσίας της Επιτροπής, ο οποίος προκύπτει από την έκδοση της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, δεν είναι, πάντως, ασύμβατος με τη διατήρηση σημαντικού περιθωρίου εκτιμήσεως για το θεσμικό αυτό όργανο (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Δεκεμβρίου 2006, T-259/02 έως T-264/02 και T-271/02, Raiffeisen Zentralbank Österreich κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-5169, σκέψη 224).

82 Συγκεκριμένα, η ανακοίνωση του 2002 για τη συνεργασία περιέχει διάφορα στοιχεία ευκαμψίας που παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να ασκεί τη διακριτική εξουσία της σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του κανονισμού 1/2003, όπως έχουν ερμηνευθεί από το Δικαστήριο (βλ., κατ' αναλογίαν, προπαρατεθείσα στη σκέψη 81 ανωτέρω απόφαση Raiffeisen Zentralbank Österreich κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 224).

83 Επομένως, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή διαθέτει ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως όταν καλείται να αξιολογήσει αν τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζει επιχείρηση που έχει εκφράσει την επιθυμία να τύχει εφαρμογής της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία υπό την έννοια του σημείου 21 της εν λόγω ανακοινώσεως (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Μαΐου 2007, C-328/05 P, SGL Carbon κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-3921, σκέψη 88, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Ιουνίου 2008, T-410/03, Hoechst κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-881, σκέψη 555). Όσον αφορά το σημείο 8, στοιχεία α΄ και β΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το ουσιώδες αυτό περιθώριο εκτιμήσεως προκύπτει από το γράμμα της διατάξεως αυτής, που παραπέμπει ρητώς στην προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων τα οποία, «κατά την άποψη της Επιτροπής», μπορούν να της παράσχουν τη δυνατότητα να λάβει απόφαση για την έναρξη της διαδικασίας έρευνας ή να διαπιστώσει παράβαση. Συγκεκριμένα, η εκτίμηση της ποιότητας και της χρησιμότητας της συνεργασίας που παρέχει μια επιχείρηση συνεπάγεται περίπλοκες εκτιμήσεις ως προς τα πραγματικά περιστατικά (βλ., συναφώς, αποφάσεις SGL Carbon κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 81, και Carbone-Lorraine κατά Επιτροπής, σκέψη 34 ανωτέρω, σκέψη 271).

84 Ομοίως, η Επιτροπή, αφού διαπιστώσει ότι τα προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία κατά την έννοια του σημείου 21 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, διαθέτει ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως

όταν καλείται να καθορίσει το ακριβές ποσοστό κατά το οποίο πρέπει να μειωθεί το ποσό του προστίμου προς όφελος της οικείας επιχειρήσεως. Συγκεκριμένα, το σημείο 23, στοιχείο β΄, πρώτο εδάφιο, της εν λόγω ανακοινώσεως προβλέπει όρια μεταξύ των οποίων κυμαίνεται η μείωση του ποσού του προστίμου, με βάση τις διάφορες κατηγορίες επιχειρήσεων που περιλαμβάνει το εδάφιο αυτό, ενώ το δεύτερο εδάφιο του εν λόγω σημείου ορίζει τα κριτήρια τα οποία πρέπει να λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή προκειμένου να προσδιορίσει το ποσοστό της μειώσεως του προστίμου εντός των ορίων αυτών.

85 Λαμβανομένου υπόψη του περιθωρίου εκτιμήσεως που διαθέτει η Επιτροπή για την αξιολόγηση του βαθμού συνεργασίας μιας επιχειρήσεως δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, μόνον πρόδηλη υπέρβαση του περιθωρίου αυτού μπορεί να οδηγήσει σε επιβολή κυρώσεων από το Γενικό Δικαστήριο (βλ., συναφώς, απόφαση SGL Carbon κατά Επιτροπής, σκέψη 83 ανωτέρω, σκέψεις 81, 88 και 89, και απόφαση της 18ης Ιουνίου 2008, Hoechst κατά Επιτροπής, σκέψη 83 ανωτέρω, σκέψη 555).

Επί της συνεργασίας της Kone για την απόδειξη της παραβάσεως στη Γερμανία

86 Η Kone, η οποία ήταν η πρώτη επιχείρηση που υπέβαλε αίτηση δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία όσον αφορά τη σύμπραξη στη Γερμανία (αιτιολογική σκέψη 105 της προσβαλλομένης αποφάσεως), στις 12 Φεβρουαρίου 2004, δεν έτυχε απαλλαγής από την επιβολή προστίμου δυνάμει του σημείου 8 της εν λόγω ανακοινώσεως (αιτιολογική σκέψη 790 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

87 Η Επιτροπή έκρινε, με τις αιτιολογικές σκέψεις 783 έως 786 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι το σημείο 8, στοιχείο α΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία δεν μπορούσε να εφαρμοστεί εν προκειμένω, δεδομένου ότι το εν λόγω θεσμικό όργανο είχε τη δυνατότητα να κινήσει διαδικασία έρευνας στη Γερμανία στις 28 Ιανουαρίου 2004 βάσει πληροφοριών που του κοινοποίησε τρίτος πληροφοριοδότης.

88 Η εφαρμογή του σημείου 8, στοιχείο β΄, της εν λόγω ανακοινώσεως επίσης αποκλείστηκε για τους ακόλουθους λόγους, οι οποίοι εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 787 έως 789 της προσβαλλομένης αποφάσεως:

«787 Η Επιτροπή χορηγεί απαλλαγή από την επιβολή προστίμου δυνάμει [του σημείου] 8, [στοιχείο] β΄, της ανακοινώσεως [του 2002] για τη συνεργασία εφόσον η επιχείρηση παρουσιάσει πρώτη αποδεικτικά στοιχεία τα οποία, κατά την άποψη της Επιτροπής, της επιτρέπουν να διαπιστώσει μια παράβαση του άρθρου 81 [ΕΚ] όσον αφορά μια πιθανολογούμενη σύμπραξη, πράγμα που προϋποθέτει ότι η Επιτροπή δεν διέθετε ήδη επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για να διαπιστώσει παράβαση του άρθρου 81 [ΕΚ] και ότι ουδεμία επιχείρηση έχει λάβει απαλλαγή από το πρόστιμο υπό όρους κατ' εφαρμογήν [του σημείου] 8, στοιχείο α΄.

788 Οι παρατηρήσεις της Kone στο πλαίσιο της αιτήσεώς της [δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία] είναι αόριστες και δεν τεκμηριώνονται από κανένα αποδεικτικό στοιχείο, πλην των εγγράφων δηλώσεων της ίδιας οι οποίες παρατίθενται στο υπόμνημά της. Η Kone αναγνωρίζει ότι [*εμπιστευτικό*]. Εν προκειμένω, η Επιτροπή διέθετε ήδη πληροφορίες επί της πιθανολογούμενης συμπράξεως οι οποίες ελήφθησαν από άλλες πηγές, όπως από παρατηρήσεις τρίτων μερών και ελέγχους. Οι εν λόγω πληροφορίες προσδιόρισαν την κύρια κατεύθυνση της υποθέσεως στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας η οποία κινήθηκε με πρωτοβουλία της Επιτροπής. Επομένως, υπό τις περιστάσεις αυτές, μια επιχείρηση που επιθυμεί να της χορηγηθεί απαλλαγή από το πρόστιμο κατ' εφαρμογήν [του σημείου] 8, [στοιχείο] β΄, της ανακοινώσεως [του 2002] για τη συνεργασία πρέπει να κοινοποιήσει στην Επιτροπή πληροφορίες οι οποίες να παρέχουν στο εν λόγω θεσμικό όργανο τη δυνατότητα να συντομεύσει σημαντικά την έρευνά της.

789 Οι παρατηρήσεις της Kone όσον αφορά τη Γερμανία περιέχουν λιγότερο ακριβείς περιγραφές των δραστηριοτήτων της συμπράξεως απ' ό,τι εκείνες που αφορούν το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο και δεν τεκμηριώνονται από έγγραφα επιβαρυντικά στοιχεία (πλην των δηλώσεων της ίδιας). Συνεπώς, η Kone δεν μπορεί να υποστηρίζει ότι οι παρατηρήσεις της όσον αφορά, αφενός, το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο και, αφετέρου, τη Γερμανία είχαν "την ίδια ποιότητα".»

89 Πάντως, η Kone έτυχε μειώσεως κατά 50 % του ποσού του προστίμου της δυνάμει του σημείου 23, στοιχείο β΄, πρώτο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία λόγω της συνεργασίας της όσον αφορά τη σύμπραξη στη Γερμανία (αιτιολογική σκέψη 793 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

90 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' αρχάς, ότι η Kone πληρούσε τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση απαλλαγής από το πρόστιμο κατ' εφαρμογήν του σημείου 8, στοιχείο β΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, όσον αφορά την παράβαση που διεπράχθη στη Γερμανία καθόσον, για να αποδείξει όλα τα στοιχεία που συνιστούσαν την παράβαση αυτή, η Επιτροπή στηρίχθηκε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, στις παρατηρήσεις της Kone της 12ης και της 18ης Φεβρουαρίου 2004. Εμμένουν στο γεγονός ότι, κατά τον χρόνο που η Kone υπέβαλε την αίτησή της δυνάμει της εν λόγω ανακοινώσεως, η Επιτροπή δεν διέθετε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για την απόδειξη της παραβάσεως που διεπράχθη στη Γερμανία και ότι η Kone ήταν η πρώτη επιχείρηση που προσκόμισε πληροφορίες για την παράβαση αυτή.

91 Επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι μία από τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση απαλλαγής από το πρόστιμο βάσει του σημείου 8, στοιχείο β΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία είναι ότι η επιχείρηση παρουσίασε πρώτη αποδεικτικά στοιχεία τα οποία, κατά την άποψη της Επιτροπής, της επιτρέπουν να διαπιστώσει μια παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ όσον αφορά μια πιθανολογούμενη σύμπραξη (καρτέλ) που επηρεάζει την Κοινότητα.

92 Υπενθυμίζεται ότι, κατά τον χρόνο της υποβολής της αιτήσεως της Kone όσον αφορά τη Γερμανία, ήτοι στις 12 Φεβρουαρίου 2004, η Επιτροπή πιθανολογούσε ήδη την ύπαρξη συμπράξεως στη Γερμανία στον τομέα των ανελκυστήρων και των κυλιόμενων κλιμάκων βάσει πληροφοριών τις οποίες διέθετε κατά τον χρόνο εκείνο. Συγκεκριμένα, βάσει πληροφοριών που της κοινοποίησε τρίτος πληροφοριοδότης, η Επιτροπή είχε ήδη από τις 28 Ιανουαρίου 2004 διενεργήσει ελέγχους στις εγκαταστάσεις της ThyssenKrupp και ορισμένων θυγατρικών της στη Γερμανία (αιτιολογική σκέψη 104 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

93 Ασφαλώς, δεν αμφισβητείται ότι, κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως της Kone δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, η Επιτροπή δεν είχε ακόμη στην κατοχή της επαρκή αποδεικτικά στοιχεία προς διαπίστωση της παραβάσεως στη Γερμανία και ότι η Kone ήταν η πρώτη επιχείρηση που υπέβαλε αίτηση δυνάμει της εν λόγω ανακοινώσεως σε σχέση με την εν λόγω παράβαση (αιτιολογική σκέψη 105 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

94 Εντούτοις, αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα από τις προσφεύγουσες, οι εν λόγω περιστάσεις δεν θεμελιώνουν αυτές καθεαυτές αξίωση για τη χορήγηση απαλλαγής από το πρόστιμο βάσει του σημείου 8, στοιχείο β΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία. Συγκεκριμένα, εκείνο που καθορίζει το κατά πόσον μια επιχείρηση όπως η Kone μπορεί να επωφεληθεί απαλλαγής από την επιβολή προστίμου δυνάμει της ανακοινώσεως αυτής είναι η ποιότητα της συνεργασίας που παρέσχε. Ειδικότερα, δεν αρκεί το γεγονός και μόνον ότι η Kone παρείχε πληροφόρηση και κοινοποίησε στοιχεία τα οποία καθιστούσαν δυνατή τη συνέχιση της παραβάσεως. Ασφαλώς, μολονότι δεν είναι απαραίτητο τα κοινοποιούμενα αποδεικτικά στοιχεία να αποδεικνύουν όλες τις πτυχές της παραβάσεως ή τις παραμικρές λεπτομέρειες αυτής, εντούτοις η φύση, η ακρίβεια και η αποδεικτική ισχύς αυτών πρέπει να είναι τέτοιες ώστε να παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να διαπιστώσει παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ.

95 Εν προκειμένω, λαμβανομένου υπόψη του περιθωρίου εκτιμήσεως που διαθέτει η Επιτροπή κατά την αξιολόγηση της συνεργασίας μιας επιχειρήσεως δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, πρέπει να εξεταστεί εάν το θεσμικό αυτό όργανο υπερέβη προδήλως το εν λόγω περιθώριο εκτιμήσεως καθόσον διαπίστωσε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η Kone δεν του παρείχαν τη δυνατότητα να διαπιστώσει παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ σε σχέση με τη σύμπραξη στη Γερμανία (βλ., συναφώς, απόφαση της 18ης Ιουνίου 2008, Hoechst κατά Επιτροπής, σκέψη 83 ανωτέρω, σκέψη 555).

96 Πρώτον, πρέπει να υπομνησθεί ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η Kone στο πλαίσιο της αιτήσεως που υπέβαλε δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία όσον αφορά τη Γερμανία περιλαμβάνονται στις παρατηρήσεις της της 12ης Φεβρουαρίου 2004, όπως αυτές συμπληρώθηκαν και διορθώθηκαν με τις παρατηρήσεις της της 18ης Φεβρουαρίου 2004. Στις παρατηρήσεις της 12ης Φεβρουαρίου

2004 επισυνάφθηκαν δυο δηλώσεις διευθυντικών στελεχών της Kone, εκ των οποίων η μία περιέχει περιγραφή της συμπράξεως στη Γερμανία στην αγορά των ανελκυστήρων [*εμπιστευτικό*] και η άλλη περιέχει περιγραφή της συμπράξεως στη Γερμανία στην αγορά των κυλιόμενων κλιμάκων [*εμπιστευτικό*].

97 Στις παρατηρήσεις της Kone της 12ης και της 18ης Φεβρουαρίου 2004 επισυνάπτονται ορισμένα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία. Πλην των εγγράφων που συνέταξαν από μνήμης διευθυντικά στελέχη της Kone για τους σκοπούς της αιτήσεώς της δυνάμει της οικείας ανακοινώσεως, στα οποία αναφέρεται η ημερομηνία και ο τόπος ορισμένων συναντήσεων οι οποίες έλαβαν χώρα στο πλαίσιο της συμπράξεως [*εμπιστευτικό*], καθώς και τα έργα που συζητήθηκαν κατά τις συναντήσεις αυτές [*εμπιστευτικό*], η Kone επισύναψε στις παρατηρήσεις της της 12ης Φεβρουαρίου 2004 μια τηλεομοιοτυπία της Schindler [*εμπιστευτικό*] και καταλόγους έργων οι οποίοι δεν φέρουν ημερομηνία [*εμπιστευτικό*]. Περαιτέρω, στις παρατηρήσεις της 18ης Φεβρουαρίου 2004 επισυνάφθηκαν ορισμένα τιμολόγια ξενοδοχείου [*εμπιστευτικό*].

98 Δεύτερον, όσον αφορά την αξία των προσκομισθέντων αποδεικτικών στοιχείων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όσον αφορά τις παρατηρήσεις της 12ης Φεβρουαρίου 2004, οι δηλώσεις της Kone συνετάχθησαν από μνήμης από διευθυντικά στελέχη της επιχειρήσεως αυτής. Επομένως, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο οι δηλώσεις αυτές να είναι ανακριβείς. Εξάλλου, η ίδια η Kone επισήμανε, με τις παρατηρήσεις της της 18ης Φεβρουαρίου 2004, ότι η ακρίβεια ορισμένων από τις παρατηρήσεις αυτές δεν είναι πλήρως διασφαλισμένη.

99 Εν πάση περιπτώσει, μονομερείς δηλώσεις ορισμένης επιχειρήσεως καθιστούν δυνατή τη διαπίστωση παραβάσεως μόνον εφόσον τεκμηριώνονται από ακριβή και συγκλίνοντα αποδεικτικά στοιχεία. Συγκεκριμένα, είναι απαραίτητο η Επιτροπή να παραθέσει στην απόφασή της ακριβή και συγκλίνοντα αποδεικτικά στοιχεία για να στηρίξει την αταλάντευτη πεποίθηση ότι η παράβαση όντως διεπράχθη (απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Μαρτίου 1984, 29/83 και 30/83, Compagnie royale asturienne des mines και Rheinzink κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 1679, σκέψη 20· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 12ης Σεπτεμβρίου 2007, T-36/05, Coats Holdings και Coats κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή, σκέψη 71, και της 9ης Ιουλίου 2009, T-450/05, Peugeot και Peugeot Nederland κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. II-2533, σκέψη 75).

100 Όσον αφορά τα αποδεικτικά στοιχεία που επισυνάπτονται στις παρατηρήσεις της 12ης και της 18ης Φεβρουαρίου 2004, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η αποδεικτική τους αξία είναι περιορισμένη, καθόσον είτε έχουν συνταχθεί από την ίδια την Kone για τους σκοπούς της αιτήσεώς της δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία και δεν ανάγονται στην επίμαχη περίοδο της παραβάσεως [*εμπιστευτικό*] είτε δεν παρέχουν αυτά καθεαυτά στην Επιτροπή τη δυνατότητα να διαπιστώσει παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ [*εμπιστευτικό*]. Οι κατάλογοι των έργων που επισυνάφθηκαν στις παρατηρήσεις της 12ης Φεβρουαρίου 2004 [*εμπιστευτικό*], οι οποίοι εξάλλου δεν φέρουν ημερομηνία, δεν έχουν καμία ουσιαστική αξία για την απόδειξη της συμπράξεως στη Γερμανία εάν εξεταστούν χωριστά από τις εξηγήσεις που παρέσχε η Kone με τις παρατηρήσεις της, δεδομένου ότι δεν περιέχουν κανένα συγκεκριμένο στοιχείο περί παράνομης κατανομής έργων μεταξύ ανταγωνιστών. Το ίδιο ισχύει όσον αφορά τα τιμολόγια ξενοδοχείου που επισυνάπτονται στις παρατηρήσεις της 18ης Φεβρουαρίου 2004 [*εμπιστευτικό*], τα οποία απλώς επιβεβαιώνουν την παρουσία διευθυντικών στελεχών της Kone σε ορισμένο ξενοδοχείο σε δεδομένη χρονική στιγμή και την ενοικίαση αίθουσας συνεδριάσεων, χωρίς εντούτοις να παρέχουν συγκεκριμένα στοιχεία περί ενεργειών αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού στον τομέα των ανελκυστήρων και των κυλιόμενων κλιμάκων.

101 Το μόνο αποδεικτικό στοιχείο που επισυνάφθηκε στις παρατηρήσεις της Kone το οποίο περιέχει ένδειξη περί ενεργειών αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού είναι η τηλεομοιοτυπία της Schindler [*εμπιστευτικό*]. Παρά ταύτα, καίτοι η Επιτροπή μνημονεύει την εν λόγω τηλεομοιοτυπία στο σημείο 283 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, εντούτοις δεν αμφισβητείται ότι κατά τον χρόνο εκείνο η Schindler δεν μετείχε πλέον στη σύμπραξη στη Γερμανία (βλ. άρθρο 1, παράγραφος 2, της προσβαλλομένης αποφάσεως). Συνεπώς, η αξία του εν λόγω αποδεικτικού στοιχείου για την τεκμηρίωση της συμπράξεως στη Γερμανία είναι αμελητέα.

102 Από την προεκτεθείσα ανάλυση προκύπτει ότι οι μονομερείς δηλώσεις της Kone που περιλαμβάνονται στις παρατηρήσεις της 12ης και της 18ης Φεβρουαρίου 2004 δεν τεκμηριώνονται από ακριβή και συγκλίνοντα αποδεικτικά στοιχεία.

103 Υπό τις συνθήκες αυτές, και έστω και αν υποτεθεί ότι, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 788 της προσβαλλομένης αποφάσεως, οι παρατηρήσεις της Kone δεν παρουσίαζαν καμία αμφισημία και τεκμηριώνονταν από

αποδεικτικά στοιχεία, η Επιτροπή δεν υπερέβη προδήλως το περιθώριο εκτιμήσεως που διέθετε στο μέτρο που έκρινε ότι οι παρατηρήσεις αυτές δεν καθιστούσαν δυνατή τη διαπίστωση παραβάσεως του άρθρου 81 ΕΚ στη Γερμανία. Επομένως, η Επιτροπή ορθώς αρνήθηκε να χορηγήσει στην Kone απαλλαγή από το πρόστιμο βάσει του σημείου 8, στοιχείο β΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία.

104 Το εν λόγω συμπέρασμα δεν αναιρείται ούτε από το γεγονός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση περιέχει πολυάριθμες αναφορές στις παρατηρήσεις της Kone ούτε από το ότι οι πληροφορίες που κοινοποιήθηκαν από άλλους μετέχοντες στη σύμπραξη ή συνελέγησαν στο πλαίσιο των ελέγχων που διενεργήθηκαν τον Μάρτιο του 2004 και οι οποίες μνημονεύονται επίσης στην επίμαχη απόφαση επιβεβαιώνουν το περιεχόμενο των παρατηρήσεων που είχαν υποβληθεί σε προγενέστερο χρόνο από την Kone.

105 Συγκεκριμένα, αφενός, οι αναφορές της προσβαλλομένης αποφάσεως στις παρατηρήσεις της Kone ουδόλως δικαιολογούν το συμπέρασμα ότι η φύση, η ακρίβεια και η αποδεικτική ισχύς των παρατηρήσεων αυτών παρείχαν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να διαπιστώσει παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ στη Γερμανία. Αφετέρου, ούτε η μνεία, στις αιτιολογικές σκέψεις 209 έως 288 της προσβαλλομένης αποφάσεως, άλλων «επιβεβαιωτικών» αποδεικτικών στοιχείων συνεπάγεται ότι οι παρατηρήσεις της Kone της 12ης και της 18ης Φεβρουαρίου 2004 ήσαν τέτοιας φύσεως, ακρίβειας και αποδεικτικής ισχύος. Αντιθέτως, η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να μνημονεύσει άλλα αποδεικτικά στοιχεία στην προσβαλλόμενη απόφαση, δεδομένου ότι δεν μπορούσε να στηριχθεί αποκλειστικά στις μη τεκμηριωμένες από ακριβή και συγκλίνοντα αποδεικτικά στοιχεία μονομερείς δηλώσεις της Kone για να διαπιστώσει την οικεία παράβαση (βλ. σκέψη 99 ανωτέρω).

106 Οι προσφεύγουσες προβάλλουν επίσης ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η Kone όσον αφορά τη σύμπραξη στη Γερμανία είχαν την ίδια αξία με τις πληροφορίες που δικαιολόγησαν τη χορήγηση σε αυτήν απαλλαγής από το πρόστιμο κατ' εφαρμογήν του σημείου 8, στοιχείο β΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, για τη σύμπραξη στο Βέλγιο και στο Λουξεμβούργο.

107 Χωρίς να χρειάζεται να κριθεί το παραδεκτό της εν λόγω επιχειρηματολογίας των προσφευγουσών, η οποία παραπέμπει κατ' ουσίαν στο περιεχόμενο των εγγράφων που επισυνάπτονται στο δικόγραφο της προσφυγής, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως προαναφέρθηκε ανωτέρω, στη σκέψη 103, η Επιτροπή ορθώς δεν χορήγησε στην Kone απαλλαγή από το πρόστιμο βάσει του σημείου 8, στοιχείο β΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία. Εξάλλου, οι προσφεύγουσες δεν αποδεικνύουν ότι η Επιτροπή υπερέβη προδήλως το περιθώριο εκτιμήσεως που διέθετε καθόσον χορήγησε στην Kone απαλλαγή από το πρόστιμο όσον αφορά το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο και όχι όσον αφορά τη Γερμανία.

108 Συγκεκριμένα, από τη σύγκριση των αιτήσεων που υπέβαλε η Kone, αφενός, όσον αφορά το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο και, αφετέρου, όσον αφορά τη Γερμανία προκύπτει ότι οι κοινοποιηθείσες πληροφορίες διέφεραν ως προς τη φύση και την ακρίβειά τους. Πρώτον, οι αιτήσεις που υπέβαλε η Kone δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία όσον αφορά το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο περιείχαν λεπτομερέστερες πληροφορίες για τις συναντήσεις που έλαβαν χώρα στο πλαίσιο της συμπράξεως (ονόματα των συμμετεχόντων, ημερομηνία, ώρα, αντικείμενο, ημερήσια διάταξη) απ' ό,τι η αίτηση που υπέβαλε αυτή όσον αφορά τη Γερμανία. Δεύτερον, η Kone τεκμηρίωσε τις δηλώσεις της όσον αφορά τις συμπράξεις στο Βέλγιο και στο Λουξεμβούργο με ακριβή και συγκλίνοντα αποδεικτικά στοιχεία. Συγκεκριμένα, όσον αφορά το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο, η Kone κοινοποίησε πλήρεις και λεπτομερείς καταλόγους έργων οι οποίοι είχαν διανεμηθεί στα μέλη της συμπράξεως και κάλυπταν όλη την περίοδο της παραβάσεως στις εν λόγω χώρες, καθώς και έγγραφα αναγόμενα στον χρόνο της συμπράξεως τα οποία αποδείκνυαν την ύπαρξη ενεργειών επιζήμιων για τον ανταγωνισμό.

109 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθούν όλες οι αιτιάσεις που προβάλλουν οι προσφεύγουσες όσον αφορά την άρνηση της Επιτροπής να χορηγήσει στην Kone απαλλαγή από το πρόστιμο βάσει του σημείου 8, στοιχείο β΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία.

110 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, εν πάση περιπτώσει, η Kone προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία τα οποία παρείχαν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να λάβει απόφαση για την έναρξη της διαδικασίας έρευνας και ότι, επομένως, η επιχείρηση αυτή έπρεπε να τύχει απαλλαγής από το πρόστιμο δυνάμει του σημείου 8, στοιχείο α΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία.

111 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά το σημείο 8, στοιχείο α΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, η Επιτροπή χορηγεί σε μια επιχείρηση απαλλαγή από την επιβολή προστίμου, αν η επιχείρηση παρουσιάσει πρώτη αποδεικτικά στοιχεία τα οποία κατά την άποψη του εν λόγω θεσμικού οργάνου μπορούν να του επιτρέψουν να λάβει απόφαση για την έναρξη της διαδικασίας έρευνας όσον αφορά μια πιθανολογούμενη σύμπραξη (καρτέλ) που επηρεάζει την Κοινότητα. Όπως επισημαίνει η Επιτροπή, και προκύπτει από το σημείο 6 της εν λόγω ανακοινώσεως, σκοπός της διατάξεως αυτής είναι να καταστήσει ευχερέστερο τον εντοπισμό παραβάσεων άγνωστων προς το εν λόγω θεσμικό όργανο, οι οποίες ελλείψει των κοινοποιηθέντων από την οικεία επιχείρηση αποδεικτικών στοιχείων θα παρέμεναν μυστικές. Συγκεκριμένα, «[το σημείο] 8, στοιχείο α΄, της ανακοινώσεως [του 2002] για τη συνεργασία αποβλέπει να αμείψει τη συνεργασία που καθιστά δυνατό τον εντοπισμό μιας συμπράξεως και όχι να επιβραβεύσει την ενίσχυση των συμπληρωματικών μέτρων εκκρεμούσης έρευνας μέσω της διενέργειας δεύτερης, αναλυτικότερης έρευνας» (αιτιολογική σκέψη 786 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

112 Πρώτον, εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, κατά τη χρονική στιγμή που η Kone υπέβαλε στην Επιτροπή την αίτησή της όσον αφορά τη Γερμανία, ήτοι στις 12 Φεβρουαρίου 2004, το εν λόγω θεσμικό όργανο είχε ήδη, από τις 28 Ιανουαρίου 2004, κινήσει διαδικασία έρευνας, ιδίως στη Γερμανία, με αντικείμενο σύμπραξη συνιστάμενη στην κατανομή των αγορών στον τομέα των ανελκυστήρων και των κυλιόμενων κλιμάκων, αφού είχε προηγουμένως ενημερωθεί για την ύπαρξη συμπράξεως στον εν λόγω τομέα από τρίτο πληροφοριοδότη (αιτιολογικές σκέψεις 91, 104, 105 και 783 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

113 Καθόσον η Kone δεν παρέσχε στην Επιτροπή τη δυνατότητα να εντοπίσει τη σύμπραξη στη Γερμανία, δεν μπορεί να αξιώσει απαλλαγή από το πρόστιμο δυνάμει του σημείου 8, στοιχείο α΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία. Στο πλαίσιο αυτό, το επιχείρημα της Kone κατά το οποίο αυτή δικαιούται να τύχει απαλλαγής από το πρόστιμο, δεδομένου ότι η αίτησή της παρέσχε στην Επιτροπή τη δυνατότητα να διεξαγάγει αποτελεσματικώς νέους ελέγχους στη Γερμανία τον Μάρτιο του 2004, ουδόλως ασκεί επιρροή. Συγκεκριμένα, όπως επισημαίνει η Επιτροπή (βλ. σκέψη 111 ανωτέρω), το σημείο 8, στοιχείο α΄ της εν λόγω ανακοινώσεως δεν έχει ως σκοπό να «επιβραβεύσει την ενίσχυση των συμπληρωματικών μέτρων εκκρεμούσης έρευνας μέσω της διενέργειας δεύτερης, αναλυτικότερης έρευνας».

114 Εν πάση περιπτώσει, επισημαίνεται ότι η Kone ουδέποτε υπέβαλε αίτηση για τη χορήγηση απαλλαγής από το πρόστιμο δυνάμει του επίμαχου σημείου, καθόσον η αίτησή της όσον αφορά τη Γερμανία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της αιτήσεώς της δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία όσον αφορά το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο, την οποία συμπληρώνει, και θεμελιώνεται ρητώς στο σημείο 8, στοιχείο β΄, της εν λόγω ανακοινώσεως. Εξάλλου, η Kone δεν αμφισβητεί ότι ζήτησε να της χορηγηθεί απαλλαγή από το πρόστιμο βάσει του σημείου 8, στοιχείο α΄ της εν λόγω ανακοινώσεως, στο πλαίσιο συναντήσεων με την Επιτροπή, το πρώτον ένα χρόνο και πλέον μετά την υποβολή της αιτήσεώς της και περίπου εννέα μήνες αφού η Επιτροπή την ενημέρωσε, με έγγραφο της 29ης Ιουνίου 2004, ότι η αίτησή της δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις του σημείου 8, στοιχείο β΄, της ανακοινώσεως αυτής.

115 Δεύτερον, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα των προσφευγουσών κατά το οποίο οι παρατηρήσεις της Kone της 12ης και της 18ης Φεβρουαρίου 2004 παρέσχαν στην Επιτροπή πληροφορίες περί παραβάσεως διαφορετικής από εκείνη για την οποία κινήθηκε έρευνα τον Ιανουάριο του 2004, ήτοι περί συμπράξεως στη Γερμανία στον τομέα των ανελκυστήρων και των κυλιόμενων κλιμάκων η οποία αφορούσε έργα αξίας μεγαλύτερης του ενός εκατομμυρίου ευρώ, και όχι περί συμπράξεως η οποία, όπως προέκυπτε από τις αποφάσεις περί διενέργειας ελέγχων, ήταν τουλάχιστον ευρωπαϊκής κλίμακας και αφορούσε το σύνολο της αγοράς των ανελκυστήρων και των κυλιόμενων κλιμάκων.

116 Ασφαλώς, από τις αποφάσεις περί διενέργειας ελέγχων προκύπτει ότι, κατά την έκδοση των αποφάσεων αυτών, η σύμπραξη που συνίστατο την κατανομή των αγορών στον τομέα των ανελκυστήρων και των κυλιόμενων κλιμάκων αφορούσε τουλάχιστον όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης. Εξάλλου, από τη νομολογία προκύπτει ότι, όσον αφορά τις αποφάσεις για την έναρξη έρευνας, η Επιτροπή οφείλει σ' αυτές να προσδιορίζει σαφώς τα εικαζόμενα που σκοπεύει να επαληθεύσει (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Σεπτεμβρίου 1989, 46/87 και 227/88, Hoechst κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 2859, σκέψη 41). Εντούτοις, δεν είναι απαραίτητο να περιλαμβάνονται στις αποφάσεις για τη διενέργεια ελέγχων η ακριβής οριοθέτηση της οικείας αγοράς, ο ακριβής νομικός χαρακτηρισμός των εικαζομένων παραβάσεων ή η μνεία της περιόδου κατά την οποία διεπράχθησαν οι παραβάσεις (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Οκτωβρίου 1989, 85/87, Dow Benelux κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 3137, σκέψη 10).

117 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως της Kone στην Επιτροπή, ήτοι τον Φεβρουάριο του 2004, το εν λόγω θεσμικό όργανο είχε ήδη πληροφορίες περί συμπράξεως συνιστάμενης στην κατανομή των αγορών στον τομέα των ανελκυστήρων και των κυλιόμενων κλιμάκων η οποία «επηρέαζ[ε] την Κοινότητα» κατά την έννοια του σημείου 8, στοιχείο α΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία. Εξάλλου, οι αποφάσεις για τη διενέργεια ελέγχων αναφέρουν σαφώς ότι οι έλεγχοι αφορούν ειδικά τις δραστηριότητες των οικείων επιχειρήσεων στην εν δυνάμει αγορά της πωλήσεως και εγκαταστάσεως ανελκυστήρων και κυλιόμενων κλιμάκων και στην εν δυνάμει αγορά των υπηρεσιών συντηρήσεως και εκσυγχρονισμού των εν λόγω προϊόντων, και ότι η Επιτροπή είχε ενημερωθεί ότι τέσσερα κράτη μέλη της εικαζόμενης συμπράξεως πραγματοποιούσαν ετήσιες συναντήσεις με σκοπό τον καθορισμό των μεριδίων κάθε μέλους της συμπράξεως τουλάχιστον σε κάθε κράτος μέλος της Ένωσης. Βάσει των πληροφοριών που διέθετε, η Επιτροπή είχε ήδη, τον Ιανουάριο του 2004, καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η εν λόγω σύμπραξη αφορούσε τη γερμανική αγορά, πράγμα που την οδήγησε να κινήσει διαδικασία έρευνας στη Γερμανία, στις 28 Ιανουαρίου 2004. Συναφώς, η δήλωση της Kone, κατά την οποία η διενέργεια ερευνών στις εγκαταστάσεις της ThyssenKrupp στη Γερμανία οφειλόταν αποκλειστικώς στο γεγονός ότι η εν λόγω εταιρεία έχει την καταστατική της έδρα στη χώρα αυτή αντικρούεται από το γεγονός ότι, στις 29 Ιανουαρίου 2004, η Επιτροπή διενήργησε επίσης ελέγχους στις εγκαταστάσεις των θυγατρικών του ομίλου ThyssenKrupp οι οποίες ασκούσαν τις δραστηριότητές τους στη γερμανική αγορά (αιτιολογική σκέψη 104 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

118 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να υποστηρίζουν ότι η παράβαση που οδήγησε τον Μάρτιο του 2004 στη διενέργεια ελέγχων στη Γερμανία στον επίμαχο τομέα συνιστά διαφορετική παράβαση από εκείνη που αποτέλεσε αντικείμενο ελέγχων τον Ιανουάριο του 2004.

119 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι, κατά τη χρονική στιγμή που υπέβαλε στην Επιτροπή την αίτησή της δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, η Kone απώλεσε την αξίωσή της για τη χορήγηση απαλλαγής από το πρόστιμο δυνάμει του σημείου 8, στοιχείο α΄, της εν λόγω ανακοινώσεως για τη συμμετοχή της στη σύμπραξη στη Γερμανία.

120 Τρίτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή όφειλε να χορηγήσει στην Kone μείωση κατά 100 % του ποσού του προστίμου, βάσει του σημείου 23, στοιχείο β΄, τελευταίο εδάφιο, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, δεδομένου ότι το εν λόγω θεσμικό όργανο δεν γνώριζε κανένα πραγματικό περιστατικό σχετικό με τη σύμπραξη στη Γερμανία πριν η Kone να υποβάλει την αίτησή της περί επιείκειας.

121 Η εν λόγω διάταξη ορίζει ότι «εάν μια επιχείρηση παράσχει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με πραγματικά περιστατικά τα οποία αγνοούσε προηγουμένως η Επιτροπή και τα οποία έχουν άμεση σχέση με τη βαρύτητα ή τη διάρκεια της πιθανολογούμενης σύμπραξης (καρτέλ), η Επιτροπή δεν θα λάβει υπόψη τα στοιχεία αυτά κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου που θα επιβάλει στην επιχείρηση που παρέσχε τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία».

122 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι, κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως της Kone όσον αφορά τη Γερμανία, ήτοι στις 12 Φεβρουαρίου 2004, η Επιτροπή διέθετε ήδη πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη συμπράξεως συνιστάμενης στην κατανομή των αγορών στον τομέα των ανελκυστήρων και των κυλιόμενων κλιμάκων εντός της Ένωσης, η οποία επηρέαζε τη γερμανική αγορά. Το γεγονός αυτό οδήγησε την Επιτροπή να κινήσει, βάσει των πληροφοριών που είχε ήδη στην κατοχή της, διαδικασία έρευνας στη Γερμανία, δυο εβδομάδες περίπου πριν η αίτηση της Kone να περιέλθει σε αυτή.

123 Μολονότι η συνεργασία που παρέσχε η Kone αντιπροσώπευε σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα αποδεικτικά στοιχεία που είχε ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή, πράγμα που εξάλλου οδήγησε το εν λόγω θεσμικό όργανο να της χορηγήσει την ανώτατη μείωση του 50 % του ποσού του προστίμου που προβλέπεται στο σημείο 23, στοιχείο β΄, πρώτο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία (αιτιολογικές σκέψεις 792 και 793 της προσβαλλομένης αποφάσεως), εντούτοις η Επιτροπή ορθώς έκρινε, με την αιτιολογική σκέψη 791 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι η εν λόγω επιχείρηση δεν μπορούσε να αξιώσει επιπλέον μείωση του ποσού του προστίμου δυνάμει του σημείου 23, στοιχείο β΄, τελευταίο εδάφιο, της ανακοινώσεως αυτής.

124 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι η αίτηση της Kone περιελάμβανε μονομερείς δηλώσεις οι οποίες είχαν συνταχθεί από μνήμης και δεν συνοδεύονταν από επαρκή και συγκλίνοντα αποδεικτικά στοιχεία της παραβάσεως (βλ. σκέψεις 96 έως 109 ανωτέρω). Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να θεωρηθεί ότι η αίτηση της Kone όσον αφορά τη Γερμανία δεν περιείχε αποδεικτικά στοιχεία άμεσα σχετιζόμενα με τη βαρύτητα ή τη διάρκεια της παραβάσεως, αλλά κατ' ουσίαν συνίστατο σε δηλώσεις οι οποίες χρειάστηκε να τεκμηριωθούν από άλλα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία συνέλεξε σε μεταγενέστερο χρόνο η Επιτροπή στο πλαίσιο της έρευνάς της.

125 Επομένως, η αιτίαση που αντλείται από τη μη εφαρμογή του σημείου 23, στοιχείο β΄, τελευταίο εδάφιο, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία πρέπει επίσης να απορριφθεί.

126 Τέταρτον, οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι, στον βαθμό που η Επιτροπή δεν χορήγησε στην Kone απαλλαγή από το πρόστιμο κατ' εφαρμογήν του σημείου 8 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, χωρίς να την ενημερώσει αμέσως ότι αποκλείστηκε το ενδεχόμενο χορηγήσεως της απαλλαγής αυτής, το εν λόγω θεσμικό όργανο προσέβαλε τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη της Kone. Το δικαίωμα πληροφορήσεως συνιστά θεμελιώδη διαδικαστική εγγύηση του δικαιώματος μη αυτοενοχοποιήσεως, πράγμα που επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι ο αιτών δικαιούται, δυνάμει του σημείου 17 της εν λόγω ανακοινώσεως, να αποσύρει την αίτησή του και τις αποκαλυφθείσες για τους σκοπούς της αιτήσεως αυτής αποδείξεις, μόλις ενημερωθεί από την Επιτροπή ότι δεν μπορεί να τύχει απαλλαγής από το πρόστιμο.

127 Υπενθυμίζεται ότι, όπως σημειώνεται στο σημείο 29 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, η ανακοίνωση αυτή δημιουργεί δικαιολογημένη εμπιστοσύνη στις επιχειρήσεις που επιθυμούν να ενημερώσουν την Επιτροπή περί της υπάρξεως συμπράξεως. Επομένως, λαμβανομένης υπόψη της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης την οποία αντλούν από την ανακοίνωση αυτή οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να συνεργαστούν με την Επιτροπή, η Επιτροπή είχε υποχρέωση να συμμορφωθεί προς την εν λόγω ανακοίνωση κατά την εκτίμηση της συνεργασίας της Kone, στο πλαίσιο του καθορισμού του ποσού του επιβλητέου σ' αυτήν προστίμου (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 2002, T-9/99, HFB κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1487, σκέψη 608, και της 15ης Μαρτίου 2006, T-26/02, Daiichi Pharmaceutical κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-713, σκέψη 147).

128 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όσον αφορά την παράβαση στη Γερμανία, η Kone υπέβαλε αίτηση στην Επιτροπή στις 12 Φεβρουαρίου 2004, την οποία συμπλήρωσε στις 18 Φεβρουαρίου 2004. Επιπλέον, δεν αμφισβητείται ότι, στις 29 Ιουνίου 2004, η Επιτροπή απέρριψε την αίτηση της Kone περί απαλλαγής από το πρόστιμο, ενημερώνοντάς την ότι οι προϋποθέσεις του σημείου 8, στοιχείο β΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία δεν πληρούνταν.

129 Μολονότι, κατά το σημείο 12 της εν λόγω ανακοινώσεως, «η επιχείρηση [ενημερώνεται] αμέσως για το γεγονός ότι η απαλλαγή από την επιβολή προστίμου δεν είναι δυνατή για την πιθανολογούμενη παράβαση», εάν καταστεί σαφές ότι οι προϋποθέσεις χορηγήσεως της οικείας απαλλαγής δεν πληρούνται, εντούτοις, εν προκειμένω, η Kone δεν μπορούσε να τρέφει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι θα της χορηγηθεί πλήρης απαλλαγή από την επιβολή προστίμου, βασιζόμενη απλώς στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της υποβολής της αιτήσεώς της και της εκδόσεως της απορριπτικής αποφάσεως της 29ης Ιουνίου 2004.

130 Συγκεκριμένα, αφενός, από το σημείο 15 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία προκύπτει ότι, εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις του σημείου 8, στοιχείο α΄ ή β΄, «[η Επιτροπή] χορηγεί στην [οικεία] επιχείρηση έγγραφη απαλλαγή υπό όρους από την επιβολή προστίμου». Επομένως, μια επιχείρηση δεν μπορεί κατ' αρχήν να αντλήσει από τη σιωπή και μόνον της Επιτροπής δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι θα της χορηγηθεί απαλλαγή από την επιβολή προστίμου.

131 Αφετέρου, εν πάση περιπτώσει, από την ανάλυση που προεκτέθηκε στις σκέψεις 96 έως 119 ανωτέρω προκύπτει ότι, εν προκειμένω, η Kone δεν μπορούσε να προσδοκά ότι θα τύχει απαλλαγής από την επιβολή προστίμου δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, καθόσον όφειλε να γνωρίζει ότι δεν πληρούνταν ούτε οι προϋποθέσεις του σημείου 8, στοιχείο α΄, ούτε εκείνες του σημείου 8, στοιχείο β΄, της εν λόγω ανακοινώσεως, δεδομένου ότι, όπως τονίστηκε στη σκέψη 114 ανωτέρω, η Kone δεν αμφισβητεί ότι ζήτησε να τύχει απαλλαγής από το πρόστιμο βάσει του σημείου 8, στοιχείο α΄, της εν λόγω ανακοινώσεως το πρώτον εννέα μήνες περίπου μετά την απόρριψη της πρώτης αιτήσεώς της περί απαλλαγής από την επιβολή προστίμου, βάσει του σημείου 8, στοιχείο β΄, αυτής.

132 Εν τέλει, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να υποστηρίζουν ότι η συμπεριφορά της Επιτροπής επηρέασε τα δικαιώματα της Kone βάσει του σημείου 17 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία. Συγκεκριμένα, τίποτε δεν εμπόδιζε την Kone να αποσύρει την αίτησή της δυνάμει της εν λόγω ανακοινώσεως ή/και τα αποδεικτικά στοιχεία που είχε αποκαλύψει αμέσως μόλις η Επιτροπή της κοινοποίησε την απόφασή της να μην της χορηγήσει απαλλαγή από την επιβολή προστίμου.

133 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί και η αιτίαση που αντλείται από παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

134 Πέμπτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η άρνηση της Επιτροπής να χορηγήσει στην Kone απαλλαγή από το πρόστιμο δυνάμει του σημείου 8, στοιχείο α΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, εισάγει διακρίσεις. Πριν από την υποβολή της αιτήσεως απαλλαγής από το πρόστιμο της Kone, η Επιτροπή διέθετε μόνον ενδείξεις για την ύπαρξη συμπράξεως στη Γερμανία, όπως μόνον ενδείξεις διέθετε για ύπαρξη συμπράξεως στις Κάτω Χώρες πριν από την υποβολή της αιτήσεως απαλλαγής από το πρόστιμο της Otis. Η διενέργεια ελέγχων στις εγκαταστάσεις της ThyssenKrupp τον Ιανουάριο του 2004 κατέστη δυνατή λόγω του ότι η ThyssenKrupp είχε την έδρα της στη Γερμανία και όχι διότι η Επιτροπή είχε ήδη κινήσει διαδικασία έρευνας όσον αφορά την ύπαρξη συμπράξεως στη Γερμανία. Επομένως, εάν η έδρα της ThyssenKrupp βρισκόταν σε οιοδήποτε άλλο κράτος μέλος, το σημείο 8, στοιχείο α΄, της εν λόγω ανακοινώσεως θα μπορούσε να εφαρμοστεί στην Kone, διότι, στην περίπτωση αυτή, κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεώς της για την απαλλαγή από το πρόστιμο, δεν θα είχε διεξαχθεί κανένας έλεγχος στη Γερμανία.

135 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της συνεργασίας που έχουν παράσχει τα μέλη μίας συμπράξεως, η Επιτροπή δεν μπορεί να αγνοήσει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως (βλ. αποφάσεις του Πρωτοδικείου Krupp Thyssen Stainless και Acciai speciali Terni κατά Επιτροπής, σκέψη 68 ανωτέρω, σκέψη 237, και της 20ής Μαρτίου 2002, Τ-31/99, ABB Asea Brown Boveri κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1881, σκέψη 240 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

136 Πάντως, η κατάσταση της Otis στις Κάτω Χώρες κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεώς της περί επιείκειας, της 11ης Μαρτίου 2004 (αιτιολογική σκέψη 127 της προσβαλλομένης αποφάσεως), δεν μπορούσε να συγκριθεί προς εκείνη της Kone στη Γερμανία κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεώς της περί επιείκειας, της 12ης Φεβρουαρίου 2004 (αιτιολογική σκέψη 105 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

137 Συγκεκριμένα, η Επιτροπή δεν διενήργησε ελέγχους στις Κάτω Χώρες ούτε στο πλαίσιο των ελέγχων που διεξήγαγε τον Ιανουάριο του 2004 ούτε στο πλαίσιο των ελέγχων που διεξήγαγε τον Μάρτιο του 2004. Στις Κάτω Χώρες κινήθηκε διαδικασία έρευνας το πρώτον στις 28 Απριλίου 2004 και αφετηρία αυτής αποτέλεσε η αίτηση απαλλαγής από το πρόστιμο που υπέβαλε η Otis στις 11 Μαρτίου 2004 (αιτιολογική σκέψη 837 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

138 Αντιθέτως, κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως της Kone όσον αφορά τη Γερμανία, ήτοι στις 12 Φεβρουαρίου 2004, η Επιτροπή είχε ήδη κινήσει, από τις 28 Ιανουαρίου 2004, διαδικασία έρευνας στη Γερμανία σε σχέση με την ύπαρξη συμπράξεως συνιστάμενης στην κατανομή των αγορών στον τομέα των ανελκυστήρων και των κυλιόμενων κλιμάκων (αιτιολογικές σκέψεις 104, 105 και 783 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

139 Εν τέλει, όπως τονίστηκε στη σκέψη 117 ανωτέρω και προκύπτει από τον φάκελο της δικογραφίας, οι έλεγχοι που η Επιτροπή διενήργησε στη Γερμανία, στις 28 Ιανουαρίου 2004, δεν έλαβαν χώρα μόνον στην έδρα της TKAG και στην έδρα της TKE, οι οποίες ευρίσκονται στο Ντίσελντορφ, αλλά και σε δυο γερμανικές θυγατρικές, ήτοι στην TKA, στη Στουτγάρδη, και στην ThyssenKrupp Aufzug AG, στο Έσσεν (αιτιολογική σκέψη 104 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Λαμβανομένου υπόψη του στοιχείου αυτού, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να υποστηρίζουν ότι διενεργήθηκαν έλεγχοι στη Γερμανία απλώς και μόνον λόγω του ότι η ThyssenKrupp έχει την έδρα της στο εν λόγω κράτος μέλος.

140 Υπό τις συνθήκες αυτές, καθόσον η Kone και η Otis δεν ευρίσκονται σε συγκρίσιμες καταστάσεις, η Επιτροπή δεν παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως καθόσον αρνήθηκε να χορηγήσει στην Kone απαλλαγή από την επιβολή προστίμου βάσει του σημείου 8, στοιχείο α΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, για τη συνεργασία που αυτή παρέσχε προς απόδειξη της παραβάσεως στη Γερμανία.

141 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι αιτιάσεις της Kone σχετικά με την εφαρμογή της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία στη συνεργασία που επέδειξε η επιχείρηση αυτή προς απόδειξη της παραβάσεως στη Γερμανία πρέπει να απορριφθούν στο σύνολό τους.

142 Έκτον, οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι η Επιτροπή προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας της Kone καθόσον δεν της κοινοποίησε, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, διάφορα έγγραφα τα οποία μπορούσαν να της φανούν χρήσιμα για την άμυνά της.

143 Κατά πάγια νομολογία, ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας σε κάθε διαδικασία ικανή να καταλήξει σε επιβολή κυρώσεων, ιδίως δε προστίμων ή χρηματικών ποινών, αποτελεί θεμελιώδη αρχή του δικαίου της Ένωσης που πρέπει να τηρείται ακόμη και αν πρόκειται για διαδικασία διοικητικής φύσεως (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου Papierfabrik August Koehler κατά Επιτροπής, σκέψη 31 ανωτέρω, σκέψη 34, και Prym και Prym Consumer κατά Επιτροπής, σκέψη 32 ανωτέρω, σκέψη 26 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

144 Κατά τη νομολογία, σκοπός της προσβάσεως στον φάκελο στις υποθέσεις ανταγωνισμού είναι ιδίως να παράσχει στους αποδέκτες της ανακοινώσεως των αιτιάσεων τη δυνατότητα να λάβουν γνώση των αποδεικτικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στον φάκελο της Επιτροπής, προκειμένου να μπορέσουν να εκφράσουν λυσιτελώς την άποψή τους επί των συμπερασμάτων στα οποία κατέληξε η Επιτροπή στην ανακοίνωση αιτιάσεων βάσει των στοιχείων αυτών. Η πρόσβαση στον φάκελο καταλέγεται, ως εκ τούτου, μεταξύ των διαδικαστικών εγγυήσεων που αποσκοπούν στην προστασία των δικαιωμάτων άμυνας και στη διασφάλιση, ειδικότερα, της αποτελεσματικής ασκήσεως του δικαιώματος ακροάσεως (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-123, σκέψη 68· βλ., επίσης, απόφαση του Πρωτοδικείου της 25ης Οκτωβρίου 2005, T-38/02, Groupe Danone κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-4407, σκέψη 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

145 Επομένως, η Επιτροπή έχει την υποχρέωση να παράσχει στις επιχειρήσεις που εμπλέκονται σε διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ τη δυνατότητα να έχουν πρόσβαση στο σύνολο των επιβαρυντικών ή απαλλακτικών εγγράφων που συνέλεξε κατά τη διάρκεια της έρευνας, με εξαίρεση τα καλυπτόμενα από το επιχειρηματικό απόρρητο άλλων επιχειρήσεων, τα εσωτερικά έγγραφα του οργάνου και άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες (βλ., συναφώς, απόφαση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 144 ανωτέρω, σκέψη 68, και απόφαση Groupe Danone κατά Επιτροπής, σκέψη 144 ανωτέρω, σκέψη 34).

146 Υπενθυμίζεται, εξάλλου, ότι απλώς και μόνον η μη κοινοποίηση ενός εγγράφου συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας μόνον αν η σχετική επιχείρηση μπορεί να αποδείξει, πρώτον, ότι η Επιτροπή βασίστηκε στο έγγραφο αυτό για να στηρίξει την αιτίασή της ως προς την ύπαρξη παραβάσεως και, δεύτερον, ότι η αιτίαση αυτή μπορούσε να αποδειχθεί μόνο με παραπομπή στο έγγραφο αυτό (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 25ης Οκτωβρίου 1983, 107/82, AEG-Telefunken κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 3151, σκέψεις 24 έως 30· της 9ης Νοεμβρίου 1983, 322/81, Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 3461, σκέψεις 7 έως 9, και SGL Carbon κατά Επιτροπής, σκέψη 83 ανωτέρω, σκέψη 97).

147 Αντιθέτως, όταν πρόκειται για μη κοινοποίηση απαλλακτικού εγγράφου, κατά πάγια νομολογία, η οικεία επιχείρηση οφείλει απλώς να αποδείξει ότι η παράλειψη κοινοποιήσεως του εγγράφου αυτού επηρέασε, σε βάρος της οικείας επιχειρήσεως, την εξέλιξη της διαδικασίας και το περιεχόμενο της αποφάσεως της Επιτροπής. Συγκεκριμένα, αρκεί η επιχείρηση να αποδείξει ότι θα μπορούσε να έχει χρησιμοποιήσει τα εν λόγω απαλλακτικά έγγραφα για την άμυνά της, υπό την έννοια ότι, αν είχε μπορέσει να παραπέμψει στα έγγραφα αυτά κατά τη διοικητική διαδικασία, θα είχε μπορέσει να επικαλεστεί στοιχεία τα οποία δεν συμφωνούσαν με τους επαγωγικούς συλλογισμούς που διατύπωνε κατά το στάδιο αυτό η Επιτροπή, και ότι θα μπορούσε, συνεπώς, να έχει επηρεάσει, καθ' οποιονδήποτε τρόπο, τις εκτιμήσεις που επρόκειτο να διατυπώσει η Επιτροπή με την τυχόν απόφασή της, τουλάχιστον ως προς τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της συμπεριφοράς που της προσάφθηκε και, ως εκ τούτου, ως προς το επίπεδο του προστίμου (βλ. απόφαση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 144 ανωτέρω, σκέψεις 74 και 75 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

148 Πρώτον, οι προσφεύγουσες επισημαίνουν ότι η Επιτροπή στηρίχθηκε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, σε ορισμένα έγγραφα, χωρίς να παράσχει στην Kone τη δυνατότητα να τα εξετάσει και να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς της σε σχέση με το

περιεχόμενό τους και χωρίς να έχει γίνει μνεία των εγγράφων αυτών στην ανακοίνωση των αιτιάσεων. Συναφώς, οι προσφεύγουσες παραπέμπουν στα έγγραφα που αναφέρονται στην υποσημείωση 927 η οποία αφορά την αιτιολογική σκέψη 783 της προσβαλλομένης αποφάσεως.

149 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα έγγραφα στα οποία αναφέρονται οι προσφεύγουσες, τα οποία κατασχέθηκαν στις εγκαταστάσεις της ThyssenKrupp στη Γερμανία στο πλαίσιο των ελέγχων που διενεργήθηκαν στις 28 Ιανουαρίου 2004, δεν χρησιμοποιήθηκαν από την Επιτροπή προς διαπίστωση της υπάρξεως παραβάσεως στη Γερμανία. Τα έγγραφα αυτά μνημονεύθηκαν μόνο στην υποσημείωση 927 της αιτιολογικής σκέψεως 783 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η οποία αφορά, κατά το μέρος που σχετίζεται με το πρόστιμο, την άρνηση της Επιτροπής να χορηγήσει στην Kone απαλλαγή από την επιβολή προστίμου δυνάμει του σημείου 8, στοιχείο α΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία.

150 Εντούτοις, στην προσβαλλόμενη απόφαση, η εν λόγω άρνηση της Επιτροπής δεν θεμελιώνεται στα έγγραφα που αναφέρονται στην υποσημείωση 927, αλλά κυρίως στη διαπίστωση ότι το εν λόγω θεσμικό όργανο, βασιζόμενο σε πληροφορίες που του κοινοποιήθηκαν από τρίτο πληροφοριοδότη πριν από την υποβολή της αιτήσεως της Kone της 12ης Φεβρουαρίου 2004, είχε ήδη διενεργήσει ελέγχους στη Γερμανία, στις 28 Ιανουαρίου 2004 (αιτιολογική σκέψη 783 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Ως εκ τούτου, η συγκεκριμένη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί.

151 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες επισημαίνουν ότι συντρέχει προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της Kone καθόσον, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, δεν παρασχέθηκε στη επιχείρηση αυτή πρόσβαση σε διάφορα έγγραφα ή τμήματα εγγράφων που χαρακτηρίστηκαν ως εμπιστευτικά από την Επιτροπή, τα οποία θα μπορούσαν να τη βοηθήσουν να αποδείξει ότι η αίτησή της, της 12ης Φεβρουαρίου 2004, πληρούσε τις προϋποθέσεις του σημείου 8, στοιχείο α΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία. Τα έγγραφα αυτά περιλαμβάνουν ένα πληρέστερο, μη εμπιστευτικό κείμενο των δηλώσεων του πληροφοριοδότη, περιορισμένο αριθμό εγγράφων που βρέθηκαν στις εγκαταστάσεις της ThyssenKrupp κατά τους ελέγχους που διενεργήθηκαν στη Γερμανία στις 28 Ιανουαρίου 2004 και ένα ενημερωτικό σημείωμα περί διενέργειας ελέγχων του Μαρτίου του 2004.

152 Κατά τις προσφεύγουσες, εάν η Kone είχε πρόσβαση στα εν λόγω έγγραφα, θα είχε αποδείξει, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, ότι, αν δεν είχε υποβληθεί η αίτησή της, της 12ης Φεβρουαρίου 2004, η Επιτροπή δεν θα διέθετε επαρκείς ενδείξεις σχετικά με την ύπαρξη συμπράξεως στη Γερμανία για να διενεργήσει δεύτερη σειρά ελέγχων στο εν λόγω κράτος μέλος τον Μάρτιο του 2004. Η Kone θα είχε επίσης αποδείξει ότι οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν στη Γερμανία τον Μάρτιο του 2004 στηρίχθηκαν στην αίτησή της, της 12ης Φεβρουαρίου 2004, οπότε θα είχε τύχει απαλλαγής από την επιβολή προστίμου βάσει του σημείου 8, στοιχείο α΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία. Περαιτέρω, η Kone θα είχε αποδείξει ότι οι λόγοι που επικαλέστηκε η Επιτροπή για να αρνηθεί τη χορήγηση προσβάσεως ήσαν ανεπαρκείς.

153 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που προεκτέθηκε στις σκέψεις 143 έως 147 ανωτέρω, οι προσφεύγουσες απέδειξαν ότι η μη συνεκτίμηση των επίμαχων στοιχείων επηρέασε, εις βάρος τους, την εξέλιξη της διοικητικής διαδικασίας και το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως.

154 Από την ανάλυση που προεκτέθηκε στις σκέψεις 110 έως 119 ανωτέρω προκύπτει ότι η Επιτροπή ορθώς έκρινε, με τις αιτιολογικές σκέψεις 783 έως 786 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι, αφ' ης στιγμής η Kone υπέβαλε στο εν λόγω θεσμικό όργανο την αίτησή της όσον αφορά τη Γερμανία, ήτοι στις 12 Φεβρουαρίου 2004, και καθόσον μπορούσε να θεωρηθεί ότι η αίτηση αυτή στηριζόταν στο σημείο 8, στοιχείο α΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, η οικεία επιχείρηση δεν μπορούσε πλέον να αξιώσει απαλλαγή από το πρόστιμο δυνάμει της διατάξεως αυτής για τη συμμετοχή της στη σύμπραξη στη Γερμανία. Συγκεκριμένα, κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως της Kone περί επιείκειας, η Επιτροπή είχε ήδη διενεργήσει, στις 28 Ιανουαρίου 2004, ελέγχους στη Γερμανία σε σχέση με την ύπαρξη συμπράξεως συνιστάμενης στην κατανομή των αγορών στον τομέα των ανελκυστήρων και των κυλιόμενων κλιμάκων (αιτιολογικές σκέψεις 104, 105 και 783 της προσβαλλομένης αποφάσεως) αφού πληροφορήθηκε για την ύπαρξη συμπράξεως στον εν λόγω τομέα από τρίτο πληροφοριοδότη.

155 Επομένως, δεν μπορεί να γίνει δεκτή η αιτίαση των προσφευγουσών που αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων τους άμυνας επειδή δεν διέθεταν, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, δυνατότητα προσβάσεως στα στοιχεία που αναφέρονται

στη σκέψη 151 ανωτέρω. Δεδομένου ότι η Kone δεν ήταν η πρώτη επιχείρηση που παρουσίασε στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία που να επιτρέπουν στο θεσμικό αυτό όργανο να λάβει απόφαση για την έναρξη διαδικασίας έρευνας κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 17, οιοδήποτε επιπρόσθετο επιχείρημα το οποίο η εν λόγω επιχείρηση θα μπορούσε να αναπτύξει, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, εάν είχε πρόσβαση στα στοιχεία που αναφέρονται στη σκέψη 151 ανωτέρω, ουδόλως θα μπορούσε να οδηγήσει την Επιτροπή σε διαφορετική εκτίμηση όσον αφορά την αίτηση της επιχειρήσεως αυτής περί επιείκειας. Εξάλλου, έστω και αν υποτεθεί ότι οι προσφεύγουσες κατέδειξαν ότι τα έγγραφα που αναφέρονται στη σκέψη 151 ανωτέρω, στα οποία δεν τους επετράπη η πρόσβαση, θα τις είχαν βοηθήσει να αποδείξουν ότι η αίτησή τους δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, της 12ης Φεβρουαρίου 2004, πληρούσε τις προϋποθέσεις του σημείου 8, στοιχείο α΄, της ανακοινώσεως αυτής, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες δεν ζήτησαν καν από την Επιτροπή να τους χορηγήσει πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα που κατασχέθηκαν στο πλαίσιο των ελέγχων που διενεργήθηκαν στις 28 Ιανουαρίου 2004 στις εγκαταστάσεις της ThyssenKrupp, πράγμα το οποίο αυτές αναγνώρισαν ρητώς κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, απαντώντας σε ερώτημα του Γενικού Δικαστηρίου, διευκρινίζοντας συγχρόνως ότι η Kone δεν προετίθετο, κατά την περίοδο εκείνη, να αξιώσει απαλλαγή από το πρόστιμο κατ' εφαρμογήν του σημείου 8, στοιχείο α΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία.

156 Ως εκ τούτου, έστω και αν υποτεθεί ότι η Επιτροπή διέπραξε παρατυπία καθόσον δεν κοινοποίησε στην Kone τα στοιχεία που αναφέρονται στη σκέψη 151 ανωτέρω, πράγμα το οποίο δεν αληθεύει, λαμβανομένου υπόψη ότι, κατά την Επιτροπή, τα εν λόγω στοιχεία είναι εμπιστευτικά ή αποτελούν εσωτερικά έγγραφα του εν λόγω θεσμικού οργάνου (βλ. σκέψη 145 ανωτέρω), και ότι, εξάλλου, η Kone έλαβε γνώση του περιεχομένου όλων των αιτηθέντων εγγράφων, η επιχείρηση αυτή δεν θα μπορούσε να καταδείξει ότι, πριν από την υποβολή της αιτήσεώς της περί επιείκειας, η Επιτροπή δεν διέθετε επαρκείς ενδείξεις για την ύπαρξη συμπράξεως στη Γερμανία ώστε να διενεργήσει δεύτερη σειρά ελέγχων στο εν λόγω κράτος μέλος τον Μάρτιο του 2004. Συγκεκριμένα, στον βαθμό που η Kone δεν ζήτησε πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα που κατασχέθηκαν κατά τη διενέργεια ελέγχων στις εγκαταστάσεις της ThyssenKrupp, στις 28 Ιανουαρίου 2004, δεν θα μπορούσε σε καμία περίπτωση να αποδείξει ότι η Επιτροπή δεν διέθετε επαρκείς ενδείξεις για να διενεργήσει δεύτερη σειρά ελέγχων στη Γερμανία. Επομένως, η αιτίαση των προσφευγουσών δεν ευσταθεί.

157 Υπό τις συνθήκες αυτές, ομοίως δεν πρέπει να γίνει δεκτό το αίτημα λήψεως μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που υπέβαλαν οι προσφεύγουσες, με το οποίο ζητείται να υποχρεωθεί η Επιτροπή να κοινοποιήσει τα στοιχεία που αναφέρονται στη σκέψη 151 ανωτέρω.

158 Συνεπώς, ο λόγος ακυρώσεως περί προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας της Kone είναι απορριπτέος.

159 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι αιτιάσεις της Kone σχετικά με την εφαρμογή της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία στη συνεργασία που επέδειξε η επιχείρηση αυτή προς απόδειξη της συμπράξεως στη Γερμανία πρέπει να απορριφθούν στο σύνολό τους.

Επί της συνεργασίας της Kone για την απόδειξη της παραβάσεως στις Κάτω Χώρες

160 Η Kone, η οποία υπήρξε η τρίτη επιχείρηση που υπέβαλε αίτηση δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία όσον αφορά τη σύμπραξη στις Κάτω Χώρες (αιτιολογικές σκέψεις 130 και 846 της προσβαλλομένης αποφάσεως), δεν έτυχε μειώσεως του ποσού του προστίμου βάσει της εν λόγω ανακοινώσεως ως προς τη σύμπραξη αυτή (αιτιολογική σκέψη 850 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Με τις αιτιολογικές σκέψεις 848 και 849 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή διευκρινίζει συναφώς τα ακόλουθα:

«848 Οι παρατηρήσεις της Kone όσον αφορά τις Κάτω Χώρες [*εμπιστευτικό*].

849 Οι παρατηρήσεις που διατύπωσε η Kone με την αίτησή της [δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία] παραμένουν αόριστες όσον αφορά, αφενός, τη συμμετοχή της επιχειρήσεως αυτής στις δραστηριότητες της συμπράξεως και, αφετέρου, τον αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού σκοπό των συζητήσεων. [*εμπιστευτικό*]. Περαιτέρω, η Kone εμμένει ως προς

το γεγονός ότι ορισμένες αποφάσεις δικαιολογούνταν από θεμιτούς οικονομικούς λόγους. Λαμβανομένης υπόψη της εν λόγω αοριστίας και του γεγονότος ότι, κατά τον χρόνο υποβολής των παρατηρήσεων της Kone, η Επιτροπή είχε ήδη στην κατοχή της σύνολο αδιάσειστων αποδεικτικών στοιχείων [*εμπιστευτικό*], οι παρατηρήσεις της Kone όσον αφορά τις Κάτω Χώρες δεν παρέσχαν στην Επιτροπή σημαντικά νέα στοιχεία και περισσότερες λεπτομέρειες ή πληροφορίες οι οποίες θα μπορούσαν, γενικώς, να ενισχύσουν τη δυνατότητα του εν λόγω θεσμικού οργάνου να αποδείξει την παράβαση. Συνεπώς, δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις [του σημείου] 21 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία.»

161 Κατ' αρχάς, οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι η Επιτροπή παρέβη το σημείο 21 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία κατά την εκτίμηση της συνεργασίας που παρέσχε η Kone. Συγκεκριμένα, η Kone διέκοψε τη συμμετοχή της στην παράβαση όταν υπέβαλε την αίτησή της περί απαλλαγής από την επιβολή προστίμου και προσκόμισε στη Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την πιθανολογούμενη παράβαση που αντιπροσώπευαν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με εκείνα που είχε ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή.

162 Υπενθυμίζεται ότι, λαμβανομένου υπόψη του περιθωρίου εκτιμήσεως που διαθέτει η Επιτροπή για την αξιολόγηση του βαθμού συνεργασίας μιας επιχειρήσεως δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, και ιδίως για την εκτίμηση του αν συγκεκριμένα αποδεικτικά στοιχεία αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία κατά την έννοια του σημείου 21 της εν λόγω ανακοινώσεως, μόνον πρόδηλη υπέρβαση του περιθωρίου αυτού μπορεί να οδηγήσει σε επιβολή κυρώσεων από το Γενικό Δικαστήριο (βλ., συναφώς, απόφαση της 18ης Ιουνίου 2008, Hoechst κατά Επιτροπής, σκέψη 83 ανωτέρω, σκέψη 555).

163 Ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστεί αν η Επιτροπή υπερέβη προδήλως το περιθώριο εκτιμήσεως που διαθέτει, καθόσον διαπίστωσε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η Kone δεν αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα αποδεικτικά στοιχεία που είχε ήδη στην κατοχή του το εν λόγω θεσμικό όργανο κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως της επιχειρήσεως αυτής περί επιείκειας.

164 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι στο σημείο 7 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία ορίζεται ότι «η συνεργασία μίας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων μπορεί να δικαιολογεί μείωση ενός προστίμου από την Επιτροπή» και ότι «[κ]άθε μείωση του ύψους του προστίμου πρέπει να αντιστοιχεί σε πραγματική συμβολή της επιχείρησης, από άποψη ποιότητας και χρόνου, στη διαπίστωση της παράβασης από την Επιτροπή». Εξάλλου, κατά το σημείο 22 της εν λόγω ανακοινώσεως, «[η] έννοια της "προστιθέμενης αξίας" αναφέρεται στον βαθμό στον οποίο τα παρεχόμενα αποδεικτικά στοιχεία ενισχύουν, από την ίδια τη φύση τους ή/και την έκταση των λεπτομερειών τους, την ικανότητα της Επιτροπής να αποδείξει τα εν λόγω περιστατικά». Επισημαίνεται επίσης ότι «[κ]ατά την εκτίμηση αυτή, η Επιτροπή θα θεωρήσει κατά κανόνα ότι τα γραπτά αποδεικτικά στοιχεία που χρονολογούνται από τη χρονική περίοδο την οποία αφορούν τα πραγματικά περιστατικά έχουν μεγαλύτερη αξία από τα μεταγενέστερα αποδεικτικά στοιχεία» και ότι, «[ε]πίσης, τα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρονται άμεσα στα εν λόγω πραγματικά περιστατικά θα θεωρούνται κατά κανόνα ότι έχουν μεγαλύτερη αξία από εκείνα που αναφέρονται έμμεσα μόνο σε αυτά». Εν τέλει, στο σημείο 24 της εν λόγω ανακοινώσεως προβλέπεται ότι «[μ]ια επιχείρηση που επιθυμεί να τύχει απαλλαγής από ένα πρόστιμο πρέπει να παρέχει αποδεικτικά στοιχεία της εν λόγω σύμπραξης (καρτέλ)».

165 Πρώτον, όσον αφορά αυτή καθεαυτήν τη φύση των προσκομισθέντων αποδεικτικών στοιχείων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Kone δεν κοινοποίησε στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία αναγόμενα στον χρόνο της παραβάσεως. Με την αίτησή της όσον αφορά τις Κάτω Χώρες, η Kone απλώς παρέσχε διευκρινίσεις και διατύπωσε παρατηρήσεις σχετικές με συγκεκριμένες επαφές και συζητήσεις που έλαβαν χώρα μεταξύ της Kone, της Schindler, της Otis, της ThyssenKrupp και της MEE στις Κάτω Χώρες (εφεξής, από κοινού: ομάδα των πέντε), αρνούμενη όμως τον αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού χαρακτήρα των εν λόγω επαφών και συζητήσεων. [*εμπιστευτικό*]

166 Δεύτερον, όσον αφορά την ακρίβεια των προσκομισθέντων αποδεικτικών στοιχείων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, κατά τις προσφεύγουσες, η Kone κοινοποίησε λεπτομερείς πληροφορίες [*εμπιστευτικό*]. Συγκεκριμένα, η Kone κοινοποίησε πληροφορίες επί του έργου [*εμπιστευτικό*], οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν προς απόδειξη της ημερομηνίας ενάρξεως της συμμετοχής της ίδιας και της Schindler στη σύμπραξη

στις Κάτω Χώρες. Η Kone προσκόμισε επίσης πληροφορίες τις οποίες η Επιτροπή δεν χρησιμοποίησε με την προσβαλλόμενη απόφαση.

167 Όσον αφορά [*εμπιστευτικό*], οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι κοινοποίησαν στην Επιτροπή πληροφορίες που αντιπροσώπευαν σημαντική προστιθέμενη αξία [*εμπιστευτικό*].

168 Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι πληροφορίες που κοινοποιήθηκαν από την Kone με την αίτησή της δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία έθεταν υπό αμφισβήτηση τον αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού σκοπό των συζητήσεων που διεξήχθησαν στο πλαίσιο της ομάδας των πέντε. Συγκεκριμένα, η Kone υποστήριξε, ιδίως, στην αίτησή της ότι [*εμπιστευτικό*]. Εξάλλου, η Kone προέβαλε στην αίτησή της ότι, κατά τη διάρκεια των συναντήσεων στις οποίες παρέστη η ομάδα των πέντε, οι συμμετέχοντες [*εμπιστευτικό*].

169 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή ορθώς έκρινε στην αιτιολογική σκέψη 849 της προσβαλλομένης αποφάσεως ότι οι πληροφορίες που μνημονεύονται στη σκέψη 167 ανωτέρω, οι οποίες κοινοποιήθηκαν από την Kone με την αίτησή της, ήσαν αόριστες ή ότι, άλλως ειπείν, δεν ήσαν αρκούντως ακριβείς ώστε να θεωρηθεί ότι αντιπροσώπευαν σημαντική προστιθέμενη αξία κατά την έννοια του σημείου 21 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία. Συγκεκριμένα, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, οσάκις ορισμένη επιχείρηση, μολονότι δεν διαβιβάζει στην Επιτροπή, στο πλαίσιο της αιτήσεώς της περί επιείκειας, αποδεικτικά στοιχεία αναγόμενα στον χρόνο της παραβάσεως, εντούτοις κοινοποιεί συγχρόνως στο εν λόγω θεσμικό όργανο ορισμένες πληροφορίες οι οποίες ήσαν προηγουμένως άγνωστες σε αυτό, μπορεί να θεωρηθεί ότι οι εν λόγω πληροφορίες ενισχύουν σημαντικά τη δυνατότητα της Επιτροπής να αποδείξει την ύπαρξη συμπράξεως μόνον αν η οικεία επιχείρηση συσχετίζει τις πληροφορίες αυτές με την ύπαρξη της συμπράξεως αυτής, δεδομένου ότι η συνεργασία της επιχειρήσεως πρέπει να ενισχύει αποτελεσματικά τη δυνατότητα της Επιτροπής να αποδείξει την παράβαση. Εντούτοις, εν προκειμένω, όπως επισήμανε η Επιτροπή, η αίτηση της Kone όσον αφορά τις Κάτω Χώρες μάλλον μείωσε την αποδεικτική ισχύ των στοιχείων τα οποία το εν λόγω θεσμικό όργανο είχε ήδη στην κατοχή του, καθόσον η Kone αρνήθηκε, μεταξύ άλλων, ότι ο σκοπός των συζητήσεων που έλαβαν χώρα μεταξύ των ανταγωνιστών ήταν αντίθετος προς τον ανταγωνισμό.

170 Εξάλλου, όσον αφορά, κατ' αρχάς, τις κοινοποιηθείσες πληροφορίες [*εμπιστευτικό*], επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Kone δεν διευκρινίζει, στην αίτησή της περί επιείκειας, τον τρόπο με τον οποίο προσδιορίστηκαν τα έργα που αποτελούσαν αντικείμενο της συμπράξεως ούτε παρέχει πληροφορίες ως προς το σύστημα αποζημιώσεως που είχαν συμφωνήσει να εφαρμόζουν οι μετέχοντες στη σύμπραξη στις Κάτω Χώρες. [*εμπιστευτικό*]. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι οι πληροφορίες που παρέσχε η Kone [*εμπιστευτικό*] πληρούσαν τις προϋποθέσεις του σημείου 21 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία. Συναφώς, είναι άνευ σημασίας το γεγονός ότι η Επιτροπή παρέθεσε, στην αιτιολογική σκέψη 430 της προσβαλλομένης αποφάσεως, απόσπασμα της αιτήσεως της Kone προς στήριξη της εκτιμήσεώς της ότι η ομάδα των πέντε επιδίωκε να διατηρεί σταθερές τις τιμές στην αγορά.

171 Περαιτέρω, όσον αφορά τη γενική επιτροπή (αιτιολογικές σκέψεις 391 και 398 της προσβαλλομένης αποφάσεως), η αίτηση της Kone περιείχε πληροφορίες [*εμπιστευτικό*]. Εντούτοις, όπως προαναφέρθηκε ανωτέρω, στη σκέψη 168, η Kone αρνήθηκε ότι ο σκοπός τους ήταν αντίθετος προς τους κανόνες του ανταγωνισμού, επισημαίνοντας ότι [*εμπιστευτικό*]. Επομένως, ουδόλως μπορεί να γίνει δεκτό ότι οι σχετικές με τη γενική επιτροπή παρατηρήσεις που διατύπωσε η Kone στην αίτησή της περί επιείκειας αντιπροσώπευαν σημαντική προστιθέμενη αξία. Εν πάση περιπτώσει, πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι η ύπαρξη των συναντήσεων της γενικής επιτροπής ήταν ήδη γνωστή στην Επιτροπή κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως της Kone περί επιείκειας, ήτοι στις 19 Ιουλίου 2004, καθόσον τούτο αναφερόταν στην αίτηση της ThyssenKrupp, της 28ης Απριλίου 2004, και στη συμπληρωματική αίτηση της επιχειρήσεως αυτής, της 11ης Μαΐου 2004, και προέκυπτε απευθείας από τα έγγραφα που κατασχέθηκαν στο πλαίσιο των ελέγχων που διενεργήθηκαν στις εγκαταστάσεις της ThyssenKrupp στις 28 Απριλίου 2004 (αιτιολογική σκέψη 398 της προσβαλλομένης αποφάσεως και έγγραφα που παρατίθενται στις υποσημειώσεις 577 και 578).

172 Εν τέλει, όσον αφορά τις συμβάσεις για τη σύσταση ομίλου, επισημαίνεται ότι αυτές μνημονεύθηκαν στην προσβαλλόμενη απόφαση (αιτιολογικές σκέψεις 457 έως 463 της προσβαλλομένης αποφάσεως) λόγω του ότι κατέστησαν αναγκαίο τον σχεδιασμό διαφορετικού συστήματος κατανομής έργων. Ωστόσο, με την αίτηση που υπέβαλε δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, η Kone απλώς ενημέρωσε την Επιτροπή [*εμπιστευτικό*]. Επομένως, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι οι σχετικές με τις συμβάσεις για τη σύσταση ομίλου παρατηρήσεις που διατύπωσε η Kone με την αίτησή της περί επιείκειας αντιπροσώπευαν σημαντική προστιθέμενη αξία.

173 Όσον αφορά τις πληροφορίες που παρέσχε η Kone σχετικά με την εφαρμογή της συμπράξεως, [*εμπιστευτικό*] επισημαίνεται ότι η αίτηση της Kone, της 19ης Ιουλίου 2004, περιλαμβάνει, σαφώς, πληροφορίες [*εμπιστευτικό*]. Εντούτοις, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω, στη σκέψη 168, η Kone επιχείρησε να αποδείξει ότι τα γεγονότα αυτά εξηγούνται από θεμιτούς οικονομικούς λόγους.

174 Όπως προεκτέθηκε ανωτέρω, στη σκέψη 169, οσάκις ορισμένη επιχείρηση, μολονότι δεν διαβιβάζει στην Επιτροπή, στο πλαίσιο της αιτήσεώς της περί επιείκειας, αποδεικτικά στοιχεία αναγόμενα στον χρόνο της παραβάσεως, εντούτοις κοινοποιεί συγχρόνως στο εν λόγω θεσμικό όργανο ορισμένες πληροφορίες οι οποίες ήσαν προηγουμένως άγνωστες σε αυτό, μπορεί να θεωρηθεί ότι οι εν λόγω πληροφορίες ενισχύουν σημαντικά τη δυνατότητα της Επιτροπής να αποδείξει μια σύμπραξη μόνον αν η οικεία επιχείρηση συσχετίζει τις πληροφορίες αυτές με την ύπαρξη της επίμαχης συμπράξεως.

175 Εν προκειμένω, λόγω της αοριστίας τους, οι πληροφορίες που παρέσχε η Kone με την αίτησή της όσον αφορά τις Κάτω Χώρες απλώς επιβεβαίωσαν τις ημερομηνίες ορισμένων συναντήσεων και τα έργα τα οποία συζητήθηκαν στο πλαίσιο των συναντήσεων αυτών, τα οποία όμως έγινε δεκτό ότι εντάσσονταν στη σύμπραξη μόνον χάρη στις δηλώσεις και στα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίσθηκαν από την Otis και την ThyssenKrupp ή περιήλθαν σε γνώση της Επιτροπής μέσω αυτοτελούς εμπεριστατωμένης διερευνήσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή ορθώς έκρινε ότι οι πληροφορίες που περιέχονταν στην αίτηση της Kone σχετικά με τα έργα που συζητήθηκαν μεταξύ ανταγωνιστών και τις συναντήσεις που έλαβαν χώρα μεταξύ αυτών δεν αντιπροσώπευαν σημαντική προστιθέμενη αξία κατά την έννοια του σημείου 21 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία.

176 Συναφώς, οι προσφεύγουσες επισήμαναν ότι η Kone παρέσχε στην Επιτροπή πληροφορίες όσον αφορά το έργο [*εμπιστευτικό*] οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν στην προσβαλλόμενη απόφαση (αιτιολογικές σκέψεις 519 και 523 της προσβαλλομένης αποφάσεως) προς απόδειξη του ότι η ημερομηνία ενάρξεως της συμμετοχής της Kone και της Schindler στις αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού δραστηριότητες στις Κάτω Χώρες ήταν η 1η Ιουνίου 1999. Εντούτοις, όπως προεκτέθηκε ανωτέρω,

στη σκέψη 175, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι πληροφορίες αυτές απλώς επιβεβαίωσαν, αφενός, την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε χώρα η συνάντηση και, αφετέρου, το έργο που συζητήθηκε κατά τη συνάντηση αυτή, χωρίς, ωστόσο, η Kone να αναγνωρίσει τον θίγοντα τον ανταγωνισμό χαρακτήρα της συναντήσεως που αφορούσε το οικείο έργο. Συναφώς, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 164 ανωτέρω, κάθε μείωση του ύψους του προστίμου πρέπει να αντιστοιχεί σε πραγματική συμβολή της επιχειρήσεως στη διαπίστωση της παραβάσεως από την Επιτροπή. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι οι πληροφορίες όσον αφορά το έργο [*εμπιστευτικό*] στις οποίες αναφέρονται οι προσφεύγουσες και οι οποίες περιελήφθησαν στην αίτηση της Kone αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία κατά την έννοια του σημείου 21 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία.

177 Όσον αφορά τις πληροφορίες που παρέσχε η Kone στην Επιτροπή οι οποίες δεν μνημονεύθηκαν στην προσβαλλόμενη απόφαση αυτή καθεαυτήν, η παράλειψη χρήσεως των πληροφοριών αυτών προς απόδειξη της συμπράξεως στις Κάτω Χώρες καταδεικνύει ότι αυτές δεν ενίσχυσαν τη δυνατότητα της Επιτροπής να αποδείξει την παράβαση και, επομένως, δεν αντιπροσώπευαν σημαντική προστιθέμενη αξία κατά την έννοια του σημείου 21 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία. Συναφώς, όσον αφορά το έργο [*εμπιστευτικό*], που επικαλείται η Kone όλως ιδιαιτέρως, έργο το οποίο μνημονεύθηκε μεν στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, αλλά του οποίου η περιγραφή δεν περιελήφθη στην προσβαλλόμενη απόφαση, εκτός του ότι οι προσκομισθείσες από την Kone πληροφορίες σε σχέση με το έργο αυτό σε καμία περίπτωση δεν αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία (βλ. σκέψη 176 ανωτέρω), επισημαίνεται ότι, όπως αναφέρει και η Επιτροπή, έστω και αν τα στοιχεία που διέθετε η Επιτροπή αποδείκνυαν σαφώς την ύπαρξη συνεννοήσεως, εντούτοις δεν επέτρεπαν να συναχθεί αξιόπιστο συμπέρασμα όσον αφορά το περιεχόμενο της συνεννοήσεως αυτής, και για τον λόγο αυτόν η Επιτροπή δεν συμπεριέλαβε το οικείο έργο στον ενδεικτικό κατάλογο έργων τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο αναθέσεως, ο οποίος παρατίθεται στο υποτμήμα 12.2.4 της προσβαλλομένης αποφάσεως.

178 Τρίτον, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να στηρίζουν την επιχειρηματολογία τους στον αριθμό των παραπομπών της προσβαλλομένης αποφάσεως στην αίτηση που υπέβαλε η Kone δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία. Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι η Επιτροπή αξιοποίησε, στην προσβαλλόμενη απόφαση, το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων τα οποία διέθετε, και, επομένως, και τις

πληροφορίες που της γνωστοποίησε η Kone με την αίτησή της, δεν αποδεικνύει ότι οι πληροφορίες αυτές αντιπροσώπευαν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα αποδεικτικά στοιχεία που το θεσμικό αυτό όργανο ήδη διέθετε κατά τον χρόνο αυτό.

179 Τέταρτον, μολονότι, όπως υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, δεν μπορεί a priori να αποκλεισθεί ότι οι πληροφορίες που γνωστοποιούνται από την τρίτη ή την τέταρτη επιχείρηση που υποβάλλει αίτηση δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία, εντούτοις επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν προκειμένω, λαμβανομένης υπόψη της φύσεως και του βαθμού ακρίβειας των προσκομισθέντων από την Kone αποδεικτικών στοιχείων, η Επιτροπή ουδόλως υπερέβη κατά τρόπο πρόδηλο το περιθώριο εκτιμήσεώς της στον βαθμό που έκρινε ότι τα εν λόγω στοιχεία δεν αντιπροσώπευαν σημαντική προστιθέμενη αξία κατά την έννοια του σημείου 21 της εν λόγω ανακοινώσεως. Συγκεκριμένα, από την ανάλυση που προηγήθηκε προκύπτει ότι, έστω και αν υποτεθεί ότι οι πληροφορίες που κοινοποίησε η Kone με την αίτησή της παρουσίαζαν κάποια προστιθέμενη αξία καθόσον γνωστοποίησαν στην Επιτροπή στοιχεία που ήσαν προηγουμένως άγνωστα σε αυτή, εντούτοις δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι οι πληροφορίες αυτές ενίσχυσαν σημαντικά τη δυνατότητα της Επιτροπής να αποδείξει την επίμαχη παράβαση, λαμβανομένων υπόψη των ανακριβειών που περιελάμβανε η εν λόγω αίτηση όσον αφορά τον στρεφόμενο κατά του ανταγωνισμού χαρακτήρα των συζητήσεων που διεξήχθησαν μεταξύ των ανταγωνιστών.

180 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση που αντλείται από παράβαση του σημείου 21 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία.

181 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες επισημαίνουν ότι η Kone παρείχε στην Επιτροπή πλήρη και διαρκή συνεργασία και, καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας, γνωστοποίησε στο εν λόγω θεσμικό όργανο όλες τις πληροφορίες που διέθετε. Συγκεκριμένα, η Kone παραδέχθηκε τη συμμετοχή της στη σύμπραξη στις Κάτω Χώρες αφ' ης στιγμής ανακάλυψε, κατόπιν διεξαγωγής εσωτερικών ελέγχων, τη συμμετοχή της ολλανδικής θυγατρικής της στη σύμπραξη αυτή.

182 Εντούτοις, από την ανάλυση που προηγήθηκε προκύπτει ότι τα προσκομισθέντα από την Kone αποδεικτικά στοιχεία δεν αντιπροσώπευαν σημαντική προστιθέμενη αξία κατά την έννοια του σημείου 21 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία. Υπό τις συνθήκες αυτές, κατά τη διάταξη αυτή, η Επιτροπή ορθώς έκρινε ότι η Kone δεν μπορούσε να επωφεληθεί από μείωση του ποσού του προστίμου δυνάμει της εν λόγω ανακοινώσεως.

183 Ασφαλώς, μολονότι, σύμφωνα με το σημείο 23, στοιχείο β΄, δεύτερο εδάφιο, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα, κατά τον καθορισμό, εντός των εφαρμοστέων ορίων, της μειώσεως του προστίμου που πρέπει να χορηγηθεί σε επιχείρηση που προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία αντιπροσωπεύοντα σημαντική προστιθέμενη αξία κατά την έννοια του σημείου 21 της εν λόγω ανακοινώσεως, να λαμβάνει υπόψη τον βαθμό και τη διάρκεια της συνεργασίας της επιχειρήσεως αυτής, εντούτοις στην προκειμένη περίπτωση η επίκληση από τις προσφεύγουσες του βαθμού και της διάρκειας της συνεργασίας που παρέσχε η Kone ουδόλως ασκεί επιρροή, καθόσον δεν πληρούνταν εν πάση περιπτώσει οι προϋποθέσεις του σημείου 21 της οικείας ανακοινώσεως.

184 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση που αντλείται από τον βαθμό και τη διάρκεια της συνεργασίας που παρέσχε η Kone.

185 Τρίτον, οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης καθόσον αρνήθηκε να εφαρμόσει στην Kone τις ευεργετικές ρυθμίσεις του τμήματος Β της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία. Συγκεκριμένα, κατά τις προσφεύγουσες, οι αιτούντες απαλλαγή από το πρόστιμο δυνάμει της εν λόγω ανακοινώσεως μπορούν να προσδοκούν ότι η πλήρωση των προϋποθέσεων που καθορίζονται στην ανακοίνωση αυτή επιφέρει απαλλαγή από το πρόστιμο ή μείωση του ποσού του προστίμου. Πράγματι, η αίτηση της Kone για τις Κάτω Χώρες πληρούσε τις προϋποθέσεις της εν λόγω ανακοινώσεως.

186 Όπως αναφέρεται στην παράγραφό της 29, η ανακοίνωση του 2002 για τη συνεργασία δημιουργεί δικαιολογημένη εμπιστοσύνη στην οποία στηρίζονται οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να ενημερώσουν την Επιτροπή περί της υπάρξεως κάποιας συμπράξεως. Λαμβανομένης υπόψη της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης την οποία οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να συνεργασθούν με την Επιτροπή άντλησαν από την ως άνω ανακοίνωση, η Επιτροπή υποχρεούτο, ως εκ τούτου, να συμμορφωθεί προς

την εν λόγω ανακοίνωση κατά την εκτίμηση, στο πλαίσιο του καθορισμού του ποσού του επιβαλλόμενου στην Kone προστίμου, της συνεργασίας αυτής (βλ., συναφώς, αποφάσεις HFB κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 127 ανωτέρω, σκέψη 608, και Daiichi Pharmaceutical κατά Επιτροπής, σκέψη 127 ανωτέρω, σκέψη 147).

187 Εντούτοις, καθόσον οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι η Επιτροπή παρέβη τις διατάξεις της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία κατά την αξιολόγηση της συνεργασίας της Kone, η αιτίαση που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης πρέπει επίσης να απορριφθεί.

188 Τέταρτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η απόρριψη από την Επιτροπή της αιτήσεως περί επιείκειας που υπέβαλε η Kone δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.

189 Αφενός, η αίτηση της Kone είναι εξίσου αόριστη με τις αιτήσεις της Otis και της ThyssenKrupp. Πρώτον, η Otis αρνήθηκε την ύπαρξη οργανωμένης συμπράξεως και υποστήριξε ότι η παράβαση έχει παραγραφεί. Δεύτερον, η ThyssenKrupp υποστήριξε, στην αίτησή της περί επιείκειας, ότι οι συναντήσεις πραγματοποιούνταν κατά μη τακτά χρονικά διαστήματα και ότι επί μακρά χρονικά διαστήματα ουδόλως διεξάγονταν συναντήσεις. Η ThyssenKrupp ανέφερε επίσης ότι η παράβαση αφορούσε περιορισμένο αριθμό έργων. Τρίτον, η αίτηση της Kone υπεβλήθη δυόμισι μήνες μετά τους ελέγχους που διεξήγαγε η Επιτροπή στις Κάτω Χώρες, ήτοι σε σχετικώς πρώιμο στάδιο της διαδικασίας. Εν πάση περιπτώσει, ο χρόνος υποβολής της αιτήσεως περί επιείκειας είναι άνευ σημασίας οσάκις η οικεία αίτηση αντιπροσωπεύει σημαντική προστιθέμενη αξία. Εξάλλου, στο πλαίσιο της συμπράξεως στη Γερμανία, η Schindler έτυχε μειώσεως κατά 15 % του ποσού του προστίμου κατόπιν αιτήσεως που υπέβαλε σχεδόν οκτώ μήνες μετά τους ελέγχους που διεξήχθησαν στη Γερμανία και τρεις μήνες μετά την αποστολή από την Επιτροπή αιτήσεων παροχής πληροφοριών

απευθυνόμενων στους μετέχοντες στη σύμπραξη στο εν λόγω κράτος μέλος (αιτιολογικές σκέψεις 110, 112 και 856 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

190 Αφετέρου, η θέση της Kone πρέπει να συγκριθεί προς εκείνη της ThyssenKrupp στο Βέλγιο. Συγκεκριμένα, η ThyssenKrupp έτυχε μειώσεως κατά 20 % του ποσού του προστίμου δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία (αιτιολογικές σκέψεις 769 έως 773 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Εντούτοις, η ThyssenKrupp υπήρξε η τρίτη επιχείρηση που υπέβαλε αίτηση για τη χορήγηση απαλλαγής από το πρόστιμο όσον αφορά το Βέλγιο και η αίτησή της δεν περιείχε έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία, αλλά μόνον δηλώσεις οι οποίες επιβεβαίωναν τα αποδεικτικά στοιχεία που είχε ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή. Εξάλλου, κατά τον χρόνο υποβολής της εν λόγω αιτήσεως, η Επιτροπή διέθετε ήδη πολύ περισσότερα αποδεικτικά στοιχεία όσον αφορά τη σύμπραξη στο Βέλγιο από όσα είχε στην κατοχή της όσον αφορά τη σύμπραξη στις Κάτω Χώρες κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως της Kone περί μη επιβολής προστίμου. Συνεπώς, η μη μείωση του ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε στην Kone όσον αφορά τη σύμπραξη στις Κάτω Χώρες εισάγει δυσμενή διάκριση.

191 Όπως υπομνήσθηκε ανωτέρω, στη σκέψη 135, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της συνεργασίας που έχουν παράσχει τα μέλη μίας συμπράξεως, η Επιτροπή δεν μπορεί να αγνοήσει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.

192 Πρώτον, όσον αφορά την προβαλλόμενη παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως κατά την εκτίμηση της συνεργασίας που παρέσχαν τα μέλη της συμπράξεως στις Κάτω Χώρες, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Otis έτυχε απαλλαγής από το πρόστιμο για τον λόγο ότι, βάσει του σημείου 8, στοιχείο α΄, της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, υπήρξε η πρώτη επιχείρηση που παρουσίασε στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία τα οποία παρείχαν στο εν λόγω θεσμικό όργανο τη δυνατότητα να λάβει απόφαση για την έναρξη της διαδικασίας έρευνας (αιτιολογική σκέψη 837 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Επομένως, η κατάσταση της Otis δεν είναι συγκρίσιμη προς εκείνη της Kone, η οποία υπέβαλε αίτηση δυνάμει της εν λόγω ανακοινώσεως όσον αφορά τις Κάτω Χώρες σε χρονικό σημείο κατά το οποίο η Επιτροπή είχε ήδη κινήσει διαδικασία έρευνας στο εν λόγω κράτος μέλος (αιτιολογική σκέψη 846 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

193 Η ThyssenKrupp υπήρξε η δεύτερη επιχείρηση που υπέβαλε αίτηση δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία όσον αφορά τις Κάτω Χώρες, αίτηση η οποία κατατέθηκε την ίδια ημέρα που η Επιτροπή κίνησε διαδικασία έρευνας στο εν λόγω κράτος μέλος, ήτοι στις 28 Απριλίου 2004 (αιτιολογικές σκέψεις 128, 129 και 840 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Η ThyssenKrupp έτυχε μειώσεως του ποσού του προστίμου κατά 40 % βάσει του σημείου 23, στοιχείο β΄, πρώτο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, της εν λόγω ανακοινώσεως, διότι υπήρξε η πρώτη επιχείρηση που πληρούσε τις προϋποθέσεις του σημείου 21 της ίδιας ανακοινώσεως, έχοντας προσκομίσει στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία αντιπροσωπεύοντα σημαντική προστιθέμενη αξία (αιτιολογική σκέψη 844 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, κατά το σημείο 23, στοιχείο β΄, πρώτο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, της εν λόγω ανακοινώσεως, η Kone δεν ηδύνατο να τύχει μειώσεως του προστίμου δυνάμει της διατάξεως αυτής καθόσον η μείωση του ποσού του προστίμου που προβλέπεται στη διάταξη αυτή μπορεί να χορηγηθεί σε μία και μόνον επιχείρηση, εν προκειμένω στην ThyssenKrupp, η οποία παρέσχε συνεργασία πριν από την Kone.

194 Πέραν της παρατεθείσας στην προηγούμενη σκέψη διαπιστώσεως, η συνεργασία που παρέσχε η Kone δεν μπορεί να θεωρηθεί συγκρίσιμη προς εκείνη της ThyssenKrupp. Συγκεκριμένα, δεν αμφισβητείται ότι, με την αίτησή της περί επιείκειας, η ThyssenKrupp υπέβαλε ένα νέο, αναγόμενο στον χρόνο της παραβάσεως, αποδεικτικό στοιχείο, το οποίο συνέδραμε την Επιτροπή στην απόδειξη της υλοποιήσεως της συμπαιγνίας (αιτιολογική σκέψη 842 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Αντιθέτως, ουδέν αποδεικτικό στοιχείο αναγόμενο στον χρόνο της παραβάσεως προσκομίσθηκε από την Kone. Εξάλλου, από τις δηλώσεις της ThyssenKrupp, της 28ης Απριλίου 2004, της 29ης Απριλίου 2004, της 11ης Μαΐου 2004 και της 8ης Οκτωβρίου 2004, προκύπτει ότι, αντιθέτως προς την Kone, η ThyssenKrupp ουδέποτε επιχείρησε να αρνηθεί την ύπαρξη συμπράξεως στις Κάτω Χώρες ή να εγείρει αμφιβολίες ως προς την ύπαρξη της συμπράξεως αυτής. Εν τέλει, η Kone υπέβαλε την αίτησή της το πρώτον στις 19 Ιουλίου 2004 (αιτιολογική σκέψη 130 της προσβαλλομένης αποφάσεως), ενώ η ThyssenKrupp είχε ήδη καταθέσει την αίτησή της από τις 28 Απριλίου 2004 (αιτιολογική σκέψη 129 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Όμως, η ημερομηνία υποβολής αιτήσεως δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία έχει σημασία για την εκτίμηση της προστιθέμενης αξίας που αντιπροσωπεύουν τα προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία, καθόσον η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που έχει ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή (σημεία 7 και 21 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία).

195 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεδομένου ότι η Kone δεν ευρίσκεται σε συγκρίσιμη κατάσταση προς εκείνη της Otis και της ThyssenKrupp, η Επιτροπή δεν προσέβαλε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως στον βαθμό που δεν χορήγησε στην Kone μείωση του ποσού του προστίμου λόγω της συνεργασίας που παρέσχε για τη στοιχειοθέτηση της παραβάσεως στις Κάτω Χώρες.

196 Δεύτερον, όσον αφορά τη μεταχείριση που επιφυλάχθηκε στην ThyssenKrupp λόγω της συνεργασίας που παρέσχε για τη στοιχειοθέτηση της συμπράξεως στο Βέλγιο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η εκτίμηση του τι συνιστά σημαντική προστιθέμενη αξία προϋποθέτει εξ ορισμού χωριστή ανάλυση όλων των συνδεόμενων με μία συγκεκριμένη παράβαση αποδεικτικών στοιχείων που διαθέτει η Επιτροπή, οπότε δεν είναι δυνατή η σύγκριση μεταξύ πληροφοριών που συνδέονται με διαφορετικές παραβάσεις, όπως εν προκειμένω μεταξύ των πληροφοριών που συνδέονται με τις παραβάσεις στο Βέλγιο και στις Κάτω Χώρες.

197 Εν πάση περιπτώσει, επισημαίνεται ότι, όσον αφορά την παράβαση στο Βέλγιο, η Kone δεν αμφισβητεί ότι η αίτηση της ThyssenKrupp περί επιείκειας επιβεβαίωσε τα αποδεικτικά στοιχεία που η Επιτροπή ήδη είχε στην κατοχή της. Αντιθέτως, όσον αφορά την παράβαση στις Κάτω Χώρες, από τις σκέψεις 165 έως 180 ανωτέρω προκύπτει ότι η αίτηση της Kone περί επιείκειας δεν αντιπροσώπευε σημαντική προστιθέμενη αξία κατά την έννοια του σημείου 21 της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία. Δεδομένου ότι οι διάφορες επιχειρήσεις δεν ευρίσκονται σε συγκρίσιμη κατάσταση, η Επιτροπή δεν παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως στον βαθμό που δεν χορήγησε στην Kone μείωση του ποσού του προστίμου που της επιβλήθηκε λόγω της συνεργασίας που παρέσχε για τη στοιχειοθέτηση της συμπράξεως στις Κάτω Χώρες.

198 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι αιτιάσεις της Kone σχετικά με την εφαρμογή της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία στη συνεργασία που επέδειξε η επιχείρηση αυτή προς απόδειξη της παραβάσεως που διεπράχθη στις Κάτω Χώρες πρέπει να απορριφθούν στο σύνολό τους.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παραβίαση των αρχών της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ίσης μεταχειρίσεως κατά τον καθορισμό του ποσού μειώσεως των προστίμων που χορηγήθηκε λόγω της συνεργασίας της Kone κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

199 Στο σημείο 614 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, η Επιτροπή γνωστοποίησε ότι «[είχε] την πρόθεση να χορηγήσει μείωση [των προστίμων] σε περίπτωση συνεργασίας πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως [του 2002] για τη συνεργασία, ειδικότερα στις περιπτώσεις επιχειρήσεων που δεν αμφισβητούν τα πραγματικά περιστατικά που διαπίστωσε η Επιτροπή ή παρέχουν πρόσθετη συνδρομή ικανή να διαλευκάνει ή να συμπληρώσει τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά».

200 Με την αιτιολογική σκέψη 758 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι «[σ]το μέτρο που το σημείο 614 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων δημιούργησε προσδοκίες εν προκειμένω, [η Επιτροπή] αποφάσισε να ερμηνεύσει το σημείο αυτό προς όφελος των επιχειρήσεων που, στηριζόμενες σε αυτό, συνέβαλαν στην απόδειξη των πραγματικών περιστατικών της παραβάσεως που εκτίθεται με την [προσβαλλόμενη] απόφαση, μη αμφισβητώντας τα περιστατικά αυτά και προσκομίζοντας περαιτέρω πληροφορίες ή συμπληρωματικές διευκρινίσεις».

201 Ως εκ τούτου, η Επιτροπή χορήγησε σε άπαντες τους μετέχοντες στις τέσσερις παραβάσεις, εξαιρουμένων, αφενός, των επιχειρήσεων που έτυχαν απαλλαγής από τα πρόστιμα (αιτιολογικές σκέψεις 762, 817 και 839 της προσβαλλομένης αποφάσεως) και, αφετέρου, της Kone όσον αφορά τη σύμπραξη στις Κάτω Χώρες (αιτιολογική σκέψη 851 της προσβαλλομένης αποφάσεως), μείωση του ποσού του προστίμου της τάξεως του 1 % λόγω της συνεργασίας τους πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, καθόσον δεν αμφισβήτησαν τα πραγματικά περιστατικά που περιελήφθησαν στην ανακοίνωση των αιτιάσεων (αιτιολογικές σκέψεις 768, 774, 777, 794, 801, 806, 813, 824, 829, 835, 845, 854, 855 και 856 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

202 Πρέπει να εξεταστούν διαδοχικώς, πρώτον, οι αιτιάσεις της Kone σχετικά με τη φερόμενη έλλειψη νομιμότητας του επιπέδου μειώσεως του ποσού του προστίμου που χορηγήθηκε λόγω μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών όσον αφορά την παράβαση στη Γερμανία, δεύτερον, οι αιτιάσεις της Kone σχετικά με την άρνηση της Επιτροπής να χορηγήσει επιπλέον μείωση του ποσού του προστίμου λόγω παροχής περαιτέρω πληροφοριών ή συμπληρωματικών διευκρινίσεων όσον αφορά την παράβαση στη Γερμανία και, τέλος, τα επιχειρήματα σχετικά με την άρνηση της Επιτροπής να χορηγήσει στην Kone μείωση του ποσού του προστίμου λόγω της προβαλλόμενης συνεργασίας που παρέσχε πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία για την απόδειξη συμπράξεως στις Κάτω Χώρες.

Επί του επιπέδου μειώσεως του ποσού του προστίμου λόγω μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών όσον αφορά τη σύμπραξη στη Γερμανία

203 Οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι δικαιούνται να τύχουν μειώσεως τουλάχιστον κατά 10 % του ποσού του προστίμου λόγω της συνεργασίας που παρέσχαν πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία για την απόδειξη της συμπράξεως στη Γερμανία. Συγκεκριμένα, κατά τις προσφεύγουσες, η Επιτροπή, στο σημείο 614 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, δημιούργησε θεμιτές προσδοκίες περί χορηγήσεως τέτοιας μειώσεως. Ωστόσο, η Επιτροπή διέψευσε τις εν λόγω θεμιτές προσδοκίες των προσφευγουσών, καθόσον παρεξέκλινε από την προγενέστερη πρακτική της, σύμφωνα με την οποία μια επιχείρηση που δεν αμφισβητεί το υποστατό των πραγματικών περιστατικών που της προσάπτονται με την ανακοίνωση των αιτιάσεων τυγχάνει μειώσεως κατά 10 % του ποσού του προστίμου που άλλως θα της επιβαλλόταν, σύμφωνα με ανακοίνωσή της σχετικά με τη μη επιβολή ή τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ 1996, C 207, σ. 4) (στο εξής: ανακοίνωση του 1996 για τη συνεργασία).

204 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι η χορήγηση μειώσεως του ποσού του προστίμου λόγω της συνεργασίας κατά τη διοικητική διαδικασία δικαιολογείται μόνον εάν η συμπεριφορά της οικείας επιχειρήσεως διευκόλυνε την εκ μέρους της Επιτροπής διαπίστωση της παραβάσεως και, ενδεχομένως, τον τερματισμό της (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-327/94, SCA Holding κατά Επιτροπής, Συλλογή

1998, σ. II-1373, σκέψη 156· Krupp Thyssen Stainless και Acciai speciali Terni κατά Επιτροπής, σκέψη 68 ανωτέρω, σκέψη 270, και Groupe Danone κατά Επιτροπής, σκέψη 144 ανωτέρω, σκέψη 449). Εξάλλου, κατά τη νομολογία, μια επιχείρηση που δηλώνει ρητώς ότι δεν αμφισβητεί τις πραγματικές εκτιμήσεις στις οποίες στηρίζει τις αιτιάσεις της η Επιτροπή ενδέχεται να θεωρηθεί ότι συμβάλλει στη διευκόλυνση του έργου της Επιτροπής που συνίσταται στη διαπίστωση και τον κολασμό των παραβάσεων των κανόνων του ανταγωνισμού της Ένωσης (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-352/94, Mo och Domsjö κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1989, σκέψη 395, και SCA Holding κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 157).

205 Ασφαλώς, η ανακοίνωση του 2002 για τη συνεργασία ουδόλως προβλέπει, κατ' αντιδιαστολή προς την ανακοίνωση του 1996 για τη συνεργασία, μείωση του ποσού του προστίμου προς όφελος επιχειρήσεων που δεν αμφισβητούν το υποστατό των πραγματικών περιστατικών στα οποία η Επιτροπή στηρίζει τις κατηγορίες της με την ανακοίνωση των αιτιάσεων. Ωστόσο, η Επιτροπή παραδέχεται, στην αιτιολογική σκέψη 758 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι το σημείο 614 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων δημιούργησε στις επιχειρήσεις τη βάσιμη προσδοκία ότι η μη αμφισβήτηση των πραγματικών περιστατικών θα συνεπαγόταν μείωση του ποσού του προστίμου πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, οπότε αποφάσισε να ερμηνεύσει το σημείο αυτό προς όφελος των επιχειρήσεων. Στην ίδια αιτιολογική σκέψη, επισήμανε επίσης ότι «[η] έκταση της μειώσεως πρέπει να λαμβάνει υπόψη ότι η συνεργασία που προσφέρεται μετά την αποστολή της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, ήτοι τη στιγμή που η Επιτροπή έχει ήδη αποδείξει όλα τα στοιχεία της παραβάσεως, σε χρόνο κατά τον οποίο η επιχείρηση γνωρίζει όλα τα στοιχεία της έρευνας και έχει αποκτήσει πρόσβαση στον φάκελο της υποθέσεως, ελάχιστα μόνον μπορεί, στην καλύτερη των περιπτώσεων, να βοηθήσει την Επιτροπή κατά την έρευνά της». Η Επιτροπή διευκρίνισε επίσης ότι «[κ]ατά γενικό κανόνα, η υπό τις συνθήκες αυτές παραδοχή των πραγματικών περιστατικών δεν αποτελεί παρά απλό αποδεικτικό στοιχείο που επιβεβαιώνει τα πραγματικά περιστατικά που η Επιτροπή θεωρεί υπό κανονικές συνθήκες ως αρκούντως κατά νόμον αποδειχθέντα βάσει άλλων στοιχείων που έχουν περιληφθεί στον φάκελό της».

206 Το δικαίωμα για προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης παρέχεται σε κάθε ιδιώτη που βρίσκεται σε κατάσταση από την οποία προκύπτει ότι διοικητική αρχή της Ένωσης του έχει δημιουργήσει, παρέχοντάς του συγκεκριμένες διαβεβαιώσεις, βάσιμες ελπίδες. [απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 2004, C-37/02 και C-38/02, Di Lenardo και Dilexport, Συλλογή 2004, σ. I-6911, σκέψη 70· αποφάσεις του

Πρωτοδικείου της 17ης Δεκεμβρίου 1998, T-203/96, Embassy Limousines & Services κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1998, σ. II-4239, σκέψη 74, και της 15ης Νοεμβρίου 2007, T-71/06, Enercon κατά ΓΕΕΑ (Μετασχηματιστής αιολικής ενέργειας), μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή, σκέψη 36].

207 Αντιθέτως, ουδείς μπορεί να επικαλεστεί παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης αν η διοίκηση δεν του έχει δώσει συγκεκριμένες διαβεβαιώσεις (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 14ης Σεπτεμβρίου 1995, T-571/93, Lefebvre κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2379, σκέψη 72, και της 29ης Ιανουαρίου 1998, T-113/96, Dubois και Fils κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-125, σκέψη 68). Τέτοιες διαβεβαιώσεις συνιστούν τα ακριβή, απηλλαγμένα αιρέσεων και συγκλίνοντα πληροφοριακά στοιχεία που προέρχονται από έγκριτες και αξιόπιστες πηγές (απόφαση του Πρωτοδικείου της 21ης Ιουλίου 1998, T-66/96 και T-221/97, Mellett κατά Δικαστηρίου, Συλλογή Υπ. Υπ. 1998, σ. I-A-449 και II-1305, σκέψεις 104 και 107).

208 Εν προκειμένω, όπως προαναφέρθηκε ανωτέρω, στη σκέψη 199, η Επιτροπή γνωστοποίησε στο σημείο 614 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων ότι «[είχε] την πρόθεση να χορηγήσει μείωση [των προστίμων] σε περίπτωση συνεργασίας πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως [του 2002] για τη συνεργασία, ειδικότερα στις περιπτώσεις επιχειρήσεων που δεν αμφισβητούν τα πραγματικά περιστατικά που διαπίστωσε η Επιτροπή ή παρέχουν πρόσθετη συνδρομή ικανή να διαλευκάνει ή να συμπληρώσει τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά». Η γνωστοποίηση αυτή δεν μπορεί να λογίζεται ως ακριβής εξασφάλιση, ικανή να δημιουργήσει στην Kone βάσιμες προσδοκίες ότι επρόκειτο να χορηγηθεί μείωση των προστίμων υψηλότερη του 1 %. Συγκεκριμένα, το σημείο 614 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων δεν εξειδικεύει το εύρος ή το ποσοστό της μειώσεως που επρόκειτο ενδεχομένως να χορηγηθεί στις οικείες επιχειρήσεις, οπότε δεν μπορούσε σε καμία περίπτωση να έχει προκαλέσει οιαδήποτε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ως προς το ζήτημα αυτό.

209 Συναφώς, πρέπει να απορριφθεί επίσης το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι η Επιτροπή παρεξέκλινε από την προγενέστερη πρακτική της, σύμφωνα με την οποία μια επιχείρηση που δεν αμφισβητεί το υποστατό των πραγματικών περιστατικών που της προσάπτονται με την ανακοίνωση των αιτιάσεων τυγχάνει μειώσεως κατά 10 % του ποσού του προστίμου που άλλως θα της επιβαλλόταν σύμφωνα με την ανακοίνωση του 1996 για τη συνεργασία.

210 Κατ' αρχάς υπενθυμίζεται ότι, μολονότι είναι σαφές ότι η ανακοίνωση του 1996 για τη συνεργασία προβλέπει, στο τμήμα Δ, σημείο 2, δεύτερη περίπτωση, ότι μια επιχείρηση μπορεί να τύχει «[…] μείωσης κατά 10 έως 50 % του ύψους του προστίμου που θα της είχε υποβληθεί αν δεν είχε συνεργαστεί […] εφόσον […] μετά την ανακοίνωση των αιτιάσεων, [αυτή] ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν αμφισβητεί τα γεγονότα επί των οποίων βασίζονται οι κατηγορίες της», εντούτοις η ανακοίνωση του 2002 για τη συνεργασία δεν προβλέπει επιπλέον μείωση του ποσού του προστίμου για τον λόγο αυτόν. Όμως, οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν ότι αυτή και μόνον η ανακοίνωση του 2002 για τη συνεργασία έχει εφαρμογή επί της αιτήσεώς τους περί επιείκειας, καθόσον η αίτηση αυτή θεμελιώνεται ρητώς στην εν λόγω ανακοίνωση. Επομένως, η πρακτική της Επιτροπής κατά τη λήψη αποφάσεων όσον αφορά την εφαρμογή του τμήματος Δ, σημείο 2, δεύτερη περίπτωση, της ανακοινώσεως του 1996 για τη συνεργασία δεν μπορεί να δημιουργήσει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των προσφευγουσών όσον αφορά το επίπεδο της μειώσεως του προστίμου της Kone λόγω μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών όσον αφορά τη σύμπραξη στη Γερμανία, βάσει του σημείου 614 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 21ης Σεπτεμβρίου 2006, C-167/04 P, JCB Service κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-8935, σκέψεις 201 και 205, και της 7ης Ιουνίου 2007, C-76/06 P, Britannia Alloys & Chemicals κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-4405, σκέψη 60· απόφαση Carbone-Lorraine κατά Επιτροπής, σκέψη 34 ανωτέρω, σκέψη 92).

211 Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι το επιχείρημα των προσφευγουσών, το οποίο αμφισβητείται από την Επιτροπή, ότι το εν λόγω θεσμικό όργανο ενημέρωσε την Kone, στο πλαίσιο συναντήσεως της 26ης Ιανουαρίου 2005, ότι το σημείο 614 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων θα εφαρμοστεί με τον τρόπο που εφαρμόστηκε στο πλαίσιο του προϊσχύσαντος κανονιστικού πλαισίου δεν ενισχύεται από κανένα αποδεικτικό στοιχείο. Αντιθέτως, στο κείμενο των πρακτικών της εν λόγω συναντήσεως το οποίο συντάχθηκε από την Επιτροπή δεν μνημονεύεται, όσον αφορά τις συζητήσεις που έλαβαν χώρα σε σχέση με το σημείο 614 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, καμία σχετική διαβεβαίωση που να δόθηκε στην Kone από την Επιτροπή.

212 Εν τέλει, κατά τη νομολογία, οι επιχειρηματίες δεν είναι δυνατόν να έχουν δικαιολογημένη εμπιστοσύνη όσον αφορά τη διατήρηση μιας καταστάσεως, η οποία μπορεί να μεταβληθεί στο πλαίσιο της διακριτικής ευχέρειας των οργάνων της Ένωσης (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 1994, C-280/93, Γερμανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-4973, σκέψη 80, και της 30ής Ιουνίου 2005, C-295/03 P, Alessandrini κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. I-5673, σκέψη 89· βλ., επίσης, απόφαση Archer Daniels Midland και Archer Daniels Midland Ingredients κατά

Επιτροπής, σκέψη 46 ανωτέρω, σκέψη 64 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Επομένως, η αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού της Ένωσης επιτάσσει να μπορεί η Επιτροπή να προσαρμόζει οποτεδήποτε το ύψος των προστίμων προς τις ανάγκες της πολιτικής αυτής (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Δικαστηρίου Musique Diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 80 ανωτέρω, σκέψη 109· της 2ας Οκτωβρίου 2003, C-196/99 P, Aristrain κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-11005, σκέψη 81, και Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 34 ανωτέρω, σκέψη 227· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 10ης Μαρτίου 1992, T-12/89, Solvay κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-907, σκέψη 309, και της 14ης Μαΐου 1998, T-304/94, Europa Carton κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-869, σκέψη 89).

213 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η αιτίαση των προσφευγουσών που αντλείται από ανεπαρκή μείωση του ποσού των προστίμων λόγω μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών όσον αφορά την παράβαση στη Γερμανία είναι αβάσιμη.

Επί της αρνήσεως της Επιτροπής να χορηγήσει επιπλέον μείωση του ποσού του προστίμου λόγω παροχής περαιτέρω πληροφοριών ή συμπληρωματικών διευκρινίσεων όσον αφορά την παράβαση στη Γερμανία

214 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, όσον αφορά την παράβαση στη Γερμανία, η Kone δικαιούται επιπλέον μείωση του ποσού του προστίμου λόγω της συνεργασίας της πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, στον βαθμό που, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση (αιτιολογική σκέψη 794 της προσβαλλομένης αποφάσεως), παρέσχε στο εν λόγω θεσμικό όργανο τη δυνατότητα να διαλευκάνει ή να συμπληρώσει τα πραγματικά περιστατικά που εκτίθενται στην ανακοίνωση των αιτιάσεων. Συγκεκριμένα, η ενότητα 7 της απαντήσεως της Kone στην ανακοίνωση των αιτιάσεων παρέσχε διορθώσεις και διευκρινίσεις σε σχέση με ορισμένα πραγματικά περιστατικά που αφορούν τον ρόλο της γερμανικής επαγγελματικής ενώσεως VDMA. Εξάλλου, η Kone επέστησε την προσοχή της Επιτροπής στο γεγονός ότι το εν λόγω θεσμικό όργανο είχε εσφαλμένως συνεκτιμήσει, στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, τα έσοδα των δικτύων «πωλήσεως νέου εξοπλισμού», «παροχής υπηρεσιών» και «παροχής υπηρεσιών εκσυγχρονισμού». Η Επιτροπή παραδέχθηκε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι η σύμπραξη αφορούσε μόνον τα έσοδα του δικτύου «πωλήσεως νέου εξοπλισμού».

215 Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι προσφεύγουσες δεν αναφέρουν με ποιον τρόπο οι διευκρινίσεις που παρέσχε η Kone σε σχέση με τον ρόλο της γερμανικής επαγγελματικής ενώσεως VDMA βοήθησαν την Επιτροπή κατά την έρευνά της. Εν πάση περιπτώσει, τα στοιχεία που παρέσχε η Kone συναφώς δεν αποσκοπούσαν στο να διευκρινίσουν ή να συμπληρώσουν τα πραγματικά περιστατικά που εκτέθηκαν στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, αλλά στο να αντικρούσουν τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά, καθόσον κατ' ουσίαν απέβλεπαν στο να αποδυναμώσουν τις δηλώσεις της Schindler σχετικά με τη συγκρότηση ομάδας εργασίας για τις κυλιόμενες κλίμακες. Εξάλλου, η Kone τόνισε, στο πλαίσιο της ασκήσεως των δικαιωμάτων της άμυνας, ότι η μνεία του οικείου έργου, στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, ήταν αλυσιτελής. Όσον αφορά το γεγονός ότι η Επιτροπή εσφαλμένως συνεκτίμησε, στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, τα έσοδα όλων των δικτύων που προαναφέρθηκαν ανωτέρω, στη σκέψη 214, επιβάλλεται η επισήμανση ότι η απάντηση της Kone στην ανακοίνωση των αιτιάσεων έτεινε να αποδείξει ότι η Επιτροπή, κατά τον υπολογισμό του ποσού του προστίμου, δεν προσδιόρισε ορθώς τις αγορές ανελκυστήρων και κυλιόμενων κλιμάκων τις οποίες αφορούσε η σύμπραξη. Με τον τρόπο αυτό, η Kone απλώς άσκησε, επιτυχώς, τα δικαιώματά της άμυνας, καθόσον η Επιτροπή δέχθηκε στην προσβαλλόμενη απόφαση τον προσδιορισμό των αγορών που πρότεινε η Kone στην απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων. Επομένως, η παρούσα αιτίαση πρέπει να απορριφθεί.

Επί της αρνήσεως της Επιτροπής να χορηγήσει στην Kone μείωση του ποσού του προστίμου λόγω της προβαλλόμενης συνεργασίας της πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία για την απόδειξη της συμπράξεως στις Κάτω Χώρες

216 Όσον αφορά την προβαλλόμενη συνεργασία της Kone πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, η Επιτροπή διευκρινίζει, στην αιτιολογική σκέψη 851 της προσβαλλομένης αποφάσεως, τα εξής:

«Στην απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, η Kone αναφέρει ότι δεν αμφισβητεί τα πραγματικά περιστατικά που αφορούν τις Κάτω Χώρες. Εντούτοις,

αντί να παράσχει πρόσθετη συνδρομή ικανή να διευκρινίσει ή να συμπληρώσει τα πραγματικά περιστατικά της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, η Kone συστηματικώς επιδίωκε να ελαχιστοποιήσει την έκταση των πραγματικών περιστατικών που εκτίθενται στην ανακοίνωση αυτή. Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι η μη αμφισβήτηση των πραγματικών περιστατικών ήταν αμιγώς τυπικής φύσεως και αόριστη, και ότι δεν επέφερε κανένα θετικό αποτέλεσμα όσον αφορά την απόδειξη των πραγματικών περιστατικών. Η απλή γενική δήλωση περί μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών δεν αρκεί αφεαυτής, οσάκις συνοδεύεται από πολυάριθμες επιφυλάξεις και, ως εκ τούτου, στερείται κάθε λυσιτέλειας για την Επιτροπή, όπως εν προκειμένω. Κατά συνέπεια, η Kone ουδόλως πρέπει να τύχει μειώσεως προστίμου.»

217 Πρώτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, βάσει του σημείου 3, έκτη περίπτωση, των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998, η Επιτροπή όφειλε να χορηγήσει στην Kone μείωση του ποσού του προστίμου λόγω της ουσιαστικής συνεργασίας που παρέσχε στο πλαίσιο της διαδικασίας αποδείξεως της συμπράξεως στις Κάτω Χώρες και ότι, παραλείποντας να το πράξει, υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως. Υποστηρίζουν, επίσης, ότι βάσει του σημείου 614 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και της αιτιολογικής σκέψεως 758 της προσβαλλομένης αποφάσεως, είχαν δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι η εν λόγω συνεργασία θα αμειβόταν με μείωση του ποσού του προστίμου τους.

218 Επισημαίνεται ότι, κατά το σημείο 3, έκτη περίπτωση, των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998, η συνεργασία πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως του 1996 για τη συνεργασία μπορεί να θεωρηθεί ως ελαφρυντική περίσταση. Συναφώς, επισημαίνεται ότι, στο σημείο 614 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, η Επιτροπή γνωστοποίησε ότι είχε την πρόθεση «να χορηγήσει μείωση [των προστίμων] σε περίπτωση συνεργασίας πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως [του 2002] για τη συνεργασία, ειδικότερα στις περιπτώσεις επιχειρήσεων που δεν αμφισβητούν τα πραγματικά περιστατικά που διαπίστωσε η Επιτροπή ή παρέχουν πρόσθετη συνδρομή ικανή να διαλευκάνει ή να συμπληρώσει τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά». Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή διευκρίνισε, στην αιτιολογική σκέψη 758 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι «[σ]το μέτρο που το σημείο 614 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων δημιούργησε προσδοκίες εν προκειμένω, [η Επιτροπή] αποφάσισε να ερμηνεύσει το σημείο αυτό προς όφελος των επιχειρήσεων που, στηριζόμενες σε αυτό,

συνέβαλαν στην απόδειξη των πραγματικών περιστατικών της παραβάσεως που εκτίθεται στην [προσβαλλόμενη] απόφαση, μη αμφισβητώντας τα περιστατικά αυτά και προσκομίζοντας περαιτέρω πληροφορίες ή συμπληρωματικές διευκρινίσεις».

219 Πρώτον, κατά τις προσφεύγουσες, η συνεργασία της Kone στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας πρέπει να θεωρηθεί ως ελαφρυντική περίσταση δυνάμει της μνημονευθείσας στην προηγούμενη σκέψη διατάξεως, η οποία της παρέχει αξίωση μειώσεως του ποσού του προστίμου.

220 Επ' αυτού, αρκεί η διαπίστωση ότι, λαμβανομένου υπόψη του αόριστου χαρακτήρα των δηλώσεων που διατύπωσε η Kone στην αίτησή της δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία (βλ. σκέψη 175 ανωτέρω), οι οποίες εξάλλου, βάσει της ανακοινώσεως αυτής, δεν δικαιολογούν καμία μείωση του ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε στην Kone για την παράβαση στις Κάτω Χώρες, η συνεργασία της εν λόγω επιχειρήσεως δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ως ελαφρυντική περίσταση. Επομένως, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν ωσαύτως να υποστηρίζουν ότι είχαν οιαδήποτε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι θα τους χορηγηθεί μείωση του ποσού του προστίμου εξ αυτού του λόγου.

221 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες φρονούν ότι η Kone συνεργάστηκε πλήρως με την Επιτροπή, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, πέραν του ό,τι απαιτεί η ανακοίνωση του 2002 για τη συνεργασία. Συγκεκριμένα, κατ' αρχάς, η Kone δεν έθεσε κανένα εμπόδιο στην Επιτροπή κατά τη διενέργεια ελέγχων στις εγκαταστάσεις της στις Κάτω Χώρες και έπραξε ό,τι της ήταν δυνατόν για να καταστήσει ευχερέστερη τη συλλογή πληροφοριών από τους υπαλλήλους της Επιτροπής. Περαιτέρω, η Kone παρέσχε πλήρη και ταχεία απάντηση στην αίτηση της Επιτροπής για την παροχή πληροφοριών όσον αφορά τις Κάτω Χώρες, την οποία έλαβε στις 13 Σεπτεμβρίου 2004. Εν τέλει, η Kone έθεσε ελάχιστες απαιτήσεις περί τηρήσεως του απορρήτου των πληροφοριών που παρέσχε, οπότε περιόρισε τη διοικητική επιβάρυνση της Επιτροπής η οποία συνδεόταν με την κατάρτιση μη εμπιστευτικού κειμένου του φακέλου της υποθέσεως στο οποίο θα μπορούσαν να έχουν πρόσβαση οι μετέχοντες στη διαδικασία.

222 Τα επιχειρήματα αυτά δεν μπορούν να γίνουν δεκτά. Συγκεκριμένα, κατά τα άρθρα 18, παράγραφος 1, και 20, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003, οι επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να απαντούν σε αιτήσεις παροχής πληροφοριών και να υπόκεινται σε ελέγχους. Ωστόσο, συνεργασία κατά την έρευνα μη υπερβαίνουσα τις υποχρεώσεις που υπέχουν οι επιχειρήσεις βάσει των διατάξεων αυτών δεν δικαιολογεί μείωση του προστίμου (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-317/94, Weig κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1235, σκέψη 283, και Scandinavian Airlines System κατά Επιτροπής, σκέψη 67 ανωτέρω, σκέψη 218). Εξάλλου, η μη αυστηρή στάση ορισμένης επιχειρήσεως όσον αφορά την υποβολή αιτήσεων εμπιστευτικής μεταχειρίσεως των πληροφοριών που κοινοποιεί στην Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι διευκολύνει το έργο της Επιτροπής που συνίσταται στη διαπίστωση και τον κολασμό των παραβάσεων των κανόνων του ανταγωνισμού της Ένωσης (απόφαση Mo och Domsjö κατά Επιτροπής, σκέψη 204 ανωτέρω, σκέψεις 395 και 396). Συναφώς, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, εύλογες αιτήσεις περί εμπιστευτικής μεταχειρίσεως δεν δύνανται να παρεμποδίσουν την έρευνα και, εν πάση περιπτώσει, επαφίετο στην Kone να ζητήσει την εμπιστευτική μεταχείριση στοιχείων τα οποία, κατά τη γνώμη της, δεν έπρεπε να κοινοποιηθούν σε τρίτους. Επομένως, οι περιστάσεις που αναφέρονται στη σκέψη 221 ανωτέρω δεν μπορούσαν να έχουν προκαλέσει στην Kone οιαδήποτε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι θα της χορηγηθεί μείωση του ποσού του προστίμου.

223 Τρίτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η απόφαση της Επιτροπής να μη χορηγήσει στην Kone μείωση του ποσού του προστίμου παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, καθόσον ουδεμία άλλη επιχείρηση στην οποία επιβλήθηκαν πρόστιμα κοινοποίησε αυτοβούλως και πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία πληροφορίες οι οποίες να διευκόλυναν την Επιτροπή στην απόδειξη της παραβάσεως. Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το επιχείρημα των προσφευγουσών στηρίζεται σε εσφαλμένη προκείμενη. Συγκεκριμένα, από τις αιτιολογικές σκέψεις 845, 854 και 855 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η ThyssenKrupp, η Schindler και η MEE επωφελήθηκαν από μείωση του ποσού του προστίμου τους όχι λόγω του ότι παρέσχαν συμπληρωματικές πληροφορίες αυτοβούλως και πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία, αλλά διότι δήλωσαν ότι δεν αμφισβητούσαν τα πραγματικά περιστατικά που εκτέθηκαν στην ανακοίνωση των αιτιάσεων. Επομένως, οι καταστάσεις, αφενός,

της Kone και, αφετέρου, των άλλων επιχειρήσεων στις οποίες επιβλήθηκαν πρόστιμα για την παράβαση στις Κάτω Χώρες δεν μπορούν να θεωρηθούν συγκρίσιμες, οπότε η άρνηση της Επιτροπής να χορηγήσει στην Kone μείωση του ποσού του προστίμου δεν παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.

224 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή όφειλε να χορηγήσει στην Kone μείωση του ποσού του προστίμου καθόσον η επιχείρηση αυτή ουδόλως αμφισβήτησε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας τα κύρια γεγονότα που διαπιστώθηκαν από την Επιτροπή. Επομένως, είναι προδήλως εσφαλμένο το επιχείρημα που εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 851 και στην υποσημείωση 949 της προσβαλλομένης αποφάσεως, κατά το οποίο η δήλωση περί μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών που περιλαμβάνεται στην απάντηση στην ανακοίνωση των αιτιάσεων είναι αμιγώς τυπικής φύσεως και αόριστη.

225 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, με την αίτησή της δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία όσον αφορά τις Κάτω Χώρες, η Kone αρνήθηκε ότι ο σκοπός των συζητήσεων που έλαβαν χώρα μεταξύ των ανταγωνιστών ήταν αντίθετος προς τους κανόνες του ανταγωνισμού [*εμπιστευτικό*]. Επ' αυτού πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η Kone ουδέποτε απέσυρε τις δηλώσεις αυτές, αλλά προσπάθησε να τις δικαιολογήσει με την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων.

226 Ασφαλώς, η Kone υποστηρίζει, στην απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, ότι «δεν θέτει υπό αμφισβήτηση τα πραγματικά περιστατικά που εκτέθηκαν στην ανακοίνωση των αιτιάσεων» και ότι «επέδειξε προσιδιάζουσα σε σύμπραξη συμπεριφορά [στον τομέα] των ανελκυστήρων και των κυλιόμενων κλιμάκων […] στις Κάτω Χώρες από τον Ιούνιο του 1999 έως τις 5 Μαρτίου 2004» και ότι «δεν αμφισβητεί ότι η συνεννόηση, στο μέτρο που τεκμηριώνεται από τα πραγματικά περιστατικά που περιλαμβάνονται στον φάκελο της Επιτροπής […] συνιστούσε ενιαία και διαρκή παράβαση». Πάντως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η απάντηση της Kone στην ανακοίνωση των αιτιάσεων δεν είναι λιγότερο αόριστη απ' ό,τι η αίτησή της δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία όσον αφορά τις Κάτω Χώρες.

227 Συγκεκριμένα, πρώτον, μολονότι, όσον αφορά τις παραβάσεις στο Βέλγιο, στη Γερμανία και στο Λουξεμβούργο, η απάντηση της Kone στην ανακοίνωση των αιτιάσεων αναφέρει, για καθεμία από τις παραβάσεις αυτές, ότι η εν λόγω επιχείρηση «δεν αμφισβητεί τα πραγματικά περιστατικά που εκτέθηκαν στην ανακοίνωση των αιτιάσεων της Επιτροπής», εντούτοις ουδεμία παρεμφερής δήλωση περιλαμβάνεται στη σχετική με την παράβαση στις Κάτω Χώρες ενότητα της απαντήσεως της Kone στην ανακοίνωση των αιτιάσεων. Ωστόσο, για να χορηγηθεί σε επιχείρηση μείωση προστίμου λόγω μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών, η επιχείρηση αυτή πρέπει ρητώς να ανακοινώσει στην Επιτροπή ότι δεν πρόκειται να αμφισβητήσει τα πραγματικά περιστατικά, αφού λάβει γνώση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων (βλ., συναφώς, απόφαση Groupe Danone κατά Επιτροπής, σκέψη 144 ανωτέρω, σκέψη 504). Η δήλωση κατά την οποία η Kone «δεν αμφισβητεί ότι η συνεννόηση, στο μέτρο που τεκμηριώνεται από τα πραγματικά περιστατικά που περιλαμβάνονται στον φάκελο της Επιτροπής […] συνιστούσε ενιαία και διαρκή παράβαση» δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνέβαλε, όπως οι δηλώσεις που αφορούσαν τα άλλα τρία ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, στη διευκόλυνση του έργου της Επιτροπής που συνίσταται στη διαπίστωση και τον κολασμό των παραβάσεων των κανόνων του ανταγωνισμού της Ένωσης (απόφαση Mo och Domsjö κατά Επιτροπής, σκέψη 204 ανωτέρω, σκέψεις 395 και 396).

228 Δεύτερον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στην απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, η Kone υπενθύμισε ότι οι υπάλληλοί της στις Κάτω Χώρες «δεν μετείχαν σε συμπεριφορά θίγουσα τον ανταγωνισμό, εν πάση περιπτώσει όχι σε σημαντικό βαθμό». Καίτοι η Kone παραδέχεται ότι «ενδεχομένως υπερέβη τα όρια της νομιμότητας», εντούτοις υποστηρίζει, παραπέμποντας στην αίτησή της δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία όσον αφορά τις Κάτω Χώρες, ότι η μη υποβολή προσφοράς για ορισμένο έργο ή η υποβολή μη ανταγωνιστικής προσφοράς ενδέχεται να συνιστά μονομερή συναλλακτική πρακτική και δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκην την ύπαρξη συμπράξεως. Όσον αφορά τις συμβάσεις συντηρήσεως και εκσυγχρονισμού, η Kone υποστηρίζει στην απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων ότι η πολιτική της στον εν λόγω τομέα στηριζόταν σε «εμπορικούς λόγους» και ότι η «στρατηγική της δεν ηδύνατο να έχει αντικείμενο ή αποτέλεσμα αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού». Όσον αφορά τις νέες εγκαταστάσεις, η Kone επικαλείται επίσης, στο πλαίσιο της περιγραφής των έργων που αποτέλεσαν αντικείμενο της συμπράξεως, ότι η πρακτική της καθοριζόταν βάσει εμπορικών λόγων και επισημαίνει ότι «από τα προαναφερθέντα έργα προκύπτει όχι μόνον ότι το εύρος της παραβάσεως ήταν πολύ περιορισμένο, αλλά και ότι, ως εκ της φύσεώς της, η συνεννόηση συνίστατο αποκλειστικώς είτε σε συζήτηση σε σχέση με το έργο χωρίς

ανταλλαγή τιμών […] είτε στην ανταλλαγή τιμών χωρίς ανάθεση του έργου […] και μόνον σε σπάνιες περιπτώσεις περιελάμβανε ανάθεση του έργου […]». Η Kone διευκρινίζει εξάλλου ότι, «έστω και αν τα μέρη προέβαιναν σε ανάθεση ορισμένου έργου, τούτο δεν ήταν δυνατό να ασκήσει επιρροή επί της αγοράς» και ότι, «[σ]υχνά, το αποτέλεσμα θα ήταν το ίδιο ακόμη και χωρίς την ύπαρξη επαφών μεταξύ των μερών […]». Ομοίως, όσον αφορά ορισμένα ατομικά έργα, [*εμπιστευτικό*], η Kone υποστήριξε ότι ο φάκελος της Επιτροπής δεν περιείχε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία βάσει των οποίων να μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη συμπεριφοράς αντίθετης προς τον ανταγωνισμό.

229 Τρίτον, στην απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, η Kone προσπάθησε επίσης να ελαχιστοποιήσει την αποδεικτική αξία των δηλώσεων της ThyssenKrupp και της Otis, οι οποίες, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 370 έως 530 της προσβαλλομένης αποφάσεως, είχαν πρωταρχική σημασία για τη διαπίστωση της παραβάσεως στις Κάτω Χώρες. Η Επιτροπή εξέτασε διεξοδικώς την εν λόγω επιχειρηματολογία της Kone με τις αιτιολογικές σκέψεις 531 έως 541 της προσβαλλομένης αποφάσεως.

230 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, όπως επισημαίνει η Επιτροπή (αιτιολογική σκέψη 851 της προσβαλλομένης αποφάσεως), η μη αμφισβήτηση από την Kone των πραγματικών περιστατικών σε σχέση με τη σύμπραξη στις Κάτω Χώρες ήταν αμιγώς τυπικής φύσεως και αόριστη και δεν επέφερε κανένα θετικό αποτέλεσμα όσον αφορά την απόδειξη των πραγματικών περιστατικών.

231 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η περιγραφή στην οποία προβαίνει η Kone, στην απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, σχετικά με τη συμμετοχή της στην παράβαση στις Κάτω Χώρες είτε διατυπώνεται υπό όρους αμιγώς υποθετικούς είτε ελαχιστοποιεί τα αντίθετα προς τον ανταγωνισμό αποτελέσματα των συνεννοήσεων. Δεδομένου ότι η Kone βάλλει επίσης κατά των δηλώσεων που διατύπωσαν η ThyssenKrupp και η Otis στο πλαίσιο των αιτήσεών τους δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία όσον αφορά τις Κάτω Χώρες, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, υπό τις περιστάσεις της παρούσας υποθέσεως, οι δηλώσεις της Kone που εκτέθηκαν στη σκέψη 227 ανωτέρω δεν παρουσίασαν καμία απολύτως χρησιμότητα για την Επιτροπή (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2004, T-48/00, Corus UK κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-2325, σκέψη 193, και

Groupe Danone κατά Επιτροπής, σκέψη 144 ανωτέρω, σκέψη 505). Καθόσον αμφισβήτησε, στην απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, τις βασικές πραγματικές διαπιστώσεις στις οποίες προέβη η Επιτροπή, η Kone δεν διευκόλυνε το έργο της Επιτροπής που συνίσταται στη διαπίστωση και τον κολασμό των παραβάσεων των κανόνων του ανταγωνισμού της Ένωσης (βλ., συναφώς, απόφαση Mo och Domsjö κατά Επιτροπής, σκέψη 204 ανωτέρω, σκέψη 396). Μολονότι είναι σαφές ότι, κατά τούτο, η Kone άσκησε νομίμως τα δικαιώματά της άμυνας, εντούτοις, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι δεν της χορήγησε, για τον λόγο αυτόν, μείωση του ποσού του προστίμου για μη αμφισβήτηση των πραγματικών περιστατικών.

232 Επομένως, η Επιτροπή ορθώς αποφάσισε, με την αιτιολογική σκέψη 851 της προσβαλλομένης αποφάσεως, όσον αφορά την παράβαση στις Κάτω Χώρες, να μη χορηγήσει στην Kone μείωση του ποσού του προστίμου λόγω της συνεργασίας της πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία.

233 Τρίτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως καθόσον χορήγησε στην ThyssenKrupp, στη Schindler και στην ΜΕΕ μείωση του ποσού των προστίμων λόγω μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών, ενώ αρνήθηκε να χορηγήσει τέτοια μείωση στην Kone. Οι προσφεύγουσες διατείνονται, χωρίς, όμως, κατά τα λοιπά, να αμφισβητούν τις διαπιστώσεις της Επιτροπής σύμφωνα με τις οποίες η ThyssenKrupp, η Schindler και η ΜΕΕ δήλωσαν ρητώς, στις απαντήσεις τους στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, ότι δεν αμφισβητούσαν τα πραγματικά περιστατικά που εκτέθηκαν στην ανακοίνωση αυτή (αιτιολογικές σκέψεις 845, 854 και 855 της προσβαλλομένης αποφάσεως), ότι από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι οι τρεις πρώτες επιχειρήσεις αμφισβήτησαν, με τις απαντήσεις τους, ορισμένες διαπιστώσεις της Επιτροπής όσον αφορά τις Κάτω Χώρες.

234 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της συνεργασίας που έχουν παράσχει τα μέλη μίας συμπράξεως, η Επιτροπή δεν μπορεί να αγνοήσει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως (βλ. σκέψη 135 ανωτέρω). Ωστόσο, η τήρηση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως πρέπει να συμβιβάζεται με την τήρηση της αρχής της νομιμότητας, σύμφωνα με την οποία ουδείς μπορεί να επικαλείται υπέρ αυτού παρανομία διαπραχθείσα προς όφελος τρίτου (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Ιουλίου 1985, 134/84, Williams κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1985, σ. 2225, σκέψη 14· αποφάσεις του Πρωτοδικείου SCA Holding κατά Επιτροπής, σκέψη 204 ανωτέρω, σκέψη 160, της 20ής Μαρτίου 2002, T-23/99, LR AF 1998 κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1705, σκέψη 263, και Mo och Domsjö κατά Επιτροπής, σκέψη 204 ανωτέρω, σκέψη 398).

235 Εξάλλου, κατά τη νομολογία, μια επιχείρηση που δηλώνει ρητώς ότι δεν αμφισβητεί τις πραγματικές εκτιμήσεις στις οποίες στηρίζει τις αιτιάσεις της η Επιτροπή ενδέχεται να θεωρηθεί ότι συμβάλλει στη διευκόλυνση του έργου της Επιτροπής που συνίσταται στη διαπίστωση και τον κολασμό των παραβάσεων των κανόνων του ανταγωνισμού της Ένωσης. Με τις αποφάσεις με τις οποίες διαπιστώνει παράβαση αυτών των κανόνων, η Επιτροπή δύναται να θεωρήσει ότι μια τέτοια συμπεριφορά συνιστά αναγνώριση των πραγματικών εκτιμήσεων και, άρα, ως στοιχείο αποδείξεως του βασίμου αυτών. Μια τέτοια συμπεριφορά μπορεί, επομένως, να δικαιολογεί μείωση του προστίμου. Άλλως έχουν τα πράγματα όταν μια επιχείρηση αμφισβητεί με την απάντησή της τα βασικά στοιχεία των εκτιμήσεων αυτών. Πράγματι, τηρώντας μια τέτοια στάση κατά τη διοικητική διαδικασία, η επιχείρηση δεν συμβάλλει στη διευκόλυνση του έργου της Επιτροπής που συνίσταται στη διαπίστωση και τον κολασμό των παραβάσεων των κανόνων του ανταγωνισμού της Ένωσης (απόφαση Mo och Domsjö κατά Επιτροπής, σκέψη 204 ανωτέρω, σκέψεις 395 και 396).

236 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή χορήγησε μεν στην ThyssenKrupp, στη Schindler και στην ΜΕΕ, με τις αιτιολογικές σκέψεις 845, 854 και 855 της προσβαλλομένης αποφάσεως, μείωση κατά 1 % του ποσού των προστίμων λόγω μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών, όμως οι μειώσεις αυτές μπορούν να θεωρηθούν επιτρεπτές μόνον αν οι οικείες επιχειρήσεις έχουν δηλώσει ρητώς ότι δεν αμφισβητούν τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-347/94, Mayr-Melnhof κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1751, σκέψη 333, και Mo och Domsjö κατά Επιτροπής, σκέψη 204 ανωτέρω, σκέψη 397) και δεν αμφισβήτησαν, στις απαντήσεις τους στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, τα βασικά στοιχεία των πραγματικών εκτιμήσεων της Επιτροπής (βλ., συναφώς, απόφαση Mo och Domsjö κατά Επιτροπής, σκέψη 204 ανωτέρω, σκέψη 396).

237 Επομένως, ο υπό εξέταση λόγος ακυρώσεως των προσφευγουσών πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, δεδομένου ότι βασίζεται στην προκείμενη ότι χορηγήθηκαν παρανόμως μειώσεις προστίμων σε άλλους μετέχοντες στη σύμπραξη στις Κάτω Χώρες, μολονότι από τις αιτιολογικές σκέψεις της προσβαλλομένης αποφάσεως που επικαλούνται οι προσφεύγουσες προκύπτει συγκεκριμένα ότι οι εν λόγω μετέχοντες στην πραγματικότητα αμφισβήτησαν τα πραγματικά περιστατικά που εκτέθηκαν στην ανακοίνωση των αιτιάσεων.

238 Κατά τα λοιπά, από την ανακοίνωση των αιτιάσεων και την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι τα στοιχεία που παρέσχαν οι προσφεύγουσες τα οποία, όπως υποστηρίζουν, καταδεικνύουν ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις επωφελήθηκαν από μείωση του ποσού του προστίμου τους λόγω μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών, ενώ αμφισβήτησαν τα πραγματικά περιστατικά όσον αφορά τις Κάτω Χώρες στις απαντήσεις τους στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, είναι αβάσιμα.

239 Πρώτον, όσον αφορά τη Schindler, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι από τις αιτιολογικές σκέψεις 593 και 594 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η επιχείρηση αυτή αμφισβήτησε την ύπαρξη παραβάσεως του άρθρου 81 ΕΚ. Εξάλλου, από την αιτιολογική σκέψη 667 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Schindler επισήμανε ότι οι παράνομες επαφές μεταξύ των ανταγωνιστών δεν προκάλεσαν αύξηση των τιμών στην αγορά και ότι περιορισμένο μόνον τμήμα έργων αποτέλεσε αντικείμενο αναθέσεως, ενώ συγχρόνως εξακολουθούσαν να υφίστανται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των μελών της συμπράξεως. Εν τέλει, κατά την αιτιολογική σκέψη 751 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Schindler υποστήριξε ότι μεταξύ των ανταγωνιστών δεν είχε συμφωνηθεί η αμοιβαία εφαρμογή αντιποίνων προς διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των συμφωνιών.

240 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 593 και 594 της προσβαλλομένης αποφάσεως, καίτοι η Schindler σαφώς υποστήριξε ότι το άρθρο 81 ΕΚ δεν μπορούσε να τύχει εφαρμογής στις επίμαχες συμπράξεις λόγω του ότι αυτές δεν επηρέασαν αισθητώς το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών καθόσον αφορούσαν την εθνική επικράτεια, εντούτοις, ενεργώντας έτσι, η επιχείρηση αυτή δεν αμφισβήτησε τα πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίχθηκε η εκτίμηση της Επιτροπής σχετικά με το κατά πόσον οι εν λόγω παραβάσεις επηρέασαν αισθητώς το εμπόριο αυτό, τα οποία εκτέθηκαν στην ανακοίνωση των αιτιάσεων. Εξάλλου, τα επιχειρήματα όσον αφορά τη μη αύξηση των τιμών και τον περιορισμένο αριθμό των έργων τα οποία κατανεμήθηκαν μεταξύ των μετεχόντων στη σύμπραξη δεν μπορούν να εκληφθούν ως αμφισβήτηση των πραγματικών περιστατικών εκ μέρους της Schindler, καθόσον τα εν λόγω στοιχεία προκύπτουν ιδίως από τα σημεία 412, 415, 437 και 442 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων. Εν τέλει, το επιχείρημα της Schindler υπέρ της συνδρομής ελαφρυντικής περιστάσεως λόγω της προβαλλόμενης ελλείψεως αντιποίνων δεν συνιστά αμφισβήτηση των πραγματικών περιστατικών εκ μέρους της, καθόσον η έλλειψη αντιποίνων διαπιστώθηκε στο σημείο 432 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων. Επομένως, η Schindler απλώς και μόνον χρησιμοποίησε τη διαπίστωση αυτή για να αποδείξει ότι έπρεπε να αναγνωριστεί ελαφρυντική περίσταση υπέρ αυτής.

241 Εν πάση περιπτώσει, από το μη εμπιστευτικό κείμενο της απαντήσεως της Schindler στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, το οποίο καταρτίστηκε κατόπιν αιτήματος του Γενικού Δικαστηρίου, προκύπτει ότι η Schindler, η οποία ανέφερε ρητώς, στην εν λόγω απάντηση, ότι δεν αμφισβητεί τα πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίχθηκαν οι αιτιάσεις της Επιτροπής, όντως δεν αμφισβήτησε στην απάντηση αυτή τα πραγματικά περιστατικά που εξέθεσε το εν λόγω θεσμικό όργανο.

242 Δεύτερον, όσον αφορά την ThyssenKrupp, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι από τις αιτιολογικές σκέψεις 593, 594 και 724 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η επιχείρηση αυτή αμφισβήτησε την ύπαρξη παραβάσεως του άρθρου 81 ΕΚ και υποστήριξε ότι δεν μετέσχε σε όλα τα στοιχεία που συνθέτουν τη σύμπραξη. Οι προσφεύγουσες προβάλλουν επίσης ότι από τις αιτιολογικές σκέψεις 508, 513 και 515 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η ThyssenKrupp αμφισβήτησε ορισμένα πραγματικά περιστατικά σχετικά με τη διάρκεια της συμμετοχής της στην παράβαση.

243 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 593 και 594 της προσβαλλομένης αποφάσεως, καίτοι η ThyssenKrupp υποστήριξε σαφώς ότι το άρθρο 81 ΕΚ δεν μπορούσε να τύχει εφαρμογής στις επίμαχες συμπράξεις λόγω του ότι αυτές δεν επηρέασαν αισθητώς το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών καθόσον αφορούσαν την εθνική επικράτεια, εντούτοις, ενεργώντας έτσι, η επιχείρηση αυτή δεν αμφισβήτησε τα πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίχθηκε η εκτίμηση της Επιτροπής σχετικά με το κατά πόσον οι εν λόγω παραβάσεις επηρέασαν αισθητώς το εμπόριο αυτό, τα οποία εκτέθηκαν στην ανακοίνωση των αιτιάσεων. Αφετέρου, η ενδεχόμενη μη συμμετοχή της ThyssenKrupp σε όλες τις συναντήσεις προκύπτει από το σημείο 575 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων. Πόρρω απέχουσα από το να αμφισβητήσει το γεγονός αυτό, η ThyssenKrupp απλώς στηρίχθηκε σε αυτό για να αποδείξει την ύπαρξη ελαφρυντικής περιστάσεως υπέρ της (αιτιολογική σκέψη 726 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Εν τέλει, όσον αφορά την προβαλλόμενη αμφισβήτηση των πραγματικών περιστατικών σχετικά με τη διάρκεια της συμμετοχής της στη σύμπραξη, η οποία φέρεται να προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 508 και 513 έως 515 της προσβαλλομένης αποφάσεως, επισημαίνεται ότι η δήλωση της ThyssenKrupp κατά την οποία η επιχείρηση αυτή δεν συμμετείχε σε καμία συνάντηση μεταξύ μέσων του 2002 και Απριλίου/Μαΐου 2003 αναφερόταν ήδη ρητώς στο σημείο 506 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων. Εξάλλου, στην αιτιολογική σκέψη 515 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι δεν αποκλειόταν το ενδεχόμενο η ThyssenKrupp να μην είχε συμμετάσχει στις συναντήσεις που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου του 2002, αλλά ότι το γεγονός αυτό, ακόμη και εάν ίσχυε, δεν θα συνεπαγόταν ότι η ThyssenKrupp είχε αποχωρήσει από τη σύμπραξη.

244 Τρίτον, όσον αφορά τη ΜΕΕ, οι προσφεύγουσες προβάλλουν, κατ' αρχάς, ότι από την αιτιολογική σκέψη 751 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η επιχείρηση αυτή υποστήριξε ότι ουδόλως υπήρχε ή εφαρμόστηκε σύστημα αποζημιώσεως. Περαιτέρω, από τις υποσημειώσεις 644, 676, 693, 697, 709, 713 και 714 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η ΜΕΕ επισήμανε ότι δεν κλήθηκε να συμμετάσχει στη διαδικασία υποβολής προσφορών για επτά έργα τα οποία αναφέρονται στην ανακοίνωση των αιτιάσεων και συνεπώς δεν υπέβαλε προσφορά για τα έργα αυτά. Επιπλέον, από την αιτιολογική σκέψη 481 και την υποσημείωση 715 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η ΜΕΕ αμφισβήτησε τη διαπίστωση κατά την οποία αυτή μετείχε σε άλλες συναντήσεις σε σχέση με νέα έργα εγκαταστάσεως εξοπλισμού μετά τον Σεπτέμβριο του 2001. Εν τέλει, κατά την αιτιολογική σκέψη 724 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η ΜΕΕ προέβαλε στην απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων ότι δεν μετείχε σε όλα τα στοιχεία που συνθέτουν τη σύμπραξη.

245 Συναφώς, επισημαίνεται ότι ούτε τα επιχειρήματα αυτά συνιστούν αμφισβήτηση των γεγονότων που εκτέθηκαν στην ανακοίνωση των αιτιάσεων.

246 Όσον αφορά το επιχείρημα κατά το οποίο ουδόλως υπήρχε ή εφαρμόστηκε σύστημα αποζημιώσεως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το στοιχείο αυτό προκύπτει από το σημείο 431 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων. Επομένως, η ΜΕΕ δεν επιχείρησε να αντικρούσει το γεγονός αυτό, αλλά μάλλον να το αξιοποιήσει για να επωφεληθεί από μείωση του ποσού του προστίμου λόγω ελαφρυντικής περιστάσεως (αιτιολογική σκέψη 751 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

247 Όσον αφορά το επιχείρημα κατά το οποίο η ΜΕΕ υποστήριξε ότι δεν κλήθηκε να συμμετάσχει στη διαδικασία υποβολής προσφορών για επτά έργα τα οποία αναφέρονται στην ανακοίνωση των αιτιάσεων και συνεπώς δεν υπέβαλε προσφορά για τα έργα αυτά, επισημαίνεται ότι από το σημείο 441 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων προκύπτει ότι οι πελάτες δεν ζητούσαν πάντοτε από όλους τους μετέχοντες στη σύμπραξη στις Κάτω Χώρες να υποβάλουν προσφορά για κάθε έργο. Εν πάση περιπτώσει, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις και τις υποσημειώσεις στις οποίες αναφέρονται οι προσφεύγουσες, η ΜΕΕ δεν αμφισβήτησε ότι είχε τη δυνατότητα να παραστεί στις επίμαχες συναντήσεις και ότι είχε ενημερωθεί για το περιεχόμενο των συζητήσεων (υποσημειώσεις 644, 676, 693, 697, 713 και 714 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

248 Εξάλλου, από την υποσημείωση 709 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η ΜΕΕ δεν θέτει υπό αμφισβήτηση πραγματικές διαπιστώσεις της Επιτροπής, αλλά μόνον μία δήλωση που διατυπώθηκε από έναν μόνον μετέχοντα στη σύμπραξη, ήτοι από την Kone, η οποία μνημονεύεται στο σημείο 497 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και η οποία, κατά τα λοιπά, δεν επιβεβαιώθηκε από τους λοιπούς μετέχοντες στη σύμπραξη.

249 Όσον αφορά το γεγονός ότι η ΜΕΕ αμφισβήτησε τη συμμετοχή της σε άλλες συναντήσεις με αντικείμενο έργα εγκαταστάσεως νέων εξοπλισμών μετά τον Σεπτέμβριο του 2001, αρκεί η διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες δεν προσδιορίζουν επακριβώς κανένα συγκεκριμένο έργο εγκαταστάσεως νέων εξοπλισμών στο οποίο μετείχε η ΜΕΕ μετά τον Σεπτέμβριο του 2001.

250 Όσον αφορά την προβαλλόμενη μη συμμετοχή της ΜΕΕ σε όλες τις συναντήσεις, αυτή διαπιστώθηκε από την ίδια την Επιτροπή στο σημείο 575 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, η δε ΜΕΕ επιχείρησε να αξιοποιήσει τη διαπίστωση αυτή για να επωφεληθεί από μείωση του ποσού του προστίμου της λόγω ελαφρυντικής περιστάσεως (αιτιολογική σκέψη 724 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

251 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η αιτίαση που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως στηρίζεται εν πάση περιπτώσει στην εσφαλμένη προκείμενη κατά την οποία από τις αιτιολογικές σκέψεις της προσβαλλομένης αποφάσεως που μνημονεύουν οι προσφεύγουσες προκύπτει ότι η Schindler, η ThyssenKrupp και η ΜΕΕ αμφισβήτησαν τα πραγματικά περιστατικά που αφορούν τη σύμπραξη στις Κάτω Χώρες.

252 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι αιτιάσεις της Kone σχετικά με την εφαρμογή της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία στη συνεργασία που επέδειξε η επιχείρηση αυτή προς απόδειξη της παραβάσεως στη Γερμανία και στις Κάτω Χώρες πρέπει να απορριφθούν στο σύνολό τους.

253 Επομένως, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

254 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικασθούν στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την Kone Oyj, την Kone GmbH και την Kone BV στα δικαστικά έξοδα.

Martins Ribeiro Wahl Dittrich

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 3 Ιουλίου 2011.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Διοικητική διαδικασία ..... II - 5328

Έρευνα της Επιτροπής ..... II - 5328

Γερμανία ..... II - 5329

Κάτω Χώρες ..... II - 5330

Ανακοίνωση των αιτιάσεων ..... II - 5330

Προσβαλλόμενη απόφαση ..... II - 5331

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων ..... II - 5337

Σκεπτικό ..... II - 5339

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παραβίαση των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998 και της αρχής της αναλογικότητας κατά τον καθορισμό του αρχικού ποσού των προστίμων ..... II - 5340

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση της ανακοινώσεως του 2002, από παραβίαση των αρχών της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ίσης μεταχειρίσεως και από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας ..... II - 5354

Επί της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία ..... II - 5354

Επί του περιθωρίου εκτιμήσεως που διαθέτει η Επιτροπή και του ελέγχου που ασκεί ο δικαστής της Ένωσης ..... II - 5357

Επί της συνεργασίας της Kone για την απόδειξη της παραβάσεως στη Γερμανία ... II - 5359

Επί της συνεργασίας της Kone για την απόδειξη της παραβάσεως στις Κάτω Χώρες ..... II - 5380

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παραβίαση των αρχών της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ίσης μεταχειρίσεως κατά τον καθορισμό του ποσού μειώσεως των προστίμων που χορηγήθηκε λόγω της συνεργασίας της Kone κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας ..... II - 5393

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις ..... II - 5393

Επί του επιπέδου μειώσεως του ποσού του προστίμου λόγω μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών όσον αφορά τη σύμπραξη στη Γερμανία ..... II - 5394

Επί της αρνήσεως της Επιτροπής να χορηγήσει επιπλέον μείωση του ποσού του προστίμου λόγω παροχής περαιτέρω πληροφοριών ή συμπληρωματικών διευκρινίσεων όσον αφορά την παράβαση στη Γερμανία ..... II - 5398

Επί της αρνήσεως της Επιτροπής να χορηγήσει στην Kone μείωση του ποσού του προστίμου λόγω της προβαλλόμενης συνεργασίας της πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως του 2002 για τη συνεργασία για την απόδειξη της συμπράξεως στις Κάτω Χώρες ..... II - 5399

Επί των δικαστικών εξόδων ..... II - 5412